

Gorenjski Glas

PETEK, 10. MAJA 2019

LETO LXXII, ŠT. 37, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Noben pacient ne bo ostal pred vrati

Ali sistem javnega zdravstva v Kranju še deluje? »Seveda,« je zagotovil minister za zdravje Aleš Šabeder po sredinem sestanku v Kranju. Delovanje ambulant družinske medicine Zdravstvenega doma Kranj je bilo zaradi odpovedi zdravnikov in koriščenja dopustov v začetku tedna močno okrnjeno.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Na temo razmer na področju družinske medicine v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj so se v prostorih kranjske občine v sredo sestali predsednik državnega zbora Dejan Židan, minister za zdravje Aleš Šabeder, kranjski župan Matjaž Rakovec, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske Jože Veternik in direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura. Njihovo skupno sporočilo je bilo, da se razmere vendarle umirjajo. Vodstvo ZD

Kranj je namreč za maj izdalo obvestilo za paciente o delovanju ambulant družinske medicine v izrednih razmerah. V tem mesecu je 24 zdravnikov od skupaj 34 začelo koristiti dopust pred odpovedjo delovnega razmerja, za kar so se odločili, ker so preobremenjeni in pacientom ne morejo več zagotavljati kakovostne varne oskrbe, delovni pogoji pa se jim kljub opozorilom pristojnim v državi niso izboljšali. Delo v družinskih ambulantah je močno okrnjeno, 16 je zaprtih. »Paciente

prosimo, naj še najprej kontaktirajo ambulanto izbrane osebnega zdravnika, kjer je praviloma prisotna medicinska sestra, ki jim bo podala nadaljnja navodila,« je povedala direktorica ZD Kranj. Če zdravnika v ambulanti ni, sestra paciente preusmeri v ambulanto za nujno medicinsko pomoč oziroma v eno od dveh začasnih ambulant za obravnavo akutnih zdravstvenih stanj ali v administrativno ambulanto, kjer pacientom med drugim uredijo bolniški dopust.

► 3. stran

V ponedeljek so v dveh akutnih ambulantah in eni administrativni obravnavali skupaj sto štirideset pacientov. Pacienti so na pregled čakali tudi po tri ure. V sredo so bile čakalne vrste krajše, v povprečju so čakali eno uro in pol do dve uri. / Foto: Tina Dokl

Zagoreli odpadki v Suhadolah

Vzrok včerajšnjega požara v zbirnem centru za odpadke v Suhadolah bo znan po preiskavi. Po trditvah pristojnih vodni viri niso ogroženi, večje nevarnosti za prebivalstvo ni niti zaradi dima.

ALEŠ SENOŽETNIK

Suhadole – Včeraj nekaj minut čez polnoč so bili gasilci obveščeni o večjem požaru v Publikusovi deponiji odpadkov v Suhadolah. Zagoreli so odpadki v hali velikosti 25 krat 50 metrov. Po besedah lastnika podjetja Slavka Hrženjaka je zagorel del odpadkov, ki so ga v podjetju pripravljali na izvoz. »Gre za preostanek odpadkov, ki ostane po sortiranju odpadkov mešane odpadne embalaže, torej tiste, ki jih zbiramo v rumenih zabojnikih,« je pojasnil Hrženjak.

Kot je povedal vodja intervencije Roman Koncilija, so

Po ocenah gasilcev je zagorelo okoli tisoč petsto kubičnih metrov odpadkov. / Foto: PGD Moste pri Komendi

moščanski gasilci, ki so bili prvi na kraju dogodka, nalleteli na že razvit požar, ki pa jim ga je po približno dveh urah uspelo lokalizirati. V intervenciji so sodelovali 103 gasilci in 24 gasilskih vozil.

»Gre za podtalni požar, katerega jedro je kakšnih šest do sedem metrov pod površjem, zato bo treba premetati in pogasiti približno 1500 kubičnih metrov odpadkov, zato se bo intervencija skoraj zagotovo zavlekla še pozno v noč, nato pa bo potrebna še požarna straža,« je včeraj stanje komentiral Koncilija.

► 14. stran

energija narave

Todraž 20, 4224 Gorenja vas

**DNEVI UGODNIH NAKUPOV
LESNIH PELETOV od 13. - 18. maja 2019**

www.lesnipeleti.si

051 250 440

Po testih ZPS imajo peleti Energije narave najboljše razmerje med kvaliteto in ceno na slovenskem trgu!

GORENJSKA
Prevozi za socialno šibkejšo upokojece

V kranjskogorski občini je zaživel projekt Prostofer, v okviru katerega vozniki – prostovoljci socialno šibkejšim upokojevcem omogočajo brezplačne prevoze. Opravljajo jih z električnim vozilom, ki je v lasti Občine Kranjska Gora.

4

EKONOMIJA
V begunjskem Elanu že novi lastniki

Elan je postal del skupine proizvajalcev športne opreme KJK Sports, skupaj z estonsko in bolgarsko družbo. Glavni izvršni direktor ostaja Jeffrey Tirman, ki večjih sprememb ne pričakuje. Izgubo so lani znižali na 300 tisoč evrov.

13

CG+
Spomini na Everest ne bledijo

V ponedeljek, 13. maja, bo minilo štirideset let od takrat, ko smo Slovenci prvič stopili na najvišjo goro sveta, na Mount Everest. Prva, ki sta dosegla vrh, sta bila Kranjčana Andrej Štremfelj in Nejc Zaplotnik.

20

ZADNJA
Obsežnejše pozebe ni bilo, nekaj škode pa je

V noči s ponedeljka na torek so se temperature ponekod spustile pod ničlo in povzročile pozebo. Kot kažejo prvi podatki in informacije, katastrofe, kakršna je bila pred dvema letoma, tokrat ni bilo, nekaj škode pa je vendarle.

32

VREME
Danes bo delno jasno. Jutri bo zmerno oblačno. V noči na nedeljo bo začelo deževati. Padavine bodo v nedeljo popoldne oslabele.

5/20 °C
jutri: zmerno oblačno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Pesem Evrovizije na RTV Slovenija

Tel Aviv bo 14., 16. in 18. maja gostil tri večere 64. izbora Pesem Evrovizije, na katerem se bo za zmago potegovalo 41 držav. RTV Slovenija na letošnjem izboru predstavlja Zala Kralj in Gašper Šantl s pesmijo Sebi. V boj za vstopnico za finale letošnje Pesmi Evrovizije se bosta podala kot peta po vrsti v prvem predizboru v torek, 14. maja. Prizorišče treh evrovizijskih večerov bo letos v kongresnem centru Expo Tel Aviv. Evrovizijsko občinstvo bodo skozi tri večere v živo popeljali štirje voditelji: Bar Refaeli, Erez Tal, Assi Azar in Lucy Ayoub. TV Slovenija bo poleg treh evrovizijskih prenosov predvajala posebni oddaji Čez planke o Tel Avivu in Vse o Evroviziji 2019. Neposredni prenos vseh treh večerov lahko spremljate na Televiziji Slovenija in RTV 4D, prvi predizbor in veliki finale pa tudi na Valu 202 in Radiu Maribor. Komentator televizijskega prenosa bo Andrej Hofer, točke glasovanja slovenske žirije pa bo v Tel Aviv sporočila Lea Sirk.

Foto: Andres Putting

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa promocijsko zgoščenko Sebi. Nagradno vprašanje: Kdaj je letošnji izbor za Pesem Evrovizije? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 20. maja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Opera Lucia di Lammermoor

Na odru SNG Opera in balet Ljubljana bo v četrtek, 16. maja 2019, kot zadnja premiera v sezoni uprizorjena opera Gaetana Donizettija Lucia di Lammermoor. Ta romantična operna mojstrovina se vsebinsko naslanja na znameniti čustveno sur in temačen zgodovinski roman Walterja Scotta, ki opisuje resnično zgodbo o umoru, ki je v 17. stoletju pretresel Škotsko. Operna pripoved na univerzalno temo o ljubezni in izgubi, polna melodramatičnih okoliščin, je hkrati tragična in strašljiva zgodba o ženski, ki se znajde v vrtincu strasti in maščevanja. Režijo so zaupali priznanemu režiserju Francku Van Laeckeu, glasbeno vodstvo pa je prevzel šef dirigent Jaroslav Kyzlink. Premieri bodo sledile še ponovitve 17. maja ob 18. uri, 18. maja ob 19.30, 28. maja ob 19.30, 30. maja ob 19.30 in 15. junija ob 19.30. Za več informacij obiščite spletno stran www.opera.si.

Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa bomo podarili po dve vstopnici, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kdo je režiser opere Lucia di Lammermoor, ki bo uprizorjena v ljubljanski operi? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrta, 16. maja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Evropska unija je naš dom

S prireditvijo Mozaik prihodnosti je Slovenija na Brdu zaznamovala petnajstletnico članstva v Evropski uniji. Slavnostna govornika predsednika vlad Slovenije Marjan Šarec in Luksemburga Xavier Bettel.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Brdo pri Kranju – Evropska unija je naš dom, na katerega smo ponosni in vanj verjamemo, v dobrem in slabem, je na slovesnosti dejal premier Marjan Šarec in zagotovil, da Slovenija še naprej ostaja trden in odločen gradnik evropskega mozaika in da zagovarjamo močno, stabilno in enotno Evropo, v kateri vladata zaupanje in spoštovanje. V svojem govoru se je dotaknil danes pogosto izrečenega vprašanja, kaj nam je Evropa sploh prinesla in ali so bila naša pričakovanja pred petnajstimi leti prevelika. Toda odločitev za Evropsko unijo je bila pravilna, je dejal in naštel številne prednosti od širokega tržišča do izmenjave in nemotenih potovanj mladih. Zaradi članstva v EU smo boljši, močnejši in samozavestnejši.

»V Evropski uniji ni vse idealno, zato sta nujna iskrena ocena stanja in kritičen pogled. A ne s ciljem rušenja naše skupne hiše, temveč s ciljem izboljšanja pogojev bivanja v njej. Pred nami so volitve v Evropski parlament, novo petletno obdobje pa bo tako nova priložnost za Evropsko unijo, da postane učinkovitejša pri reševanju nekaterih vprašanj. Ta bo morala tako razumeti izzive prihodnosti, odstraniti obstoječe notranje ovire, povežati usodno prepletenost človeka, gospodarstva in narave ter se bolje posvetiti

Predsednika vlad Slovenije in Luksemburga Marjan Šarec in Xavier Bettel, slavnostna govornika na Brdu / Foto: Gorazd Kavčič

področjem, kot so znanje, inovacije, trajnostni razvoj, umetna inteligenca, kibernetska varnost in staranje prebivalstva, morala bo razumeti pomen ekonomske in socialne kohezije v Uniji ter stabilnosti in razvoja njene soseščine. Spodbujati bo morala ključne spremembe, potrebne za večjo odpornost in konkurenčnost naših gospodarstev, ter predvsem čistejšo in boljše okolje prihodnjih rodov. Vse to je pomembno, da ob snovanju strateške agende za obdobje naslednjih petih let čim prej dosežemo tudi dogovor o naslednji finančni perspektivi unije,« je poudaril premier Šarec in sklenil z mislijo, da je Evropska unija

simbol svobode, stabilnosti in napredka, mozaik prihodnosti, v katerem je celota mnogo več od vsote posameznih elementov, vsak od njih nenehno dodaja svojo vrednost.

Predsednik vlade Luksemburga, predsedujoče članice držav Beneluksa, Xavier Bettel, je Sloveniji čestital za petnajstletnico članstva v EU, za njene dosežke v tem obdobju in za prispevek h krepitvi Evropske unije. Slovenija se je uveljavila kot država s trdnim gospodarstvom in čudovita počitniška destinacija in tudi kot pomembna partnerica in glas razuma, ko gre za vprašanja skupne evropske prihodnosti. Članstvo v EU je

okrepilo suverenost in mednarodni položaj Slovenije, je dejal Bettel in omenil tudi dobro sodelovanje Slovenije z državami Beneluksa in pričakovane o nadaljnjem sodelovanju, saj morajo majhne države združiti moči in tesneje sodelovati, da lahko uspešno branijo skupne interese. Družijo nas tudi skupne vrednote, je dejal gost prireditve na Brdu, ki je zelo čustveno govoril o Evropski uniji kot skupnosti na temelju miru, svobode in človekovih pravic. Izrazil je tudi prepričanje, da bo predsedovanje Slovenije Evropski uniji v letu 2021 priložnost, da pokaže svoje potencialne in okrepi svoj položaj v evropski družini.

Prehod mladih na trg dela

Sredi maja bo v Kranju posvet o prehodu mladih s posebnimi potrebami na trg dela, ki ga organizirajo v okviru projekta Prehod mladih. Posvete organizirajo še v treh slovenskih krajih.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Položaj mladih na trgu dela se poslabšuje, še težje pa se je najti mladim s posebnimi potrebami. Mladi s posebnimi potrebami so pogosto dolgotrajno brezposelni (brez delovne dobe do 30. ali celo 35. leta). »S projektom Prehod mladih s posebnimi potrebami na trg dela skušamo sooblikovati njihovo večjo socialno vključenost ter prispevati k oblikovanju enotnega podpornega okolja kot vmesnika med šolo in trgov dela za popolno vstop vstopilne skupine na trg dela,« pojasnjujejo vključeni v projekt Prehod

mladih. »Z vključenostjo v projekt mladi dobijo strokovno podporo in informacije pri prehodu na trg dela oziroma v nadaljnjo stopnjo šolanja. Informiramo jih o vseh možnostih, ki jih imajo na trgu dela. Imajo se možnost preizkusiti na realnih delovnih mestih (šolska oz. študijska praksa, delovni preizkus, usposabljanje), ki so v skladu z njihovimi izobrazbo, motivi in željami ter tudi morebitnimi omejitvami. S tem dobijo bolj realen uvid v določene poklice in lastne zmožnosti za opravljanje le-teh. Prav tako vse mlade aktivno spremljamo tudi po izhodu iz projekta in jim tudi

po pridobitvi zaposlitve ali pa pri spremembi ravni izobraževanja pomagamo vse do uspešne stabilizacije v novem okolju.«

Projekt izvaja nacionalno projektno partnerstvo, ki ga sestavljajo Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v Republiki Sloveniji kot koordinator ter 14 izvajalcev z multidisciplinarnimi strokovnimi timi programa zaposlitvene rehabilitacije. »Na Gorenjskem sta to družba CenterKontura in Zavod Jelša. V letu 2018 se je vključilo v Prehod mladih 570 otrok in mladostnikov iz cele Slovenije, na Gorenjskem 36. Večina trenutno obiskuje osnovno

šolo, le manjšina je študentov ali mladih, ki niso vključeni v formalno izobraževanje,« pojasni Darja Potočnik Kodrun iz partnerske družbe CenterKontura.

Na okrogli mizi, ki so jo naslovili Sistemski napaka, pogovor o prehodu mladih s posebnimi potrebami na trg dela, želijo podati iztočnice trenutnega stanja »sistemski napake«, ponuditi nekatere rešitve in podpreti medresorsko sodelovanje in povezovanje za njeno presežanje. Mladi s posebnimi potrebami so namreč pri prehodu iz izobraževanja na trg dela še posebej ranljivi. Posvet bo 15. maja ob 14. uri na zavodu za zaposlovanje v Kranju, sodelovali pa bodo predstavniki s področij vzgoje in izobraževanja, zdravstva, zaposlovanja, socialne sfere in tudi predstavniki delodajalcev. Projekt Prehod mladih poleg države sofinancira tudi Evropski socialni sklad.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MILAN ŠTEBE iz Komende.

Noben pacient ne bo ostal pred vrati

1. stran

V ponedeljek čakali tri ure, v sredo že manj

V ponedeljek so v vseh treh omenjenih ambulantah obravnavali skupaj 140 pacientov. Pacienti so na pregled čakali tudi po tri ure, saj v teh treh ambulantah ni sistema naročanja. Kot je v sredo po sestanku pojasnila Gantar Žurova, so delo v minulih dneh sprotno organizirali, največji naval pacientov je bil dejansko v ponedeljek, delno zaradi tega, ker je dan po praznikih običajno več obiska, delno tudi zaradi skrbi pacientov, ali bodo v teh razmerah vsi prišli na vrsto. »Nihče ni ostal brez oskrbe. V sredo so bile čakalne vrste že krajše, v povprečju so čakali eno uro in pol do dve uri; vmes se je celo zgodilo, da je bila akutna ambulanta prazna. Danes se bomo s sodelavci ponovno sestali, saj je organizacija dela živa stvar,« je sklenila direktorica ZD Kranj. Jože Veternik je potrdil, da skupaj z vodstvom ZD Kranj poskušajo zagotoviti čim boljšo in čim bolj nemoteno oskrbo pacientov.

Od leve: Dejan Židan, Matjaž Rakovec, Aleš Šabeder, Lili Gantar Žura in Jože Veternik na sredinem sestanku na kranjski občini / Foto: Gorazd Kavčič

sestanku na občini, pa je župan ocenil, da se razmere v ZD Kranj vendarle umirjajo in dodal: »Današnji skupni sestanek je zagotovo dokaz, da vse vključene strani stremimo k istemu cilju, in sicer da v Kranju v najhitrejšem času vzpostavimo pogoje in dostopnost storitev družinske medicine, kot je bila doslej.« Prepričan je, da vlada z Aneksom 1, ki naj bi ga sprejela prihodnji teden, uresničuje zavezo, da želi prislunhiti zahtevam zdravnikov. Minister za zdravje Aleš Šabeder je potrdil,

se vzpostavljajo normalne razmere in da je oskrba občanov boljša, kot je bila v začetku tedna. »V prvih dveh dneh so bile dejansko otežene razmere, bilo je veliko klicov, urgenc s strani pacientov, ki so se obračali na ministrstvo, tudi name osebno. Danes razmere zagotovo niso idealne, zavedamo se težav, jih pa skupaj rešujemo,« je še dejal minister. Na vprašanje, ali direktorica ZD Kranj uživa njegovo zaupanje, je odvrnil: »Moja torkova izjava ni bila mišljena, da komurkoli ne bi zaupal.« Lili Gantar Žura je že večkrat poudarila, da kaotične razmere za delo zdravnikov niso od danes, ampak nanje pristojne v državi opozarjajo že več let.

Pacienti se mažejo z mastjo za potrpežljivost

Pacient Jože, doma iz okolice Kranja, ki je bil v torek v vrsti v administrativni ambulanti približno eno uro, je poudaril: »Pacienti smo namazani z mastjo za potrpežljivost. A je vse preveč pacientov, ki se mažejo s to mastjo.« O tem, ali podpira družinske zdravnike, pa je dejal: »Ne poznam dobro ozadja. Če gre za izsiljevanje, ni v redu ... Je pa stvar na vsak način treba urediti in pri tem me ne zanima, kakšno obliko zdravstva bomo imeli, pomembno je samo, da to funkcionira.«

Pacientka Vesna iz okolice Kranja je poklicala v redakcijo Gorenjskega glasa in povedala, da mora zaradi zdravstvenih težav pogosto obiskati izbrano zdravico, da je zdravnica dejansko preobremenjena, sama pa ima z njo samo dobre izkušnje. Tudi ko je morala naročiti recept, se je v ponedeljek popoldne medicinska sestra na telefon takoj odzvala, razporejeni zdravnik pa recept podpisal.

da naj bi Aneks 1 rešil nekaj ključnih problemov in da bodo s tem pridobili zaupanje stroke in preklic odpovedi delovnih razmerij. Takoj zatem, obljublja minister, bodo skupaj pristopili k Aneksu 2, ki bo vseboval tudi finančni del.

Ministrovo (ne)zaupanje vodstvu ZD Kranj?

Minister je še v torek po sestanku koordinacije županov Zgornje Gorenjske v izjavi okrcal vodstvo ZD Kranj, da je odgovorno za nastale razmere, ker da delo ni ustrezno organizirano, pacienti niso primerno oskrbljeni, čakalne dobe so zelo dolge. Dan zatem je izjavo korigiral; da je vesel, da

Malce presenetljivo – ali pa tudi ne, saj pacientom zmanjkuje potrpežljivosti – je, da so pred administrativno ambulanto namestili varnostnika. / Foto: Tina Dokl

Na spletni strani ZD Kranj je objavljeno celotno obvestilo za paciente o delovanju ambulant družinske medicine v maju, prav tako je objavljena informacija, katere ambulate delujejo oziroma so zaprte, v katerih je nadomeščanje ...

Županovo javno pismo

Župan Matjaž Rakovec je v torek napisal javno pismo, v katerem je poudaril, da podpira zdravnike v njihovih prizadevanjih za razbremenitev s številom pacientov in administrativnih opravil, a da je hudo tudi za najbolj ranljive, paciente, in zato zdravnike pozval, naj se vrnejo na delo. Dan zatem, po že omenjenem skupnem

K

KOMENTAR
JASNA PALADIN

Vrhovi in trupla

Slovenska – ne le alpinistična – javnost te dni obuja spomine na izjemen uspeh jugoslovanske alpinistične odprave, ki je skoraj pred natanko štiridesetimi leti prvič stopila na najvišjo goro sveta.

Ko je svet obkrožila novica o tem zgodovinskem uspehu, niti rojena še nisem bila, a evforijo, ki je spremljala odpravo in uspeh, lahko vsaj delno podživim s prebiranjem člankov tedanjega časa in pogovori s še živečimi alpinisti. »Jugoslavija ima veliko gora, vendar je Triglav le eden. Tudi svet ima mnogo gora, vendar je Everest en sam, pa smo ga premagali. Pet smeri vodi na Everest, vendar je naša najtežja. Everest je bil krut in neodpušljiv. Vendar smo šli v bitko, ki jo je bilo treba dobiti. Dobili smo jo, ker smo in bomo hrabri vojaki.

Delali smo eden za vse in vsak za vsakega. Zato se nam zdi, kot da bi vsi stopili na vrh. Bili smo enotni in uspešni, čeprav je gora kruto vračala. Zmagala lahko le takšna ekipa,« so besede, ki jih je ob prihodu domov junija 1979 javnosti namenil vodja odprave Tone Škarja in s katerimi povzema bistvo – osredotočenost, trdo delo, sodelovanje ... Vse za en cilj, vse za en vrh.

Takšna miselnost že desetletja žene na tisoče alpinistov in odprav, ki si želijo stopiti na najvišji košček našega planeta. Brez jasnega cilja in izje-

mne osredotočenosti uspeha ni, a zmage in doseženi cilji (z leti) pokažejo tudi drugo plat. Na vrhu najvišje gore na svetu je vse od leta 1922, ko so zabeležili smrt prvega plezalca, umrlo več kot dvesto posameznikov. Večina trupel umrlih naj bi ostala zakopana pod težo ledu in snega, ki pa se zdaj topi in trupla razkriva. Tako so alpinisti, ki prav te dni na območju Everesta izvajajo najvišje ležečo čistilno akcijo – gora je v zadnjih desetletjih namreč žal postala tudi najvišje smetišče na svetu s tonami praznih pločevink, steklenic, plastike do zavržene plezalne opreme –, naleteli tudi na več trupel umrlih plezalcev. Čas torej pokaže tudi drugo plat, čeprav je jasno, da velikih uspehov brez odrekovanja in žrtev, v tem primeru tudi narave, ni.

Veličino alpinizma lahko zlahka simbolno prenesemo tudi v svoja vsakdanja življenja. Vsakdo od nas si zastavlja in dosega, ali pa tudi ne, majhne vsakodnevne cilje ter večje življenjske prelomnice – »vrhov«, a le vsak zase ve, kakšna »trupla« s tem pušča za seboj. Nekatera se pokažejo ob koncu dneva, druga šele čez desetletja. Ker pa brez njih ne gre, je najpomembnejše znati živeti v tem trenutku, tukaj, zdaj in tako, da za seboj puščamo kar najmanj sledi.

In tudi to znajo alpinisti (večinoma) še kako dobro.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prevozi za socialno šibkejšje upokoјence

V ponedeljek je v kranjskogorski občini zaživel projekt Prostofer, v okviru katerega vozniki – prostovoljci socialno šibkejšim upokoјencem omogočajo brezplačne prevoze. Opravljajo jih z električnim vozilom, ki je v lasti Občine Kranjska Gora.

URŠA PETERNEL

Kranjska Gora – Občina Kranjska Gora je prva gorenjska občina, v kateri je zaživel projekt Prostofer. Namenjen je socialno šibkejšim upokoјencem, ki nimajo avta in težko pridejo do avtobusa niti nimajo svojcev, ki bi jih lahko odpeljali po opravkih, k zdravniku ... V sklopu projekta lahko pokličejo na brezplačno telefonsko številko 080 10 10 in naročijo brezplačni prevoz do bolnišnice, zdravnika, javnih ustanov, voznik pa jih potem odpelje tudi nazaj domov.

Kot je dejal Miha Bogataj iz zavoda Zlata mreža, pod okriljem katerega deluje projekt, gre za edinstvene prevoze od vrat do vrat, ki jih opravljajo prostovoljni šoferji. Beseda prostofer je tako skovanka besed prostovoljec in šofer; v kranjskogorski občini imajo za zdaj pet prostovoljnih

Projekt Prostofer je v Kranjski Gori zaživel v ponedeljek. / Foto: Gorazd Kavčič

šoferjev, vsi so mlajši upokoјenci (Izidor, Jože, Budimir, Franc in ena voznica – Zorana), in računajo, da bo glede na velikost občine to zadoščalo.

Eden od šoferjev, Izidor Podgornik, je povedal: »Že kot predsednik društva

upokoјencev opravljam veliko prostovoljnega dela, z odločitvijo, da postanem voznik, pa želim biti zgled ostalim članom. Moram priznati, da imam tremo, ki se bo s prvim prevozom verjetno razblinila. Potreb po prevozih je precej, v Mojstrani je

precej domačinov, ki s prevozi že zdaj pomagajo prijateljem, znancem. Zadnjič sem tudi sam iz bolnišnice pripeljal sokrajanko, ki ni imela prevoza; mož je čez noč postal invalid, avto v garaži, ona pa nima izpita. Take situacije so kar pogoste.«

Nekaj dejstev o Prostoferju:

- prevozi so namenjeni občanom občine Kranjska Gora, in sicer socialno šibkejšim upokoјencem, ki nimajo lastnega prevoza ali svojcev
- prevozi so za uporabnike brezplačni
- prevoz je treba naročiti vsaj tri dni vnaprej na brezplačno telefonsko številko 080 10 10
- prostovoljni šoferji uporabnike odpeljejo po opravkih, do javnih ustanov, zdravstvenega doma, bolnišnice in nazaj domov

Občina Kranjska gora je za projekt zagotovila električno vozilo Renault Zoe, krije pa tudi stroške klicnega centra. Župan Janez Hrovat je dejal: »To je pomoč, roka občanom, ki si ne morejo privoščiti svojega prevoza, ki nimajo avta in težko pridejo do avtobusa. Rad bi se posebej zahvalil občanom, ki so se javili za prostovoljne šoferje in bodo opravljali prevoze. V prihodnjih mesecih se bo pokazalo, kako se bo projekt prijel med ljudmi. Če bo res velik

odziv, bomo razmišljali tudi o nadgradnji sistema.«

V projekt je za zdaj vključenih dvajset slovenskih občin, v zavodu Zlata mreža pa si želijo, da bi se vključile prav vse občine. Na Gorenjskem potekajo pogovori z občinami Radovljica, Bohinj, Jesenice, Bled, Naklo, Jezerško in Kamnik.

Projekt pa ima še eno dodano vrednost: osebe, ki potrebujejo prevoz, so običajno tudi osamljene, zato se na ta način povečuje tudi njihova socialna vključenost.

Voda je primerna za uživanje

MATEJA RANT

Bled – V javnem podjetju Infrastruktura Bled so se večeraj odzvali na neresnične navedbe v nekaterih medijih glede zdravstvene ustreznosti vode iz vodovodnega sistema Radovna. Prebivalce občin Gorje, Bled in Radovljica, ki so priključeni na omenjeni vodovodni sistem Radovna, obveščajo, da je voda zdravstveno ustrežna in primerna za uživanje. Po besedah direktorja

Infrastrukture Bled Janeza Resmana so letos na vodovodnem sistemu odvzeli 22 vzorcev pitne vode ter opravili tako mikrobiološke kot kemijske analize. »Prav vsi odvzeti vzorci so bili skladni z vsemi zahtevami.« Ko so v preteklosti zaznali spremembe, so namreč vodo takoj začeli obdelovati. Tudi na zajetju Ovčja jama niso zaznali fekalnega onesaženja, vrednosti koncentracij dušikovih spojin pa so nizke, so še dodali.

Vršič odprli šele v torek

Med prvomajskimi prazniki je zasneženo cesto čez Vršič s primorske strani očistil plug, z gorenjske pa sonce. Kljub temu je priljubljena turistična povezava med Kranjsko Goro in Trento ostala zaprta vse do torka.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Cesta čez prelaz Vršič je bila čez prvomajske praznike zaprta, čeprav so sneg, ki je zapadel v zadnjih dneh aprila, s primorske strani odstranili s plugom, na gorenjski pa je skopnel. Turisti so bili zmedeni, domačini pa jezni.

»V zadnjih štirih letih smo že opozarjali na nerazumno pozno odpiranje, ko je bila cesta že sama po sebi kopna, včasih pa tudi na brezglavo odpiranje Vršiča z veliko stroški, kljub temu da se je vnaprej vedelo, da bodo zapadle velike količine snega,« so v protestu, ki so ga naslovili na pristojno ministrstvo za infrastrukturo, zapisali v Krajevni skupnosti Soča Trenta.

Stališču Trentarjev se pridružujejo tudi v Kranjski Gori, je povedal župan Janez Hrovat. »Med prazniki smo tudi na naši strani med prazniki opazili velik kaos – ljudje so vozili proti Vršiču, obračali, cesta pa je bila skoraj kopna. Tudi mi menimo, naj bo cesta, ko so za to izpolnjeni pogoji, odprta. Kadar je zasnežena, pa

je seveda ni treba za vsako ceno pluziti.«

Na ministrstvu pojasnjujejo, da je v skladu z uvrstitvijo v tretji prednostni razred cesta vzdrževana tudi v zimskih razmerah, če to omogočajo vremenske in predvsem lavinske razmere. Pred tem je bil v preteklosti prelaz Vršič vso zimo zaprt za promet.

»Cesta se pluzi in posipa, dokler višina novozapadlega snega ne preseže 15 centimetrov. Zaradi visoke stopnje

ogroženosti zaradi snežnih plazov je bil vzpostavljen sistem, po katerem se po sneženju opravi ogled lavinskih razmer in pripravi oceno tveganja za proženje snežnih plazov, ki je osnova za ponovno odprtje ceste za promet,« navajajo na ministrstvu za infrastrukturo. Kot pojasnjujejo, so tudi med nedavnimi prazniki upoštevali priporočila Agencije RS za okolje, zaradi česar sta oba koncesionarja v nedeljo na podlagi opozorila o sneženju in

možnosti plazenja prelaz zaprla za promet. »V ponedeljek, 29. aprila, je bila ugotovljena debelina snežne odeje sedemdeset centimetrov. Zaradi ugodnih razmer se je začela cesta odpirati le na območju, kjer nevarnost plazov ni obstajala. V petek, 3. maja, je bila zaradi napovedi ponovnega sneženja vzpostavljena pripravljenost pluzno-posipnih enot; poročila službe za sneg in plazove pri agenciji za okolje o varnosti nismo prejeli, zaradi varnosti izvajalcev in uporabnikov pa pluzno-posipne enote niso izvozile; Vršič je ostal zaprt.«

Tudi v ponedeljek je pristojna služba opozorila, da se na kranjskogorski strani še lahko sproži kašen plaz, in na osnovi tega mnenja so cesto odprli v torek popoldan, so še zapisali v pojasnilo.

KRANJ

NOČNI POHOD NA JAMNIK – razgled z gorenjskega balkona ob polni luni

Kdaj? V soboto, 18. maja, ob 20. uri. Zbor: pri gostilni "Na Razpokah" v Nemiljah. Pohod bo ob vsakem vremenu.

Oprema: pohodna oblačila in čevlji, palice, naglavna lučka, rezervna oblačila. Startnina 5 EUR vključuje vodenje, topli napitek in prigrizek. Plačilo startnine: Zavod za turizem in kulturo Kranj, Glavni trg 2, Kranj ali pol ure pred začetkom pohoda v gostilni "Na Razpokah" v Nemiljah.

Informacije: 040/469 834 ali na www.visitkranj.si / info@visitkranj.si

KRAJEVNA SKUPNOST
PODBLICA

Zveza za turizem in kulturo Kranj

ZTKK

Gorenjski Glas

Cesta čez prelaz Vršič je bila med prazniki zaprta za ves promet. / Foto: Gorazd Kavčič

V poletje z več novostmi

S prireditvami na jezerski promenadi in družinskim dnevom na Straži bodo na Bledu prihodnji konec tedna simbolično vstopili v novo poletno sezono, ki jo pričakujejo z optimizmom.

MATEJA RANT

Bled – Lani so na Bledu našli več kot milijon sto tisoč nočitev, zadovoljni so tudi z obiskom v prvih treh mesecih letos, ko so ustvarili skoraj sto tisoč nočitev. To je po besedah direktorja Turizma Bled Tomaža Roglja že skoraj zgornja meja števila gostov, ki jih še lahko sprejmejo v tem prostoru, zato se bodo v prihodnje osredotočili predvsem na usmerjanje turističnih tokov in ohranjanje Bleda kot zelene destinacije. K temu večinoma prispevajo tudi vse nove infrastrukturne pridobitve in druge novosti, ki so jih predstavili pred novo poletno sezono.

V preteklih sezonah je bilo po besedah župana Janeza Fajfarja največ pripomb glede parkirišč, zato so letos parkirišča opremili s posebnim sistemom, ki uporabnikom že ob glavni cesti sporoča, koliko parkirnih mest je na voljo, hkrati pa s temi informacijami promet usmerja na parkirišča zunaj središča Bleda. Ta čas so na ta način opremili tri parkirišča, sistem pa se je po županovih besedah izkazal za zelo uspešnega, saj sta parkirišči pri vrtcu in šoli povsem polni, medtem ko sta bili v preteklih letih precej neizkoriščeni. »Velika pridobitev je tudi severna razbremenilna cesta. S preusmeritvijo prometa na obvoznico se je močno povečala

Na Bledu z optimizmom pričakujejo letošnjo poletno sezono. / Foto: Simon Šubic

pretočnost prometa v središču Bleda, predvsem na Prešernovi cesti,« je pojasnil župan. Že letos bodo končali gradnjo parkirišča za avtobuse pod Blejskim gradom, parkirišče za osebna vozila bo prišlo na vrsto prihodnje leto. K umiku prometa od jezerske skleda bodo prispevali tudi z zaporo ceste skozi Zako, in sicer bo cesta zaprta od Pristave do železniške postaje Bled Jezero, kjer so Slovenske železnice prav tako uredile večje parkirišče. Cesta bo letos zaprta najprej ob koncih tedna, julija in avgusta pa vse dni. V tem tednu se je s pomočjo evropskih sredstev začela tudi gradnja kolesarske steze Bled-Bohinj, in sicer najprej na relaciji

od Mačkovca do Bohinjske Bele. Med prvomajskimi prazniki sta na Bledu prvič v letošnji sezoni začela voziti dva avtobusa, tako imenovana shuttle busa, ki povezuje blejske vasi, Blejski grad, Vintgar, Zatrnik in Pokljuko. Tak avtobus je v sodelovanju s Turističnim društvom Gorje in Občino Gorje že lani poleti vsak dan za en evro prepeljal od 100 do 250 potnikov, zaradi dobre lanskoletne izkušnje pa so letos dodali še eno linijo, in sicer od kampa do Bohinjske Bele. Obema avtobusoma se bo poleti pridružil še avtobus hop on hop off, ki bo julija in avgusta Bled povezoval z okoliškimi destinacijami, na njem pa bo prisoten tudi turistični vodnik.

Omenjene prevoze bo vključevala tudi kartica mobilnosti, ki jo letos na novo uvaja Turizem Bled za goste, ki na destinaciji nočijo vsaj tri dni.

Veliko pozornosti so letos posvetili še blejskim parkom, za katere po novem skrbi arborist Jan Bizjak. Napovedal je, da se bodo še naprej trudili ohraniti zelenje, drevesa in cvetoče parke, ki so zaradi množičnega dotoka ljudi na večjem udaru. Obiskovalce bodo z zelenic preusmerili v urejena kopališča ob jezeru. V Grajskem kopališču bodo po novem gostom omogočili tudi brezplačno uporabo kreme za sončenje na osnovi rastlinskih komponent, s čimer naj bi zmanjšali pritisk na jezero s snovmi, ki se spirajo v vodo.

0 regijski bolnišnici in poletni oskrbi

Župani Zgornje Gorenjske so se v torek v Bohinju z ministrom za zdravje Alešem Šabedrom pogovarjali o zdravstveni oskrbi v poletnem času in o potrebi po novi regijski bolnišnici.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Minuli torek so se na redni koordinaciji županov zbrali župani občin Zgornje Gorenjske, tokrat se jim je na srečanju pridružil tudi minister za zdravje Aleš Šabeder. Glavne teme srečanja z ministrom so bile potrebe po dodatni oskrbi za potrebe turistov v najbolj obremenjenih poletnih mesecih ter potrebe po novi regijski bolnišnici, tu pa se mnenja o lokaciji delijo. Minister je župane seznanil z izsledki in analizami potreb po novih bolnišničnih posteljah, kjer so ugotovili, da bo glede na demografske trende v naslednjem desetletju Gorenjska potrebovala od dvesto do tristo novih bolnišničnih postelj, ki pa jih zaradi prostorskih omejitev ne bo možno umestiti v obstoječo Splošno bolnišnico Jesenice, ki je edina splošna bolnišnica na Gorenjskem. »Zato je projekt izgradnje nove gorenjske bolnišnice dokaj resna tema, s katero se bo treba zelo hitro soočiti,« je povedal minister Šabeder in dodal, da je lokacija še odprto vprašanje, saj pri tem tudi župani niso enotni. Radovljiški župan Ciril Globočnik za novo regijsko bolnišnico ponuja prostor v Radovljici,

medtem pa jeseniški župan Blaž Račič vztraja, da mora bolnišnica ostati na Jesenicah, pripravljene imajo tudi parcele za ta namen. Račič je ob tem poudaril tudi ugotovitve Nacionalnega inštituta za javno zdravje, da je odhod zdravstvene ustanove iz nekoga kraja velik korak nazaj. »Zato si ne želimo, da bi se bolnišnica preselila nekam drugam, ampak da ostane na Jesenicah. Hitre odločitve ne bo, v nekaj letih se bo treba odločiti, mi pa bomo vztrajali pri tem, da ostane na Jesenicah.«

Na srečanju so govorili tudi o težavah na višku poletne sezone, za katero je v splošnem dogovoru zagotovljena dodatna zdravstvena ekipa v Bohinju. Kot je ob tem povedal bohinjski župan Jože Sodja, si že dolgo želijo okrepljene turistične ambulante, za kar zagotavljajo tudi sredstva, dodal pa je, da ob visokih sredstvih, ki jih namenjujejo ambulantam za oskrbo turistov, ne smejo pozabiti na zdravnike družinske medicine za občane. »Treba je paziti, da se ne bi zgodilo kaj takega kot na spodnjem Gorenjskem.«

Župani so v pogovoru z ministrom poudarili tudi nekatere druge probleme občin.

Javni zavodi so dobro poslovali

V mestni občini Kranj deluje kar osemnajst javnih zavodov, v minulem letu pa so vsi poslovali pozitivno, le Prešernovo gledališče Kranj in Osnovna šola Jakoba Aljaža sta imela manjši primanjkljaj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na aprilski seji govorili tudi o poslovnih rezultatih javnih zavodov. V kranjski občini jih deluje 18, od tega dva s področja zdravstva, dvanajst s področja vzgoje in izobraževanja, trije s področja kulture in eden s področja športa. Poleg teh so javni zavodi še s področja turizma in kulture, gasilsko-reševalne službe in energetike.

V letu 2018 so vsi javni zavodi, katerih ustanovitelj je Mestna občina Kranj, poslovali pozitivno, razen Prešernovega gledališča Kranj in Osnovne šole Jakoba Aljaža Kranj. Prešernovo gledališče

Kranj je imelo lani nekaj manj kot pet tisoč evrov primanjkljaja, ki ga bodo pokrili v letošnjem letu. Osnovna šola Jakoba Aljaža beleži nekaj več kot dva tisoč evrov izgube, ki jo bo pokrila iz sredstev presežka iz preteklih let.

Gorenjski muzej je v letu 2018 ustvaril dobrih 21 tisoč evrov presežka, namenili pa ga bodo za investicije oziroma nakup osnovnih sredstev. Mestna knjižnica Kranj je imela lani presežek nekaj več kot 17 tisoč evrov, denar pa bodo porabili za nujne investicije. Zavod za šport Kranj je lani ustvaril dobrih sto tisoč evrov presežka, od česar bodo skoraj štiri deset tisoč evrov prenesli na

obveznosti za opredmetena in neopredmetena sredstva v upravljanju kot vir za nakup sredstev v lanskem letu, nerazporejenih nekaj več kot 63 tisoč evrov pa bodo uporabili za zimsko pokritje večnamenskega igrišča v Športnem centru Kranj.

Kranjski vrtci bodo nekaj več kot 26 tisoč evrov namenili za pokrivanje izgube iz leta 2016, razlika v višini nekaj manj kot osem tisoč evrov pa bo namenjena za nakup univerzalne naprave v centralni kuhinji Janina.

Ljudska univerza Kranj je lani ustvarila nekaj več kot štiri tisoč evrov prihodkov nad odhodki. Denar bodo namenili za zamenjavo radiatorjev v drugem nadstropju

objekta na Cesti Staneta Žagarja 1. Glasbena šola Kranj je v letu 2018 ustvarila nekaj manj kot petdeset tisoč evrov presežka. Nekaj ga bodo namenili za nakup instrumentov, nekaj pa tudi za opreme učilnic, računalniške in druge elektro-tehnične opreme.

Zavod za turizem in kulturo Kranj je lani ustvaril nekaj več kot 54 tisoč evrov presežka. Namenili ga bodo za investicije v opremo za izvedbo prireditev, za skulpture v sklopu priprav kandidature Kranja za EPK 2025 in tudi za različna vzdrževalna dela. Svet Zavoda Gasilsko reševalna služba Kranj bo nekaj več kot 34 tisoč evrov presežka namenil za nakup gasilske opreme.

Dobri obeti za poletno sezono

Bohinjska Bistrica – V Bohinju so se po ne najbolj naklonjeni zimi, v kateri so zaradi pomanjkanja snega zabeležili nekoliko slabše rezultate kot lani, lotili akcijskega načrta, s katerim bi radi v prihodnjih letih skozi nove turistične produkte napolnili zimsko sezono. »Kljub temu smo pred poletno sezono optimistični, saj vse kaže, da bo še boljše kot lanska,« je dejal Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj. Med gosti še vedno prevladujejo slovenski, čeprav je lani ta odstotek nekoliko upadel, tudi na račun nočitev tujih gostov, med katerimi prevladujejo nemški pred avstrijskimi in italijanskimi.

www.posta.si

Spoštovani uporabniki poštne storitve,

s 1. junijem 2019 se spremeni delovni čas pogodbene pošte **4267 Srednja vas v Bohinju**.

Delovni čas pogodbene pošte **4267 Srednja vas v Bohinju:**

ponedeljek - petek:	9.00 – 13.00 in 15.00 – 18.00,
sobota:	9.00 – 12.00.

Ob nedeljah in praznikih bo pošta zaprta.

Veselim se vašega obiska.

Pošta Slovenije

Odlični poznavalci lovskih vsebin

SUZANA P. KOVAČIČ

Postojna, Strahinj – Na Srednji gozdarski in lesarski šoli v Postojni je bilo pred nedavnimi državnimi tekmovanji dijakov srednjih bio-

Dovžan in Marko Mali, za koordinacijo dela pa skrbi profesorica biologije Meta Vovk. »Tematika letošnjega tekmovanja se je nanašala na organiziranost lovstva v Sloveniji, načrtovanje traj-

Zmagovalna ekipa dijakov BC Naklo z mentorji

tehniških šol v poznavanju naravoslovnih in lovskih vsebin. Tekmovanje, znano tudi pod imenom Male zelene celice, je bilo šesto zapored, udeležujejo se ga dijaki, ki med šolskim letom obiskujejo interesno dejavnost Naravoslovje in lovstvo. V Biotehniškem centru (BC) Naklo v tem šolskem letu to interesno dejavnost obiskuje 15 dijakov iz različnih programov izobraževanja. Skrivnosti in zakonitosti narave in lovstva jim odkrivajo mentorji Lojzi Avsenik, Miro

nostne rabe lovstva, biologijo velikih in malih zveri, lovsko orožje, ptice okoli našega doma, pripravo in ocenjevanje trofeje in upravljanje velikih zveri v Sloveniji. V zaključnem delu so morali dijaki svoje sposobnosti dokazati tudi s streljanjem z rračno puško v tarčo srnjaka,« je povzel Mali. Ekipa BC Naklo (Nika Golob, Marcel Nemeč, Blažka Pogačnik, Klemen Rabič in Lan Višnovar) je osvojila prvo mesto in s tem prestava jim odkrivajo mentorji Lojzi Avsenik, Miro

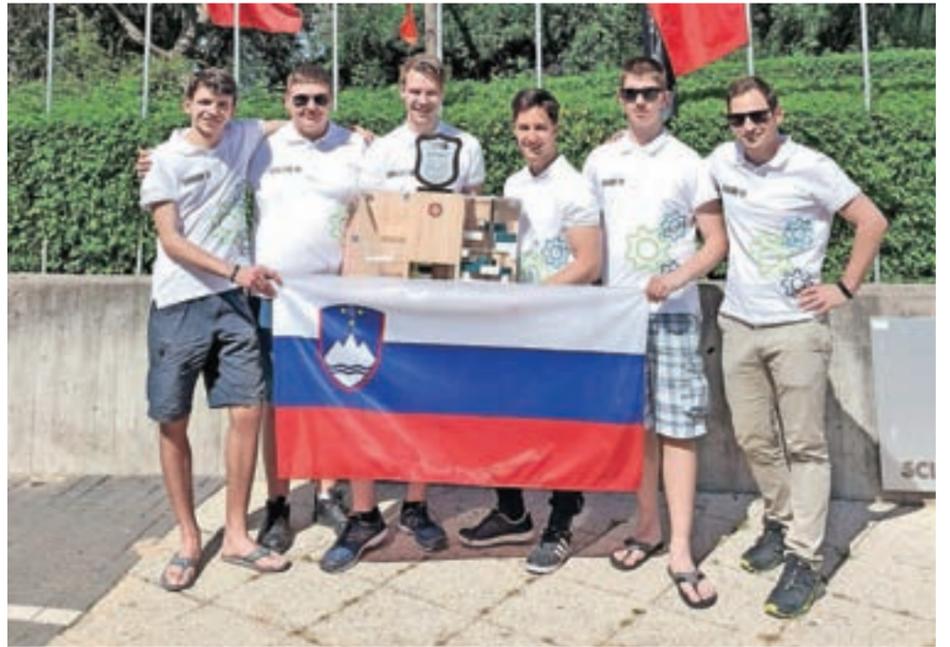
Najbolje vdirali v tuje sefe

Na mednarodnem tekmovanju v odpiranju fizikalnih sefov na Weizmannovem inštitutu v Rehovotu v Izraelu je ekipa dijakov iz Šolskega centra Škofja Loka osvojila drugo mesto.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Mednarodnega tekmovanja v odpiranju fizikalnih sefov so se že dvajseto leto udeležile tudi ekipe iz Slovenije. Letos sta Slovenijo zastopali ekipa iz Šolskega centra Škofja Loka in ekipa Gimnazije Nova Gorica. Dijaki Šolskega centra Škofja Loka Aljaž Mesec, Aljaž Pivk, Ažbe Kavčič, Matic Mesarič in Tim Maček iz skupine Cruise 11 so pod mentorstvom Nejca Davidoviča dosegli drugo mesto, še posebno pa so se izkazali pri vdiranju v fizikalne sefe drugih ekip, saj jim je uspelo rešiti uganke vseh osmih sefov, ki so jih odpirali, s čimer so si zaslužili tudi naslov najboljših vdiralcev. »Ne spomnim se, da bi to že kdaj komu uspelo,« je na svoje dijake ponosen Nejc Davidovič. Po njegovih besedah za to ni potrebno zgolj fizikalno znanje, ampak tudi inženirska iznajdljivost, kar je nedvomno njihova prednost pred ekipami z gimnazij.

Na mednarodno tekmovanje se vsako leto uvrstita dve najboljši ekipi z državnega tekmovanja, ki ga Hiša eksperimentov pripravlja pod naslovom Videl, premislil, odklenil! Skupine so svoje sefe za državno tekmovanje začele sestavljati že na začetku šolskega leta ter jih opremile s svetlobnimi,

Ekipa Cruise 11 (od leve proti desni): Ažbe Kavčič, Matic Mesarič, Aljaž Pivk, Aljaž Mesec in Tim Maček z mentorjem Nejcem Davidovičem / Foto: arhiv šole

vodnimi, električnimi, mehanskimi, magnetnimi in mnogimi drugimi fizikalnimi poskusi. »Vsaka skupina je na državnem tekmovanju poskušala odpreti sefo, ki so jih izdelali v drugih srednjih šolah. Sef se odpre, če skupini uspe rešiti vse fizikalne uganke v njem,« so pojasnili v Hiši eksperimentov in dodali, da so imeli »vlomilci« za pravilno in inovativno rešitev poskusov v posameznem sefu na voljo deset minut časa. Poleg uspeha pri vlomih se tako na državnem kot tudi na mednarodnem

tekmovanju upoštevajo tudi znanje s področja nalog v izdelanem sefu, skupinsko delo, inovativnost uganke in privlačnost sefa. »Fizikalne uganke morajo biti zastavljene na zanimiv način, saj to prinaša dodatne točke,« je razložil Matic Mesarič iz ekipe Cruise 11 in dodal, da je bil njihov sef sestavljen iz dveh glavnih fizikalnih uganek. Prva je temeljila na izenačevanju gladine vode v dveh veznih posodah, druga pa na »plezajočih« magnetih. Ob tem je treba paziti, je pojasnil Davidovič, da

vdiralci ne zaidejo v »slepo ulico« in da je uganke mogoče relativno hitro ponastaviti za naslednjo ekipo vdiralcev. V Izraelu so se v odpiranju fizikalnih sefov pomerili še s 17 skupinami iz Angole, Argentine, Hongkonga, Izraela, Kanade, Romunije, Velike Britanije in ZDA. »Za dijake je to izjemna izkušnja, saj se med seboj zelo povežejo. Veliko poudarka je namreč tudi na druženju, zato imajo ogromno priložnosti za spoznavanje drugih kultur,« je še poudaril Davidovič.

Ustanovili bodo javni zavod

V Škofji Loki zaradi bližajoče se uprizoritve Škofjeloškega pasijona ustanovljajo javni zavod. Odlok o ustanovitvi javnega zavoda 973, Zavoda za organizacijo prireditev in dogodkov Škofja Loka, je občinski svet v prvi obravnavi že sprejel.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Občinski svet v Škofji Loki je v prvi obravnavi sprejel besedilo odloka o ustanovitvi javnega zavoda 973 (ime nosi po letu, ko je bila Škofja Loka prvič omejenjena v pisnih virih kot Lonca), ki bo namenjen organizaciji prireditev in dogodkov na področju turizma, kulture, športa ter spodbujanja razvoja teh dejavnosti in nemotenega zagotavljanja javnih kulturnih dobrin v občini. Kot je na zadnji seji občinskega sveta pojasnil župan Tine Radinja, bo delovanje zavoda namenjeno predvsem uprizoritvi Škofjeloškega pasijona leta 2021. Tudi za pasijon leta 2015 so

časno ustanovili Zavod za kulturo, kjer so bili zaposleni ljudje, ki so se ukvarjali z izvedbo prireditev. Ko se je pasijonsko dogajanje izpelo, je tudi zavod ugasnil. Z novim zavodom pa ne bi bilo tako, deloval naj bi tudi po pasijonu, namenjen pa bi bil delovanju Sokolskega doma, v katerem že zdaj poteka okoli 250 prireditev na leto.

Svetnike je zanimalo, koliko zaposlenih predvidevajo v prihodnjem zavodu, saj za delovanje Sokolskega doma že zdaj na občini namenja denar za dva in pol zaposlena. Še dva zaposlena (organizacijski vodja in režiser) naj bi bila zaposlena tudi za čas uprizoritve Škofjeloškega pasijona, glede prihodnjega

zaposlovanja pa se bodo prilagajali potrebam. Svetniki so povpraševali tudi po stroških delovanja zavoda, ti so za leto 2019 predvideni v višini 20 tisoč evrov. Predloge so imeli tudi glede števila in sestave sveta zavoda. Svetniki, ki so predlogu odloka v prvem branju na koncu pritrdili, pa v razpravi niso bili soglasni glede začasnega ali trajnega obstoja zavoda. Aleš Habjan je v imenu svetniške skupine SDS podprl ustanovitev zavoda za čas trajanja Škofjeloškega pasijona 2021, saj ne želijo, da bi bil zavod sam sebi namen in v breme občinskega proračuna. Predlagal je tudi, da bi občinski svet potem, ko se izteče čas uprizoritve pasijona, o

tem znova razpravljali. Župan Tine Radinja je zagotovil, da si »praznega« zavoda nihče ne želi. Ko se bo pasijon iztekkel, se bodo tudi zaposlitve, povezane z njim, soglašale pa, da po tem občinski svet znova oceni, ali zavod potrebujejo. Medtem pa je svetnik Tomaž Paulus (SLS) menil, naj se zavod ohrani tudi potem, ko se bodo uprizoritve pasijona iztekale, z njim naj se izteče tudi zaposlitev za določen čas tistim, ki se ukvarjajo s pasijonom, ohraniti pa se dve zaposlitvi, povezani z delovanjem Sokolskega doma. To je po njegovem mnenju modreje, kot imeti zavod zgolj za tri leta, nato pa za prav toliko časa do nove uprizoritve zamrzniti njegovo delovanje.

Podjetje Fruhmann iz Vernberka / Wernberga (bližina Beljaka) zaposli

pomožnega sodelavca za strežbo m/ž (Speisenträger Service-Hilfskraft)

Začetek dela takoj. Mesečna plača približno 1400 evrov bruto. Delo za nedoločen čas. Delo za polni oz. polovični delovni čas. Delovne izkušnje niso potrebne.

kuharja m/ž (Koch/Köchin)

Začetek dela takoj oz. po dogovoru. Mesečna plača na osnovi 48-urnega delovnega tedna (5 dni) najmanj 1700 evrov neto. Po dogovoru delo za nedoločen čas oz. sezonsko delo.

kuharja pripravnika za delo na žaru m/ž (Jungkoch/Grillkoch)

Začetek dela takoj oz. po dogovoru. Mesečna plača na osnovi 45-urnega delovnega tedna najmanj 1500 evrov neto. Po dogovoru delo za nedoločen čas oz. sezonsko delo.

Prosimo, javite se nam na:

Gasthaus & Landfleischerei Fruhmann
A-9241 Wernberg / Vernberk | Triester Strasse 1

+43 664 204 52 27 | office@fruhmann.at | www.fruhmann.at

V Borovljah / Ferlachu na avstrijskem Koroškem zaposlimo

upravljalca grederja m/ž

(Graderfahrer)

Pogoji so ustrezne delovne izkušnje.

Prosimo, javite se nam na:

HUSS Gesellschaft m.b.H.
Unterglainach 6, A-9170 Ferlach / Borovlje
tel.: +43 4227 2551
e-pošta: hussw@aon.at

Lionsi poddelili donacije

Lions klub Škofja Loka je poddelil enajst donacij v višini deset tisoč evrov, denar za to so zbrali z dobrodelnim koncertom.

MARIJA VOLČJAK

Gorenja vas – V ponedeljek, 6. maja, je na prisrčni slovesnosti v Galeriji Krvina Jožica Rejec, predsednica Lions kluba Škofja Loka, poddelila vsakoletne donacije, ki jih je bilo tokrat kar enajst – v skupni vrednosti 9.982 evrov. Tradicionalni dobrodelni koncert februarja letos v Športni dvorani Trata, na katerem so nastopili Prifarski muzikanti z Andražem Hribarjem ter Raubarji in Hozentregarji, je bil namreč zelo uspešen, izkupiček koncerta pa je bil v celoti namenjen donacijam.

Donacijo v višini tri tisoč evrov je prejela družina Kejžar iz Davče, kjer so marca ognjeni zublji zajeli domačijo pr' Krivc, zgorelo je gospodarsko poslopje z delavnico in hlevom. Pomagali so tudi prizadetim v požaru, ki je novembra lani izbruhnil v Groharjevem naselju v Škofji Loki, po tisoč evrov so namenili Lenčki Mrak in Mihi Šinkovcu, petsto evrov Viti Simeunovič Šučur in

Poddelili so kar enajst donacij v skupni vrednosti deset tisoč evrov.

1.500 evrov Zinki Kočever. Zahvale prizadetih v požarih so bile ganljive, vsem pomoč veliko pomeni, saj tako v nesreči niso sami.

Donacijo v višini tisoč evrov so namenili dvema družinama, ki sta se za pomoč obrnili na Župnijsko karitas Škofja Loka. Vrtcu Škofja Loka so namenili 830 evrov za nakup štirih

terapevtskih pripomočkov za slabovidne otroke. Po petsto evrov sta prejela PGD Trata za nakup prve pomoči in defibrilatorja ter Društvo Tek štirih mostov za plačilo startnine slepim in slabovidnim tekačem ter njihovim spremljevalcem in članom terapevtske skupine Projekt človek iz Sopotnice, ki se bodo prihodnji mesec

udeležili Teka štirih mostov v Škofji Loki.

Škofjeloški Lionsi so v celotnem lionističnem letu za donacije namenili 11.586 evrov, kar pomeni, da je za njimi zelo uspešno leto, in predsednica Jožica Rejec je na skupščini, ki se je odvila pred poddelitvijo donacij, v zahvalo za odlično delo prejela dolg aplavz.

Načrtujejo poti mimo utrdb

V Železnikih si v sodelovanju s sosednjimi občinami prizadevajo za ureditev tematskih poti ob objektih Rupnikove linije in rapalske meje.

ANA ŠUBIC

Železniki – Tudi v občini Železniki se ponašajo z ohranjenimi objekti Rupnikove linije in rapalske meje, ki si jih želijo bolj vključiti v turistično ponudbo. Pred letom dni je tako na predlog strokovnega sveta za turizem pri Javnem zavodu Ratitovec (JZR) nastala projektna skupina za delo na področju Rupnikove linije in rapalske meje, njeno delo

pa je decembra prevzela komisija, ki jo je imenoval župan Anton Luznar. V komisijo pod vodstvom direktorja JZR Gregorja Habjana je imenoval vseh devet dotodanjih članov projektne skupine in še enega dodatnega.

Čez vrhove Soriške planine je potekala rapalska meja, na katero danes spominjajo bunkerji in kasarne, na Ratitovcu in nad Zalim Logom pa se nahajajo bunkerji Rupnikove linije. »Ukvarjamo

se s popisom objektov iz tistega obdobja, naš cilj pa je vzpostavitev tematskih poti mimo utrdb, podobno kot so to storili na primer v Gorenji vasi,« je povedala članica komisije Nataša Habjan. Komisija je pred dnevi v Sorici pripravila srečanje z župani občin Bohinj, Tolmin, Gorenja vas - Poljane in Železniki ter predsednikom Zgodovinskega društva Rapalska meja. »Načrtovane poti namreč deloma potekajo tudi

v omenjenih sosednjih občinah. Po eno pot smo načrtali po Soriški planini, Ratitovcu in okoli Zalega Loga, tri krajše poti pa želimo vzpostaviti v okolici Blegoša. Župani so bili našim idejam naklonjeni in so pripravljene sodelovati pri urejanju poti na njihovih območjih, so se pa strinjali, da bo treba na primeren način predstaviti zgodovinsko društvo pod vodstvom Grege Žorža, kjer so tudi strokovno bolj podkovani,« je razložila Habjanova.

Njihov cilj je tudi, da bi vse poti spremljala enotna celostna podoba. Na Selškem se bodo po besedah Habjanove naprej posvetili poti na Soriški planini. V tamkajšnjem turističnem centru, ki ga vodi Polona Golija, prav tako članica županove komisije, so že pred časom prepoznali turistični potencial ohranjenih utrdb in se lotili označevanja poti, ki jo nameravajo sedaj nadgraditi.

Z nedavnega srečanja v Sorici: člani komisije z župani Bohinja, Tolmina, Gorenje vasi - Poljan in Železnikov ter predsednikom Zgodovinskega društva Rapalska meja / Foto: arhiv JZR

KRATKE NOVICE

Na pohod za »čiščenje« telesa

Šenturška Gora – Planinsko društvo Komenda, sekcija Škrjančki, je na velikonočni ponedeljek organiziralo enajsti Prdenov pohod na Šenturško goro. Namen pohoda je bil tudi letos enak kot vsakič doslej: na velikonočni ponedeljek »očistiti« telo po zaužitih kaloričnih hrani. Pohodniki so na sedem kilometrov dolgo krožno pot krenili iz vasi Šmartno ter nadaljevali preko zaselka Prdeno po planinski poti na Šenturško goro. Pohoda se je udeležilo 38 pohodnikov. Najstarejši je bil 78-letni Anton Bolka iz Cerklj, med najstarejšimi sta bila tudi zakonca Peter in Ivanka Lončar iz Zaloga pri Cerkljah, prvič pa se je pohodnikom pridružil Peter Vidmar iz Zaloga. Med pohodniki sta bila tudi Ivanka Zulič z Mlake pri Komendi, ki je bila lani kar 344-krat na Šenturški gori, ter med moškimi z največ vpisanimi pohodi Franc Drolec iz Komende, sicer vodja pohodniške sekcije Škrjančki. Pohodniki so se ustavili na Šenturški Gori na Kmečkem turizmu Pavlin in se v dolino vračali po Zaloški poti preko Kantela v Šmartno, srečanje pa so zaključili v Okrepčevalnici Marička v Zalogu.

Program kulture sprejet za štiri leta

Jezerko – Lokalni letni program kulture na Jezerskem sprejmejo vsaka štiri leta, tokrat so ga za obdobje 2019–2022. V občini nimajo zavoda za kulturo, pač pa kulturno delavnost izvajajo različna društva, ki se lahko javijo na razpis in kandidirajo za denar iz proračuna. V letošnjem razpisu, ki velja do 24. maja, je na voljo 7000 evrov. Občina za izvedbo kulturnih dejavnosti zagotavlja tudi prostore v svoji lasti. Na zadnji seji občinskega sveta so svetniki sprejeli štiriletni program kulture, v okviru katerega izvajajo naslednje dejavnosti: pevsko, literarno (recitatorsko), lutkovno, harmonikarsko, dramsko (otroško in odraslo), folklorno, razstave, delavnice in podobno. Od omenjenih trenutno ni aktivna otroška folklorna skupina, smo slišali na seji občinskega sveta, imajo pa v zvezi s tem načrte in za otroke so bila kupljena tudi oblačila.

Urbani sprehod, razstava fotografij in LUFT

Škofja Loka – Jutri, 11. maja, bo v Škofji Loki potekal urbani sprehod Jane's Walk, na katerem bodo udeleženci ugotavljali, kaj dela mesto živo. Začenja se ob 10. uri na Trgu pod gradom, pripravlja pa ga civilna pobuda Loka, mesto vseh v sodelovanju z Gimnazijo Škofja Loka, KS Loka – Mesto in Občino Škofja Loka. V primeru deževnega vremena bo urbani sprehod prihodnjo soboto. Jutri opoldne pa bodo na Mestnem trgu odprli tudi ambientalno razstavo starih fotografij pod naslovom Odmevi preteklosti, ki jo pripravljata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Občina Škofja Loka. Jutri bo na Cankarjevem trgu potekal tudi loški umetniški festival LUFT.

Sozialhilfverband Feldkirchen

V domu za upokojnence, Seniorenwohnheim Lindl na avstr. Koroškem, 9560 Trg na Koroškem / Feldkirchen, takoj zaposlimo **diplomiranega bolničarja-negovalca m/ž oz. diplomirano medicinsko sestro m/ž (dipl. Gesundheits- und KrankenplegerIn)**

Mesečna plača po uradno predpisani stopnji SWÖ pribl. 2.569,62 evrov bruto (plus dodatki, ki so odvisni od delovne dobe). Po potrebi vam nudimo brezplačno bivanje. Potrebno je znanje nemščine in nostrifikacija. Delovni urnik po možnosti v treh zaporednih dneh. Dodatne informacije o razpisnem delovnem mestu: tel. 0043 4276 4100 12 oz. 0043 4276 3077 680

Veselimo se vaše vloge na:

Sozialhilfverband Feldkirchen
Milesistrasse 10, A-9560 Feldkirchen / Trg na Koroškem

Turistično podjetje **Landhotel Tourist24.at** na avstrijskem Koroškem, **A-9232 Rožek / Rosegg**, takoj zaposli

sobarico in čistilko m/ž (Zimmermädchen und Reinigungskraft)

Mesečna plača na osnovi 40-urnega delovnega tedna 1.250,00 evrov neto. Delo za polni oz. polovični delovni čas. Po potrebi vam nudimo tudi bivanje in oskrbo.

Prosimo, javite se nam na:
tel.: **0043 4274 41805**
e-pošta: **info@tourist24.at**

Landhotel Tourist24.at
Fröger Weg 8, A-9232 Rožek / Rosegg

zdravje & lepota

Zagovornice zdravja za vse

SUZANA P. KOVAČIČ

Na Brdu pri Kranju poteka dvodnevni 12. Kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije, ki ga organizira

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije pod motom Medi-

cinske sestre in babice, zagovornice zdravja za vse. Včeraj sta bili plenarni predavanji Zdravstvena nega v Evropi dr. Toma Keighleyja ter Vodilna vloga medicin-

skih sester in dokazani učinki prispevka zdravstvene nege k izboljšanju zdravja prebivalstva Wendy Nicholson. Obeležili bodo tudi stoletnico poklica medicinske sestre na Slovenskem, kongres pa sklenili danes ob 18. uri z akademijo.

Čiste roke, manj okužb

V Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj so se z ozaveščanjem obiskovalcev pridružili mednarodnemu dnevu higiene rok.

Tudi zaposleni so pogledali pripomočke za higieno rok in o uporabi tudi svetovali obiskovalcem. / FOTO: TINA DOKL

SUZANA P. KOVAČIČ

P etega maja obeležujemo mednarodni dan higiene rok, s katerim se ozavešča o pomenu doslednega izvajanja higiene rok. To je namreč ključnega pomena pri preprečevanju prenosa okužb in širjenja nalezljivih bolezni in je eden izmed najučinkovitejših ukrepov preprečevanja in obvladovanja okužb v boju z odpornostjo bakterij proti antibiotikom. Mednarodnemu dnevu so se v ponedeljek pridružili v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj, in

sicer z ozaveščanjem ne samo zaposlenih, ampak tudi obiskovalcev. Tem sta pravilni postopek higiene rok razložila tudi Polonca Gorjup in Matej Ahčin, dijaka smeri zdravstveni tehnik Srednje šole Jesenice. Osnovni in hkrati najpreprostejši ukrep je pravilno umivanje rok. Kot je povedala Lea Ahčin, v BGP koordinatorica kakovosti in odgovorna za obvladovanje bolnišničnih okužb, pri njih skrbijo za najbolj občutljivejšo populacijo, novorojenčke, zato je ta skrb še posebno pomembna. Opozorila je tudi na mobilne aparate, ki pogosto niso čisti in so zato vir okužb.

Do zdaj sedem primerov ošpic

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje so letos zabeležili sedem primerov ošpic. Pri enem gre za povezan primer, pri drugih za vnos iz tujine. O zadnjih dveh so bili obveščeni v torek. Ošpice preprečujemo s cepljenjem, za zaščito sta potrebna dva odmerka cepiva. Lani je bila precepljenost v Sloveniji 93,1-odstotna, na Gorenjskem 92,9. Bolezen se prenaša s kužnimi kapljicami izločkov nosu in žrela okužene osebe. Bolnik je kužen že približno štiri dni pred pojavom izpuščaja in še štiri dni po pojavu. Začetek bolezni je nenaden, z visoko vročino, glavobolom, utrujenostjo, nahodom, vnetjem očesnih veznic in kašljem. Sledi izpuščaj v ustih. Drugi in tretji dan bolezni se pojavijo t. i. Koplikove pege, 14. dan izpuščaj na koži. Največje tveganje za zaplete je pri dojenčkih in imunsko oslabljenih osebah.

Brezplačni pregledi sprememb na koži

Dermatologi po Sloveniji bodo v drugi polovici maja opravljali brezplačne preventivne preglede sumljivih sprememb na koži, kožni rak namreč sodi med najpogostejše rake v Sloveniji. Termin si lahko rezervirate še danes, 10. maja, na posebni mobilni telefonski številki 070 247 645. V naši bližini bodo brezplačne preventivne preglede opravljali specialisti dermatologi: Natalija Evdakova, dr. med., Dermatološka ambulanta v Kranju; doc. dr. Nada Kecelj, dr. med., Remeda, medicinski center Domžale; Tamara Levičnik, dr. med., Dermatološka ambulanta, Splošna bolnišnica Jesenice; Althea center zdravja in harmonije v Lescah; Lina Virnik Kovač, dr. med., Dermatološki center Narava, Kranj.

gorenjske lekarne

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Grenčine za zdravje

Grenčine so snovi grenkega okusa, ki jih najdemo v rastlinah. Tisočletja poznamo njihove dragocene učinke na zdravje in dobro počutje. Že dolgo jih cenita ajurveda in tradicionalna kitajska medicina. So tudi pomemben del tradicionalne evropske medicine. Dobro je znana izdelava grenkih eliksirjev v samostanskih lekarnah. Paracelsusov eliksir za dolgo življenje, »Elixir ad longam vitam«, je bil v srednjem veku lekarniško zdravilo za vse bolezni. Receptura za znamenito švedsko grenčico, ki jo je po zgledu Paracelsusovega eliksirja v 17. stoletju pripravil švedski zdravnik, se je ohranila po zaslugi zapisov Marie Treben. Danes ponovno odkrivamo neprecenljivo vrednost grenčin pri ohranjanju zdravja.

Kje najdemo grenčine

Grenčine najdemo v rastlinski hrani, predvsem v zelenjavi (artičoke, radič, rukola, olive) in le redko v sadju (grenivke). Prisotne so v številnih začimbah (rožmarin, timijan, kurkuma) in divjih rastlinah (regrat, divji beluš). Tudi zdravilne rastline so pomemben vir grenčin. Rumeni svišč, ki lahko dočaka tudi starost 60 let, v koreninah vsebuje amarogentin, ki velja za eno najbolj grenkih snovi v naravi. Grenčine vsebujejo tudi pelin, tavžentroža, rman, žajbelj, angelika, islandski lišaj in številne druge zdravilne rastline. Običajno jih zaužijemo v obliki čajev, zelo priljubljene pa so tudi grenčice – to so alkoholni izvlečki zdravilnih rastlin z grenčinami.

Učinki grenčin na prebavila

Mnogim ljudem predstavlja grenak okus neprijetno izkušnjo, zato ga vedno bolj umikamo iz svoje prehrane. K

temu prispeva tudi sprememba prehranskih navad v sodobnem načinu življenja, ki ob nenehni časovni stiski in stresu daje prednost hitro pripravljene hrani intenzivnih okusov. Zaužijemo preveč sladke in slane hrane, visok je tudi vnos kislih in začimbenih jedi, nemalokrat so prisotni ojačevalci okusa. Posledice tovrstne prehrane, v kateri so grenčine le redko prisotne, se danes kažejo v vedno pogostejših prebavnih težavah in obolenjih. Grenčine imajo namreč pomembno

vlogo pri ohranjanju zdravja prebavil. Izboljšujejo delovanje želodca, črevesja, jeter in žolčnika. Spodbujajo tek in izločanje prebavnih sokov – sline, želodčnega soka, žolča in soka trebušne slinavke. Okrepi se gibanje želodca in tankega črevesja, izboljša se prekrvavitev prebavil, boljša je razgradnja hrane in vsrkavanje hranil iz črevesja v kri, lažje se izločajo tudi presnovni produkti. Grenčine tako izboljšujejo prebavo, preprečujejo občutek polnosti v želodcu ter nabiranje plinov v želodcu in črevesju. Poskrbijo za splošno krepitev telesa in dobro počutje, kar je pomembno tudi pri osebah, ki okrevajo po boleznih.

Novejša odkritja o grenčinah

Presenetljiva odkritja znanstvenih raziskav v zadnjih letih podpirajo pomen rednega uživanja grenčin za splošno zdravje in dobro počutje, ne le za zdravje prebavil. Dolgo je veljalo, da so receptorji, na katere se vežejo grenčine, prisotni le v ustni votlini. Šele po letu 2000 so ugotovili, da se nahajajo v celotnih prebavilih, kasneje so jih dokazali v dihalnih poteh, pred nekaj leti pa tudi na koži. Danes vemo, da je več kot 50 različnih receptorjev za grenčine prisotnih skoraj v vseh telesnih tkivih, celo v srcu. Znanstveniki v zadnjem času ugotavljajo vlogo grenčin ob nanosu na kožo pri obnavljanju poškodovane zaščitne bariere, kar bi lahko pomagalo pri zelo suhi koži in kožnih vnetjih. Tudi raziskave o učinkih grenčin na dihala dajejo obetavne rezultate. Potekajo tudi raziskave o delovanju grenčin na motnje razpoloženja, kot sta potrtost in izčrpanost. Ugotovitve teh raziskav, ki jih zaenkrat še ne moremo prenesti v uporabo, nakazujejo, da imajo grenčine številne blagodejne učinke na zdravje ljudi.

Tjaša Prevodnik, mag. farm., spec.

Gorenjska grenčica po recepturi Gorenjskih lekarn

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddivor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

AKTUALNO

Ko vate udari strela

V okviru 22. Ažmanovih dni, simpozija urgentne in gorske medicine, sta dr. Iztok Tomazin in dr. Eva Pogačar spregovorila o strelah. Mnogi smo prepričani, da v nas ne bo udarila. Kaj pa, če udari ...

MAŠA LIKOSAR

Ljudje se še vedno prepogosto odločajo za obisk gora v nevarnih in nepredvidljivih razmerah, je poudaril dr. Iztok Tomazin, organizator simpozija, ki je gorski reševalec že 44 let. Nedvomno je strela ena primarnih nevarnosti za gornike in popotnike, zlasti v zmernem in tropskem podnebju. Ocenjujejo, da na leto udar strela po celem svetu povzroči tisoč smrti. "V divjini je težko najti zavetje pred strelo, zato je preventiva še toliko pomembnejša in zelo priporočljiva je, da si večer pred odhodom v gore ogledamo vremensko napoved," pravi Tomazin in nadaljuje: "Najnevarnejša sta začetek in konec nevihte, predvsem zaradi subjektivnih vzrokov. Na začetku še

ne vemo, ali se bliža nevihta in kako daleč je, zato lahko napačno presodimo razmere. Ob koncu, ko preneha grmeti in se bliskati, stopimo na prosto, misleč, da je že konec, a v resnici še ni in ponovno smo podvrženi nevarnosti." Tomazin je pojasnil pravilo "30-30", po katerem se je smiselno ravnati, če se znajdemo v nevihtnem okolju: "Pravilo pravi, da je resna nevarnost strele, kadar je presledek med vidnim bliskom in slišanim gromom manj kot trideset sekund, tedaj je nujen umik v varno zavetje. Druga tridesetica predstavlja trideset minut, kar pomeni, da vsaj pol ure po tistem, ko slišite zadnji grom ali vidite zadnji blisk, ostanite v zavetju."

V nevihti je najvarnejše zavetje koč, a proč od oken in vrat, tudi velike votline in

doline so zavetje, v majhnih votlinah in luknjah in pod previsi pa je lahko nevarneje kot na odprtem. "Če nas nevihta ulovi na prostem, moramo postati čim manjši, usedemo se sklonjeni s koleno in stopali skupaj, imeti moramo čim manjši stik s tlemi. Ni pa priporočljivo, da je skupina ljudi tesno skupaj," je dejal Tomazin in dodal, da je udar strele podoben eksploziji in žrtve lahko vrže več deset metrov daleč. Pri udaru strele je najpogostejši vzrok smrti zastoj delovanja srca ali pljuč. "Prednost imajo navidezno mrtvi, saj imajo običajno paralizo dihalnega centra. Pomagamo jim z umetnim dihanjem, ki je ključ do preživetja. Oživljanje mora biti podaljšano, včasih je za uspešno oživljanje potrebne tudi pol ure in več. Človek, v katerega je udarila strela, mora nujno

na opazovanje v bolnišnico, tudi če mu na prvi pogled nič ni, saj so resni zapleti možni še veliko ur po udaru strele," je povedal Tomazin in še poudaril, da miti, ki so ljudsko razširjeni, ne držijo: "Ni res, da se je nevarno dotikati žrtev strele. Ni res, da strela nikoli ne udari dvakrat na isto mesto. Niti ni res, da strela najpogosteje udari v najvišje objekte." Kako pa je, ko dejansko doživiš udar stele, je opisala dr. Eva Pogačar. Drugega avgusta lani se je z možem in dvema prijateljema podala na Veliko planino, in sicer kljub napovedani nevihti. Ko so sedeli pred koč, se je na nebu začelo svetlikati, premaknili so se za plot in tedaj je udarila strela v skalo tik ob njih. "Sredi koraka me je obilil čuden občutek. Zbudila sem se na boku, bleščalo se mi je pred očmi, šumelo v

Dr. Iztok Tomazin in dr. Eva Pogačar / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

ušesih, v ustih in žrelu sem imela želodčno vsebino, ki je nisem mogla ne pogoltniti ne izpljuniti, kasneje se je počasi začela pomikati navzdol," pripoveduje Pogačarjeva in nadaljuje: "Nisem se mogla premakniti, noge so bile od kolen navzdol mrtve. Čutila sem hude bolečine, tiščalo me je v prsih in bila sem neskončno utrujena ter premražena. Po udaru strele nas je vrglo v znak, imeli smo krče, bili smo modrikasti." Pogačarjeva – ki je imela skupaj z ostalimi tremi žrt-

vami srečo, da je bil v bližini švedski zdravnik, ki jim je nudil prvo pomoč še pred prihodom reševalcev NMP in helikopterja, ki jih je transportiral v klinični center – pravi, da je še nekaj časa po nepričakanem dogodku imela motnje vida, koncentracije in spanja. Bila je tudi fizično slabotna. "Tisti dan sem doživela nekaj, za kar si nikoli nisem mislila, da bom – udar strele. Spoznala sem, da je lahko v trenutku vsega konec, in od tedaj se mi zdi, da je svet drugačne barve."

mari fit

Naredite nekaj za svoje zdravje.

Poskrbite za svoje srce.

Prebudite športnika v sebi.

[f/Marifitdopolnila](#)

“Marifit Omegavit vsebuje: Eikozapaentaenojsko kislino (EPK) in dokozaheksaenojsko kislino (DHK), ki imata vlogo pri delovanju srca. DHK ima vlogo pri delovanju možganov in ohranjanju vida. Preizkusite Marifit Omegavit.”

Visoko prečiščeno ribje olje.

Izdelek Marifit Omegavit je prehransko dopnilo. Prehransko dopnilo ni nadomestilo za uravnoteženo prehrano.

Javni zdravstveni zavod Mariborske lekarnice Maribor, Minariškova ulica 6, 2000 Maribor

Praznik godbe

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora praznuje 145-letnico. Je najstarejši pihalni orkester na Gorenjskem.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Na Jesenicah bo danes in jutri potekalo veliko praznovanje 145-letnice jeseniške godbe. Drevi bo v dvorani jeseniškega gledališča slavnostni koncert, ki se ga bo udeležil tudi minister za kulturo Zoran Poznič. Nastopila bosta tudi mezzosopranistka Dunajske državne opere Monika Bohinec in tenorist Klemen Torkar. Jutri popoldne pa bo enkratni dogodek parada devetih pihalnih orkestrrov (iz Trbovelj, Raven, Štor, Lesc, Bohinja, Gorij, Nagolda, Podkloštra in domače godbe) skozi Jesenice in skupen nastop na Stari Savi. Kot je dejal predsednik Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora Anton Justin, bo skupaj zaigralo kar okrog tristo godbenikov, posebej pa so veseli, da se bodo po treh desetletjih znova srečale nekdanje železarske godbe.

Začetki Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora segajo daleč nazaj, do bohinjskih fužinarjev leta 1874, ko je Nikolaj Bernard ustanovil prvo kovaško godbo. Vse se je potem nadaljevalo na Jesenicah. Od leta 1997 naprej je godba pod imenom Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora nepogrešljiva na vseh velikih dogodkih v občinah Jesenice in Kranjska Gora in tudi širše. Letno imajo okrog petdeset koncertov, že več kot sto let pa igrajo tudi prvomajske budnice, zaradi česar je bil orkester prav letos vpisan v register nesnovne kulturne dediščine.

Orkester zadnjih pet let vodi dirigent Dejan Rihtarič, v njem igra 56 godbenikov, najstarejši ima 78 let, najmlajši dvanajst. Kar nekaj članov je pri godbi že več kot pol stoletja, rekord pa je Jože Lužnik, ki v orkestru igra že 62 let!

KRATKE NOVICE

Rudolfi praznujejo petindvajset let delovanja

Kamnik – Rudolfi, gledališka skupina Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik, ki deluje pod mentorstvom profesorice Marje Kodra, letos praznuje že petindvajset let od prve predstave, ki so jo pripravili. Za svoj praznik, kakor sami vidijo to obletnico, pripravljajo dogodek z naslovom Vrtljak spominov, ki bo 10. maja ob 20. uri in 12. maja ob 19. uri v Domu kulture Kamnik. V četrto stoletja, ko se je na šoli zamenjalo šest generacij dijakov, so ustvarili kar petindvajset predstav in deset literarnih večerov ter več kot petdeset ostalih dogodkov na občinski ravni in v to vložili več kot štiri tisoč ur svojega časa.

Dajte mi zlatih strun

Kranj – V soboto, 11. maja, bo ob 20. uri v kranjski župnijski cerkvi koncert, posvečen Angeli Tomanič. Nekdanji pevci in učenci so koncert poimenovali Dajte mi zlatih strun. To je naslov ene izmed prvih pesmi, ki so se je naučili pod njenim vodstvom. Angela Tomanič, romanistka, organistka, pedagoginja in zborovodkinja, je bila od leta 1977 aktivno vključena v kranjsko glasbeno življenje. Vsi, ki so bili deležni njene predanosti, energije, zavzetosti za glasbo in lepoto, se je radi spominjajo. Na koncertu bodo sodelovali Komorni zbor Gallus pod vodstvom Mojce Gabrijel, organistka Barbara Pibernik, sopranistki Francka Šenk in Andreja Nika Fabijan ter Capella Cantiani v sestavi Maja Hribernik Pestner, Miroslav Kosi, Barbara Snedec in Katarina Kozjek.

Z muziko o vinu in ljubezni

Homec – Člani Kulturnega društva Jože Gostič Homec vabijo na kulturni večer z naslovom Z muziko o vinu in ljubezni, ki bo v soboto, 11. maja, ob 20. uri v Plečnikovi vili na Homecu. Koncert pripravljata člana skupine Miz Jernej Dirnbek - Dimek, ustanovni član, pevec, kitarist in avtor večine uspešnic skupine Miz, ter Davor Klarič, eden najbolj iskanih in legendarnih klaviristov v Sloveniji.

Odmevi preteklosti

Škofja Loka – V soboto, 11. maja, bo ob 12. uri na Mestnem trgu odprtje ambientalne razstave Odmevi preteklosti. Na ogled bodo stare fotografije Škofje Loke. Po odprtju bo sledil voden ogled. Razstavo pripravljata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije ter Občina Škofja Loka.

Videti s fotografijo

Akademski slikar Vinko Železnikar se v Galeriji mežnarija predstavlja z razstavo fotografij Od gledanja do videnja. Razstava bo na ogled do 17. maja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Z razstavo Od gledanja do videnja, ki so jo v torek odprli v mengeški Galeriji mežnarija, Vinko Železnikar predstavlja serijo fotografij, ki jo lahko razdelimo na dva sklopa: v ateljeju posneta tihožitja ter fotografije, večinoma posnete v zimski okolici Mengša, domačega okolja avtorja razstave.

Kljub temu da se sklopa precej razlikujeta med seboj v pristopu do motiva, pa umetnostni zgodovinar in likovni kritik ddr. Damir Globočnik v spremnem tekstu ob razstavi opaža bistven

povezovalni element – »težnjo po pretehtani kompozicijski gradnji, to je po harmonični, likovno uravnoteženi razporeditvi motivnih in likovnih elementov«, s čimer Železnikar svoje znanje o kompoziciji s pridom izkorišča tudi v fotografiji.

V posnetke, narejene z digitalno kamero, je avtor naknadno posegel z barvno korekcijo – fotografije so namreč na ogled v rahlo tonirani črno-beli podobi – kar še dodatno poudari njihovo pretehtano kompozicijsko zgradbo.

Vinko Železnikar na razstavi predstavlja izbor fotografij zadnjih treh let, ki so

Vinko Železnikar, avtor razstave Od gledanja do videnja

sicer del precej širšega fotografskega opusa, ki ga je avtor začel graditi, ko se je želel »odmakniti« od slikarstva. »Pred približno petimi leti sem se začel bolj zavedati, da se s fotografijo da tudi izražati, morda celo bolje kot z mojim načinom slikanja. Zato mi je fotografija prišla prav, saj sem se slikanja tudi malo nasitil,« priznava Vinko Železnikar, ki se je sicer v svojem ustvarjalnem obdobju soočil z različnimi tehnikami, med drugim tudi z grafičnimi listi, t. i. svetlotiski. Različne tehnologije mu služijo le kot pripomoček. »To je

le orodje, s katerim lahko nekaj poveš,« pravi avtor, ki ga bolj zanima filozofija samega ustvarjanja. »Fotografije, slikarska platna kot tudi vsa druga umetniška dela so le zrcala našega lastnega sveta. Kar gledamo, ne začutimo, če tega nimamo že v sebi,« pravi avtor, s čimer deloma tudi že odgovarja na vprašanje, ki ga implicitno zastavlja naslov razstave: kako premostiti razkorak med gledanjem in videnjem.

Razstava je do 17. maja (z izjemo nedelj in praznikov) odprta vsak dan med 17. in 19. uro.

Likovni kritik Damir Globočnik in Janez Škrlep iz Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš

Geometrija pogleda

V Mali galeriji ter v kleti Mestne hiše je na ogled razstava Carta incognita avtorja Hama Čavrka, akademskega umetnika, prejemnika nagrade grand prix na Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti v Kranju.

SAMO LESJAK

Kranj – Lanski 7. Mednarodni likovni festival v Kranju je postregel z več kot 130 različnimi pogledi v likovne raziskave na področju geometrijske umetnosti, tako v Sloveniji in Evropi kot tudi širšem svetu. Avtorji so se izkazali za izredne interprete geometrijske likovne govornice. Veliko nagrado je prejel cenjeni hrvaški umetnik, živeč v Novem mestu, Hamo Čavrka. Predstavil je sijajno svetlobno instalacijo, tako da mu je mednarodna žirija soglasno izrekla priznanje za enkratno likovno delo. Nagrajencu Likovno društvo Kranj in Gorenjski muzej tradicionalno pripravita samostojno razstavo v mesecu maju, kar je hkrati tudi napoved letošnjega likovnega festivala na temo Črno in belo. Ob tej priložnosti se je predsednik društva in umetniški vodja festivala Klavdij Tutta

zahvalil avtorju ter direktorici Gorenjskega muzeja Marjani Žibert za plodno sodelovanje pri pripravi projekta, ustvarjalca in njegovo delo pa je podrobneje predstavila umetnostna zgodovinarica Melita Ažman.

Hamo Čavrka je po osnovni izobrazbi kipar, že vrsto let pa se posveča grafiki. Na Akademiji uporabnih umetnosti na Reki je bil zaposlen

kot docent katedre za grafično in svetlobni objekti – obsežnega likovnega sklopa nosijo osnovni naslov Carta incognita. S prevodom naslova dobimo rešitev in razlago, povezujočo se z naslednjimi besedami: papir, dokument, zapisek in karta v prvem segmentu in neznanica v drugem. Iz tega sledi misel o nezaključenem, neznanem,

Grafike in svetlobni objekti, ki določajo prostor: Klavdij Tutta, Melita Ažman in Hamo Čavrka v Mali galeriji

nerazkritem dokumentu, o večnem iskanju, ujetem v sekvenčnem spektaklu raznolikosti in pestrosti, ki se navezuje na abstraktno geometrijsko tematiko. Umetnik na celoto gleda kot na karte, ki nas vodijo in usmerjajo skozi življenje in temu podrejene ter nadrejene dimenzije. Miselno prepričanje se ujame v zanko linijske dokumentacije, v kateri se povezuje naslednje točke, v enotno poudarjeno komponento, zlivajočo se v doživeto emocionalno raziskovalno večplastno celoto. Točke so kot posamezne postaje – mesta in linije kot povezovalne poti, ki tečejo skozi. S tem linija neposredno vizualizira čas in v končni fazi zaobjame celo življenje, mrežna komponenta pa skozi večplastno podajanje združuje vse na enem mestu.

Da je Hamo Čavrka kipar, slikar, grafik, scenograf in multimedijski umetnik, zaznamo ob pogledu na njegovo konceptualno delo. Umetnik prepriča s celostno zasnovano idejo, ki je skozi leta pokazala neko sposobnost oziroma možnost razumevanja kompleksnosti prostorskega kot tudi predmetnega dožemanja tako z redukcijo kot tehnološko dovršenostjo.

Marljivo nabira izkušnje

Kolesar Jaka Primožič je z dvema tretjima mestoma in skupnim petim mestom zaključil šestdnevno etapno dirko po Karpatih, ki je bila za Kolesarski klub Kranj vrhunec pomladanskega dela sezone.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V Kolesarskem klubu Kranj so že vrsto let znani povzgoji odličnih kolesarjev, med mladimi upi ne le kluba, temveč tudi slovenskega kolesarstva pa je tudi dvajsetletni Jaka Primožič iz Spodnjih Bitenj, ki je bil leta 2016 najboljši mladinec na lestvici Pro Cycling Stats, sedaj pa drugo sezono tekmuje v konkurenci mlajših članov do 23 let.

Sezono ste začeli z nekaj dobrimi rezultati, ta teden pa ste se vrnili z dirke po Karpatih. Kako je potekala dirka?

»Za nas je dirka, ki je potekala na Poljskem, Slovaškem in Madžarskem pomenila vrhunec prvega dela letošnje sezone in v načrtu smo imeli, da bi domov prinesli zmago. Zavedal sem se, da sem prav jaz tisti, na katerega je ekipa računala. Vedel sem, da sem dobro pripravljen in že prvi dan na uvodnem kronometru sem želel to tudi pokazati. Žal sem v enem od ovinkov padel. Nato smo na drugi etapi zmago izgubili, ko smo pustili beg kolesarjev in glavnina se je v cilj pripeljala z dvema minutama in pol

Jaka Primožič

Član Kolesarskega kluba Kranj Jaka Primožič na tretjem mestu zmagovalnega odra na dirki po Karpatih / Foto: arhiv KK Kranj

zaostanka, ki ga do konca dirke ni bilo moč nadoknaditi. K sreči so naslednje štiri etape potekale po pričakovanjih, čeprav so bile težke, s precej vzpona.«

Ste bili rezultata veseli ali ste bili razočarani?

»Na začetku sem bil zelo razočaran, na koncu pa sem bil z dvema tretjima mestoma in skupno petim kar zadovoljen.«

Gotovo je bilo težko tekmovali, saj je bilo vreme slabo, skoraj zimsko, ekipa pa nastopila zgolj s štirimi kolesarji?

»Res smo šli na dirko samo štirje, saj imajo trenutno kar trije sotekmovalci zlomljene ključnice. Od tega sta dva, ki naj bi šla z nami na dirko. V tednu pred odhodom se je eden poškodoval na dirki, eden pa na treningu. Tako smo nastopili le Nik Čemžar, Luka Lakota, Luka Skuk in jaz.«

Ste zadovoljni s pomladnim delom letošnje sezone?

»Trenutno sem, saj sem kar v dobri formi. Morda bi bili rezultati, ki sicer niso bili slabi, lahko še kaj boljši, saj je bilo kar nekaj smole s padci, kakšen trenutek na dirkah sem tudi zamudil.«

Letos je člansko ekipo v klubu prevzel Tadej Valjavec. Kako ste zadovoljni?

»Tadej Valjavec, ki je bil dolga leta profesionalni kolesar, je v ekipo prinesel precej novosti. Je zelo izkušen, fantje smo izvedeli marsikaj novega – ne le o treningih in tekmah, ampak tudi o življenju kolesarja čez vse leto. Pomembno je tudi, kako ješ, kako počivaš in še marsikaj drugega.«

Ta teden ste se udeležili tudi predstavitve slovenske reprezentance za evropske igre v Minsku konec junija. Trenutno ste na pripravah na Pokljuki, poleg nastopov

za klub pa vas letos čaka kar nekaj nastopov za reprezentanco?

»V začetku junija bom z reprezentanco nastopal na dirki na Češkem, nato bom s klubsko ekipo tekmoval po Zgornji Avstriji, konec junija pa me čaka nastop na evropskih igrah v Minsku. Sledil bo nastop na državnem prvenstvu, ki bo letos v Radovljici, in seveda na domači dirki prvi konec tedna v avgustu v Kranju. Sledil bo nastop na dirki Tour de l'Avenir in nato še na svetovnem prvenstvu v Angliji.«

Imeli ste tudi že ponudbe za prestop v druge klube. Vam je žal, da ste se odločili ostati doma?

»Ni mi žal, saj še ne dosegam rezultatov, ki si jih želim, preden se bom odločil za prestop. Mislim, da je prav, da se razvijam v domačem klub. Sploh letos, ko ekipo vodi Tadej Valjavec in pridobivamo pomembna nova znanja.«

Domžale in Triglav pred domačimi navijači

V Kranj prihajajo nogometaši iz Celja.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi Telekom bodo konec tedna odigrali tekme 32. kroga. Začeli bodo že danes s tekmo na nogometnem igrišču ob Kamniški Bistrici, ko se bosta ob 16.45 pomerili ekipi Domžal in Gorice. Nogometaši kranjskega Triglava bodo v nedeljo gostili Celje. Tekma na nogometnem igrišču Športnega centra Kranj se bo začela ob 16. uri in je pomembna. Na lestvici so trenutno na varnem osmem mestu, Celjani so četrtri. Pred deveto Gorico ima Triglav dve točki prednosti, Krško pa je trdno na zadnjem mestu.

Nogometaši v drugi slovenski nogometni ligi bodo odigrali tekme 27. kroga. Roltek Dob jutri gostuje v Lendavi pri Nafti 1903,

Kalcer Radomlje pa prav tako jutri gosti Brežice Terme Čatež (ob 17.30). Ta konec tedna bodo tekme 24. kroga odigrali nogometaši v tretji slovenski nogometni ligi center. Trije predstavniki Gorenjske jutri gostujejo: Žiri v Zagorju, vodilni Bled Hirter v Ljubljani pri nogometaših Arne Tabor 69, Sava Kranj pa pri Svobodi Ljubljana. V nedeljo bodo tekmo odigrali še nogometaši Komende in Tinexa Šenčurja. Tekma se bo v Komendi začela ob 17. uri. Pred nogometaši v gorenjski nogometni ligi so tekme 18. kroga. Vse, ki bodo odigrane jutri, se bodo začele ob 17. uri, in sicer: Visoko – Velesovo, Polet – Dobrozašenci.si, SIJ Acroni Jesenice – Šobec Lesce, Zarica Kranj – Preddvor in Škofja Loka – Niko Železniki.

Vabijo v nogometno šolo Bojana Jokića

Kranj – Nogometni klub Kranj in Bojan Jokić bosta v Športnem parku Zarica organizirala Otroško nogometno šolo (ONŠ) Bojana Jokića. »Bojan Jokić je kapetan nogometne državne reprezentance, doma je iz Drulovke, nogomet pa je začel trenirati s sedmimi leti. Do 16. leta je igral v našem klubu, nadaljeval v Triglavu in Novi Gorici, se nato podal v tujino, trenutno pa igra v prvi ruski ligi. Bil je odličen učenec in dijak, osnovno šolo je obiskoval na Orehku ter nogometno gimnazijo v Ljubljani,« pravi vodja ONŠ Stojan Humar. V šolo vabijo predvsem vse navdušene nogometaše, rojene leta 2010, 2011 in 2012 in tudi mlajše. Prvi trening bo ta ponedeljek 13. maja, ob 16.45 na igrišču z umetno travo v Športnem parku Zarica. Treninki bodo potekali dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in četrtekih, z začetkom ob 16.45. (zbor ob 16.30) in bodo trajali do 60 minut. Nogometna šola se bo zaključila v ponedeljek, 17. junija, s podelitvijo medalje značka nogometaša. Obiskal jih bo tudi Bojan Jokić, podelil bo medalje in tudi kaj zanimivega povedal. Za vse druge informacije pokličite na številko 040 705 305 (Stojan).

Gorenjca na Dirki po Italiji

Kranj – Jutri se začne letošnja kolesarska Dirka po Italiji. Giro spada med največje tri etapne dirke na svetu, ki poteka že od leta 1909. Veliko veselja je v zgodovini prinesla tudi Slovincem. Kar štirje so se veselili etapnih zmag: Luka Mezgec, Primož Roglič, Matej Mohorič in Jan Polanc (dvakrat). V vlogi enega izmed favoritov za skupno zmago je letos Primož Roglič, na dirki pa bosta tudi dva Gorenjca. V dresu ekipe UAE Emirates bo vozil Jan Polanc, zmagovalc etape na Giru v letih 2015 in 2017, ko je bil skupno enajsti. V ekipi Bahrain Merida pa bo na startu Grega Bole.

Pokal nogometašem Bleda Hirterja

Kranj – V sredo je bila odigrana finalna tekma za nogometni Pokal MNZG – Kranj v članski konkurenci. V Velesovem sta se pomerila Bled Hirter in Tinex Šenčur. Blejci so pokal osvojili z visoko zmago. Tekma se je namreč končala z rezultatom 6 : 0. Pokal za prvo mesto je ponosno dvignil kapetan Bleda Boštjan Gaberšček.

Kamniški kros za gorske kolesarje

Kamnik – Organizatorji iz kamniškega Calcit Bike Teama se pripravljajo 22. Kamniški kros za gorske kolesarje, ki bo v nedeljo, 12. maja. Gre za mednarodno dirko prve kategorije, ki bo hkrati štela za slovenski pokal SloXcup. Tekmovanje se bo začelo ob 9. uri, najprej pa bodo na vrsti mlajše kategorije. Start in cilj najprestižnejših dirk za člane in članice bosta tradicionalno v centru Kamnika na Glavnem trgu. Ob 12. uri bo start za ženske U17, U19, U23 in elite ter amaterje in veterane, ob 14. uri pa za moške U17, U19, U23 in elite.

Izpad Šenčurja, Domžale z Olimpijo

Košarkarji začenjajo polfinalne obračune.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Košarkarji Gorenjske gradbene družbe Šenčur so svojo pot v ligi Nova KBM v letošnji sezoni zaključili v četrtfinalu. Na tretji tekmi so v torek v gosteh drugič izgubili proti Petrolu Olimpiji. Končni rezultat je bil 85 : 73 (28 : 19, 15 : 13, 16 : 22, 26 : 19), v zmagah pa 2 : 1 za Ljubljancane, ki so se tako kot zadnji uvrstili v polfinale, kjer bodo igrali še domžalski Helios Suns, Krka in Sixt Primorska.

Edini predstavniki z območja širše Gorenjske so tako Domžalčani. V polfinalu jih čaka branilec naslova Petrol Olimpija. Helios Suns bodo nastopili brez poškodovanega Jureta Močnika, ki je moral sezono zaključiti predčasno. Dejan Jakara, trener ekipe Helios Suns, pred začetkom polfinala, pravi: »Čestitke vsem trenerjem za uspeh. Skozi sezono smo imeli vzpone in padce, v Ligi za prvaka smo od desetih tekem zmagali le enkrat, ampak pomembno

je, da smo najboljši takrat, ko je to najbolj potrebno. Verjamem v svoje fante, tako kot so oni verjeli vase, predvsem v četrtfinalu, kjer smo premagali Hopse. Polfinale je popolnoma druga zgodba. Petrol Olimpija je favorit in poskusili se bomo pripraviti na njihovo igro. Popraviti moramo napake, ki jih je bilo na letošnjih medsebojnih obračunih preveč. Igrati bomo morali veliko boljše obrambo, veliko pa bo odvisno tudi od dnevne forme in svežine igralcev. Na žalost

bomo končnico igrali brez našega kapetana in prvega organizatorja. Jure Močnik je s svojimi izkušnjami tako na igrišču kot zunaj njega pomemben del naše ekipe, ampak morali bomo prilagoditi svojo igro, kot smo že bili vajeni skozi celotno sezono – glede na vse poškodbe, ki smo jih imeli.« Prva polfinalna tekma bo jutri v Stožicah v Ljubljani, druga v ponedeljek v Domžalah (ob 19. uri), morebitna tretja pa v sredo znova v Ljubljani.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne marke letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 31,36 evra za sto kilogramov, kar je bilo 56 centov ali 1,82 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,2

odstotka maščobe in 3,39 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 34,65 evra in je bila za 21 centov ali za 0,61 odstotka višja kot februarja letos. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 28,76 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 32,27 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
December 2018	31,43	34,40	28,37	31,95
Januar 2019	30,80	34,79	28,23	32,56
Februar 2019	30,80	34,44	28,39	32,18
Marec 2019	31,36	34,65	28,76	32,27

Predlogi za varstvo okolja in zdravje lovcev

Zgornje Jezersko – Lovska družina Jezersko se je v nedavni občinski očiščevalni akciji obvezala, da bo pregledala in počistila območje Komatev. Lovci so v kratkem času na tem območju nabrali za eno avtomobilsko prikolico odpadkov, med njimi je bilo veliko pločevink od pijač in tudi nekaj plastičnih posod za motorna olja in maziva. Ob tem so ugotavljali, da precej odpadkov pustijo v gozdu nabiralci gozdnih plodov, predvsem gob. V lovski družini se zavzemajo za to, da bi pri Lovski zvezi Slovenije ustanovili komisijo za varstvo narave in da bi tudi lovske družine kot članice zveze lahko sodelovale kot stranke v postopkih pri poseganju na lovne površine oziroma pri spreminjanju namembnosti teh površin. Na Jezerskem dajejo tudi pobudo Lovski zvezi Slovenije, da predlaga spremembo zakona o orožju, na podlagi katere bi vsak lovec lahko kupil za svojo puško blažilec zvoka, ki bi zmanjšal hrup in nevarnost za okvaro sluha. Izkušnje sosednjih alpskih držav namreč kažejo, da je z blažilcem zvoka možno pok ob strelu s puško zmanjšati za približno trideset odstotkov, kar naj bi bilo bolj prijazno tako za lovce kot za okoliško prebivalstvo.

Naselili prvega od štirinajstih risov

Kranj – Populacija risa, ki si jo med drugim delita Slovenija in Hrvaška, je zaradi parjenja v sorodstvu pred ponovnim izumrtjem, edina možna rešitev je čimprejšnja naselitev risov iz druge, genetsko bolj pestre karpatske populacije. V okviru mednarodnega projekta dolgoročne ohranitve risov Life Lynx, ki poteka v Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji, Romuniji in na Slovaškem, bodo na Slovaškem in v Romuniji ulovili štirinajst risov in jih vključili v populacijo risov v Sloveniji in na Hrvaškem. Prvega risa, ki ga bodo izpustili pri nas, so 26. aprila pripeljali iz Romunije v prilagoditveno oboro v Loškem Potoku, kjer zanj skrbijo lovci domače lovske družine, veterinarji in člani projektne ekipe. Risa bodo v torek, 14. maja, izpustili v naravo.

Srna se je ujela v zanko

Lovski čuvaj Sebastjan Rehberger je med obhodom lovišča v gozdu v bližini Praprotnice našel v nastavljeni zanko ujeto srno.

CVETO ZAPLOTNIK

Praprotna Polica – Sebastjan Rehberger, ki je pet let lovski čuvaj v Lovski družini Krvavec, sicer pa ima že osemnajst let lovskega staža, je v ponedeljek med nadzorom lovišča v gozdu v bližini Praprotnice, nedaleč od meje z loviščem Šenčur, našel v žičnato zanko ujeto, že poginulo srno. Kot je dejal, je krivolovec nastavljal zanko na stečini, torej na poti, kjer srnjad redno hodi. Srna, stara naj bi bila približno eno leto, je poginila že konec prejšnjega tedna, najbolj verjetno v soboto. Lovski

čuvaj je o najdbi obvestil pristojne v lovski družini, od starešine in gospodarja do vodje lovišča, v zanko ujeto srno fotografiral in krivolov prijavil policiji, kjer so mu povedali, da je za to pristojna inšpekcija za lovstvo in ribištvo. Lovski čuvaj je prepričan, da v ozadju krivolova ni koristoljubje, saj bi sicer »divji lovec« redno pregledoval zanko in še pravočasno uporabil meso za prehrano, a očitno je bil v tem primeru na delu nekdo, ki se iz kdove kakšnih razlogov izživlja nad divjadjo.

Primer iz lovišča Krvavec ni edini primer tovrstnega

krivolova, gospodar sosednje Lovske družine Šenčur, Sašo Novak, je potrdil, da so letos pozimi v bližini Šenčurja našli nastavljeni zanko, ki pa je bila, na srečo, še prazna, brez srne ali druge divjadi v njej. Primer so prijavili lovski inšpekciji in ji v dokaz izročili tudi zanko. Iz novejših zgodovine Lovske družine Šenčur je tudi primer izpred treh, štirih let, tudi takrat so v nastavljeni zanki našli srno in o najdbi poleg inšpekcije obvestili tudi policijo. Lovci obsojajo takšna dejanja, saj žival, ki se ujame v zanko, pogine v velikih mukah.

V žično zanko ujeta srna v gozdu v bližini Praprotnice

Foto: arhiv LD Krvavec

Zlato za Hribarjeve klobase

Marko Dolenc s Hribarjeve kmetije v Predosljah je na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij prejel za klobase tri zlate medalje.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Minoritskem samostanu na Ptujju bo od 17. do 19. maja jubilejna, že trideseta državna razstava kmečkih prehranskih izdelkov Dobrote slovenskih kmetij. V okviru priprav na razstavo potekajo ocenjevanja izdelkov, zdaj so že znani tudi rezultati za mesne izdelke, konzervirane vrtnine in druge konzervirane pridelke ter za žganja in olja.

Na ocenjevanju mesnih izdelkov se je s širšega gorenjskega območja s svojimi izdelki najbolj izkazal Marko Dolenc s Hribarjeve kmetije v Predosljah, ki je v konkurenci 119 izdelkov s slovenskih in zamejskih kmetij prejel za gorenjsko, Hribarjevo in Boštarjevo klobaso ocene, s katerimi se je uvrstil med osem najbolje ocenjenih izdelkov, s tem pa tudi zlate medalje. Poleg tega je prejel še srebrni priznanji za budjolo iz vratu in za budjolo iz plečeta ter bronasta priznanja za domačo suho klobaso, za domačo suho salamo in za domačo suho klobaso v zaseki. Jože Goličič iz Reteč pri Škofji Loki je dobil srebrno medaljo za domačo pašteto, Dušan Globočnik iz Zagorice pri Rovah srebrni medalji za konjsko pašteto in za konjski pršut ter bronasti medalji za domačo konjsko salamo in za domačo svinjsko salamo, Gregor Zupan z Brega ob Savi pa bronasti medalji za domačo salamo Rožman in za atovo domačo salamo.

Marko Dolenc s Hribarjeve kmetije v Predosljah je na ocenjevanju mesnih izdelkov prejel tri zlate, dve srebrni in tri bronaste medalje.

Zmagoviti Gvažarjev rušovc

Na ocenjevanju žganj je najvišjo oceno, dvajset točk, in s tem tudi zlato medaljo dobilo sedem vzorcev žganja, med njimi tudi Gvažarjev rušovc, kista ga na ocenjevanje dala Ines in Janez Sterle s Koroške Bele. Sterletova sta prejela še zlato medaljo za žganje z zelišči Gvažarjev stoletnik in srebrno za Gvažarjev »jabučn šnops«. Izkazali so se tudi ostali gorenjski sadjarji oziroma žganjarji. Janko Jeglič iz Podbrezj je dobil zlato medaljo za Matijovčev zeliščni napitek,

Aleš Jerala iz Podbrezj zlato za zlato žganje (žganje iz jabolk), kmetija Okršlan od Svetega Florijana nad Škofjo Loko zlato za orehov liker in bronasto za žganje tepkovec, Jernej Mencinger z Zgoše srebrno za žganje iz sliv – slivovec, Anton in Bernarda Skok iz Loke pri Mengšu pa srebrni medalji za hruškovo žganje.

Najvišja ocena za Golobove kumarice

Na ocenjevanju konzerviranih vrtnin in drugih konzerviranih pridelkov je najvišjo možno oceno in s tem

tudi zlato medaljo dobilo trinaest izdelkov, eden je bil s širšega gorenjskega območja: pasterizirane delikatesne kumarice, ki jih je na ocenjevanje dal Miha Golob z Brezij nad Kamnikom. Golob je poleg zlate medalje prejel še srebrno za filete pasterizirane paprike in bronasto za pasterizirano rezano rdečo peso. Pogledajmo še dosežke ostalih gorenjskih kmetij! Marko Kuhar iz Zgornjih Dupelj je dobil zlato medaljo za papriko v kisu in bronasto za pasterizirane kumarice v kisu, Anton Verlič iz Smednika zlato za narezane kisle kumarice in bronasto za kisle kumarice, Primož Zupan s Prebačevega zlato za kislno repo in bronasto za kislno zelje, Avgustin Verbič iz Grada pri Cerkljah pa bronasto medaljo za kislno repo.

Keržičevo in Koželjevo olje

Na ocenjevanju olj (izvzeta so bučna olja) je najvišjo možno oceno dobilo šest olj, od tega dve s širšega gorenjskega območja – hladno stiskano olje oljne ogrščice, ki ga je na ocenjevanje dal Janez Keržič iz Vodice, in olje oljne ogrščice s kmetije Betke in Blaža Koželja iz Vodice. Poleg njiju je zlato medaljo prejel še Matej Rozman z Jame za premium ričkovo olje, Boris Jenko iz Mavčič pa srebrni medalji za bio sončnično hladno stiskano olje in za bio laneno hladno stiskano olje.

V Elanu že novi lastniki

Elan je postal del skupine proizvajalcev športne opreme KJK Sports, skupaj z estonsko in bolgarsko družbo. Glavni izvršni direktor ostaja Jeffrey Tirman, ki večjih sprememb ne pričakuje.

URŠA PETERNEL

Begunje – Sklad KJK Management s sedežem v Luksemburgu je postal stooštnotni lastnik družbe Elan, d. o. o. Koliko so odšteli za nakup, niso razkrili, bo pa Elan postal del skupine proizva-

in zaposlenih. V družbi je ta čas okrog osemsto zaposlenih, ki bodo tudi letos prejeli tako regres kot božičnico, po Tirmanovih besedah pa jim je uspelo zvišati tudi plače. »V zadnjih letih nam je uspelo, da smo vzpostavili stabilen finančni tok, redno

Koliko je KJK odštel za nakup, je poslovna skrivnost. Za nakup se je sicer zanimalo deset resnih kupcev, nekateri za podjetje v celoti, nekateri za posamezne dele. Med njimi so bili tudi strateški kupci iz iste branže, ki pa po Tirmanovih besedah v samem postopku niso delovali transparentno. Zdaj je lastnik celotnega Elana postal finančni sklad, na vprašanje, kako dolgoročni lastnik bo, pa je Tirman odgovoril, da pričakuje, da bo KJK ostal lastnik vsaj od tri do pet let. Elan naj bi tudi po prevzemu ostal cel in naj se ne bi prodajal po kosih.

jalcev športne opreme KJK Sports, v kateri bosta tudi estonska družba športno-rekreativnih plovil Tahe Outdoors in bolgarski proizvajalec koles Leader 96.

Glavni izvršni direktor Elana ostaja Jeffrey Tirman, ki bo prevzel tudi vodenje krovne holdinške družbe KJK Sports. Kot je dejal Tirman, z novim lastnikom večjih sprememb v podjetju ne pričakuje. Še naprej naj bi ohranjali pregledno poslovanje in odprto odnos do poslovnih partnerjev

plačujemo vse obveznosti do dobaviteljev in bank, investiramo v nove izdelke in v zaposlene,« je dejal Tirman.

Elan je sicer lani ustvaril 88 milijonov evrov prihodkov od prodaje, kar je deset odstotkov več kot leto prej. Izguba se zmanjšuje; lani so jo znižali na 300 tisoč evrov. Tirman letos pričakuje pozitivno poslovanje in nadaljnjo rast prihodkov. So pa v zadnjih treh letih, kar Elan vodi Tirman, za investicije namenili deset milijonov evrov. Letos jih

Glavni izvršni direktor Elana ostaja Američan Jeffrey Tirman.

bodo od tri do pet milijonov evrov, med drugim bodo vlagali v nov informacijski sistem in v razvoj nove jadrnice, ki bo na trg prišla prihodnje leto.

V Elanu v okviru štirih divizij izdelujejo zimskošportno opremo, plovila za šport in prosti čas, visokotehnološke napredne kompozitne komponente za uporabo na

področju obnovljive energije, glavna dejavnost divizije Elan Inventa pa je inženiring rešitev za velike večnamenske arene in stadione po celem svetu.

Tudi zadnja tri leta je bil Elan v lasti finančnih skladov, na koncu družbe Wilton Enterprises, ki sodi pod okrilje sklada ruskega kapitala VR Capital.

Intersport ISI lani povečal prihodke za desetino

SIMON ŠUBIC

Naklo – Intersport ISI, vodilni trgovec s športno opremo v Sloveniji in na Zahodnem Balkanu, je lani prodajo povečal za desetino, tako da je v letu 2018 dosegla 111,6 milijona evrov prihodkov, trend rasti pa se je nadaljeval tudi v prvem letošnjem četrtletju. V Skupini Intersport sicer letos pričakujejo še višjo, kar trinajstodstotno rast prihodkov, so sporočili iz družbe Intersport ISI s sedežem v Naklem, ki jo je leta 2016 od Mercatorja kupil poljski investicijski sklad Enterprise Investors.

Skupina Intersport, ki je del največje verige prodajal s športno opremo na svetu, je lani za investicije namenila šest milijonov evrov, položaj vodilnega trgovca s športno opremo v regiji pa

je krepila predvsem s širitvijo maloprodajne mreže in spletne trgovine. Danes so tako na sedmih trgih – poleg Slovenije še na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in Hercegovini in Črni gori ter preko franšiznih partnerjev še v Albaniji in na Kosovu – prisotni s 135 prodajalnami in petimi spletnimi trgovinami Intersport ter s štirinajstimi prodajalnami in tremi spletnimi trgovinami The Athlete's Foot, skupaj pa zaposlujejo več kot 1180 ljudi.

V Intersportu ISI, ki ga od lanskega oktobra vodi Andrej Ažbe, v letu 2019 načrtujejo nadaljnjo širitev in posodabljanje maloprodajne mreže v celotni regiji, predvsem pa na Hrvaškem in v Srbiji. Z rastjo poslovanja bodo letos predvidoma povečali tudi zaposlovanje za deset odstotkov.

Finančna uprava poziva k ureditvi eVročanja

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Seznam dokumentov, ki jih finančna uprava po elektronski poti vroča podjetjem in podjetnikom, je vse daljši, na tem seznamu so tudi nekateri dokumenti (sklepi, opomini, inšpekcijske odločbe), ki imajo lahko za zavezance pravne in finančne posledice. Finančna

uprava ob tem ugotavlja, da nekatera podjetja in podjetniki še vedno niso uredili vsega potrebnega za elektronsko prejemanje dokumentov, zato jih poziva, da se od 13. do vključno 17. maja oglasijo v finančnem uradu, kjer bodo dobili vse informacije glede eVročanja in si uredili vse potrebno za dostop do teh dokumentov.

Lon lani spet z dobičkom

Banka Lon je po negativnem poslovanju v predlanskem letu lani spet poslovala pozitivno in ustvarila 259 tisoč evrov čistega dobička.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Leto 2018 je bilo za Lon prelomno. Poslovanje se je stabiliziralo, kapitalna ustreznost se je močno izboljšala, prav tako kakovost sredstev in stroškovna učinkovitost,« sta v poročilo o lanskem poslovanju banke Lon zapisala predsednik uprave dr. Jaka Vadnjaj in član uprave Bojan Mandič.

Banka je tako lani ustvarila 259 tisoč evrov čistega dobička, leto prej je poslovanje končala z izgubo v višini 2,5 milijona evrov. Količnik skupnega kapitala je zvišala s predlanskih 12,1 odstotka na lanskih 14,47 odstotka, delež nedonosnih terjatev je znižala z 1,25 na 0,72 odstotka, dosegla je 2,56-odstotno obrestno maržo (leto prej 2,16-odstotno) in bila

po tem kazalniku med najboljšimi v slovenskem bančništvu. Bilančno vsoto, ki kaže na obseg poslovanja, je zvišala približno za pet milijonov evrov, na 264 milijonov evrov, povečala je tako skupni obseg depozitov kot obseg kreditov ... Lani je uspešno izvedla tudi dokapitalizacijo. Izdala je 40 tisoč novih delnic, jih prodala po ceni 105 evrov za delnico in vknjižila 4,2 milijona evrov svežega kapitala, ki ji je omogočil tudi manjše povečanje naložb v kredite. Z dokapitalizacijo je izpolnila odredbo Banke Slovenije, ki ji je septembra predlani odredila izpolnitev kapitalskih zahtev najkasneje do sredine lanskega leta. Ker je banka predlani beležila bilančno izgubo, je kapitalski primanjkljaj lahko

Uprava Lona: predsednik dr. Jaka Vadnjaj (levo) in član Bojan Mandič / Foto: Gorazd Kavčič

nadomestila samo z dokapitalizacijo.

»Leto 2019 smo začeli z boljše podlage,« ugotavlja uprava Lona, ki si za pomemben cilj postavlja zagotavljanje več kot petodstotnega donosa na lastniški kapital. V Lonu načrtujejo letos nekaj manj kot sedemsto tisoč evrov dobička in novo dokapitalizacijo, to je izdajo 40 tisoč novih delnic po prodajni ceni 105 evrov za delnico, s katero bodo izpolnili letošnje kapitalne zahteve. Obseg

kreditiranja naj bi povečali za 45 milijonov evrov – pri potrošniških posojilih bodo nadaljevali hitro namensko in nenamensko kreditiranje, pri kreditiranju gospodarskih družb se bodo usmerili v družinska podjetja. Ponočno bodo odprli poslovno enoto v Ljubljani, enoto v Novem mestu pa bodo preselili na ustrežnejšo lokacijo z bolj primernimi poslovnimi prostori. Večjemu obsegu kreditiranja bodo prilagodili tudi ponudbo varčevanja.

Dan odprtih vrat za zavezance

Kranj – Finančna uprava (Furs) bo v petek, 17. maja, pripravila v vseh svojih uradih po Sloveniji in v generalnem finančnem uradu v Ljubljani dan odprtih vrat, s katerim želi približati svoje delo zavezancem in okrepi obveščanje na aktualnih področjih. Na ta dan bo odprl svoja vrata zavezancem tudi Finančni urad Kranj, kjer bodo vse aktivnosti potekale med 10. in 12. uro. Pred vhomom v urad bodo predstavili delo mobilne enote. V avli urada bodo na dveh informacijskih točkah predstavili aplikacijo eDavki, klicni center, iskanje informacij na spletni strani Fursa in informacije s področja carin in trošarin, opozorili pa bodo tudi na pasti spletnega nakupovanja in ponaredkov. V veliki sejni sobi bodo dijakom predstavili delo Fursa, poklice inšpektor, izterjevalec, cariniki, mobilni inšpektor in kontrolor ter projekt Davčno opismenjevanje mladih, pridružil pa se jim bo tudi vrhunski športnik Žan Košir.

Število delničarjev Lona se zmanjšuje. Ob koncu lanskega leta jih je bilo 250, leto prej 387, še leto prej pa 461. Največji lastniki so Kylin prime Group ag, Diamant In, Fin-Nep, Sagrađa, Srečko Kenda, Damir Šešet in Zlata doba, ki imajo vsak od 11.140 do 11.502 delnici in s tem od 9,62 do 9,94 odstotka glasovalnih pravic. Delnica je bila ob koncu lanskega leta knjigovodsko vredna 156,80 evra, predlani 172,10, še leto prej pa 263,52 evra.

Zagoreli odpadki v Suhadolah

◀ 1. stran

Preiskava poteka, zato ocena škode še ni znana. Zagotovo pa bo precej večja kot pred dvema letoma, ko je na deponiji že gorelo, a je bil obseg požara manjši. »Na srečo nam je požar uspelo omejiti, tako da ni zagorela upravna stavba in se ogenj ni razširil na južni del deponije, kjer so večje količine baliranih odpadkov. V tem primeru bi bila škoda še precej večja,« je še dodal Koncilija.

O požaru je bil obveščen tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje. »Toksične snovi so zagotovo šle v zrak, a kolikor je za zdaj znano, posebne nevarnosti za okoliško prebivalstvo ni, saj so bile koncentracije manjše, mesto požara pa je odmaknjeno od naselij,« je povedala predstavnica NIJZ Simona Perčič, ki

je dodala, da bodo po potrebi analizirali tudi vzorce. Po zagotovilih pristojnih v požaru niso bili ogroženi niti viri pitne vode, saj se je požar zgodil na asfaltiranem delu z vgrajenimi lovilniki odpadnih voda, ki so prestregli tudi požarno vodo gasilcev.

»Za nas je požar presenečenje, saj smo izpolnili vse zahteve iz okoljevarstvenega dovoljenja,« je dogodek komentiral Hrženjak, ki je poudaril, da so zagoreli odpadki, za katere si država že dlje neuspešno prizadeva poiskati možnosti odvoza. Zato Hrženjak še ne ve, kdaj bodo odpadke, ki jih skladiščijo, lahko odpeljali. Na težave pristojne opozarjajo tudi v komendski občinski upravi, a po besedah župana Stanislava Poglajna, ki je kot gasilec sodeloval tudi v intervenciji, brez uspeha.

KRATKE NOVICE

Izginil, kot bi se udrl v zemljo

Radovna – Minulo soboto je izginil Boris Kunilo, star 52 let, doma z Iga, diplomirani organizator dela, ustanovitelj zavoda Razkritja, ki izvaja različne vrste regresij, hipnoz in družinske postavitve. Dopoldne se je odpeljal od doma z avtom znamke Toyota RAV bele barve, registrske številke LJ33-FIE. Vozilo je bilo popoldne najdeno v Radovni pri Bledu, parkirano pa je bilo ob jezeru Kreda. Neuradno naj bi se med potjo proti Radovni ustavil še na Bledu. Po informacijah naj bi v vozilu pustil tako očala kot mobilni telefon, denarnico z dokumenti ... Ob odhodu od doma je bil oblečen v pulover bež barve in hlače temno rjave barve ter belo jakno. Obute je imel temno modre čevlje. Iskalna akcija se je začela v nedeljo, in sicer s pomočjo gorskih reševalcev, vodnikov reševalnih psov, gasilcev in potapljačev, ki so šli v jezero Kreda in ga podrobno pregledali. Iskanje so nadaljevali v ponedeljek, ko so poleg terenskega iskanja jezero Kreda pregledali še enkrat s pomočjo potapljačev in vojaškega sonarja. Policija ob tem prosi vse, ki bi imeli informacije o pogrešani osebi, da jih sporočijo na številko 113, anonimni telefon 080 1200 ali najbližjo policijsko postajo.

Našli lastnika čevljev in očal

Kranj – Kranjski policisti so ta teden na podlagi informacije občana in najdenih športnih čevljev ter očal z dioptrijo na razgledni ploščadi na Pungertu v Kranju ter v kanjonu reke Kokre izvedli iskalni akciji. Z gasilci in potapljači so pregledali teren in sotočje do zapornic na Savi. Našli niso nikogar. V sredo pa so na podlagi sporočenih informacij izsledili lastnika čevljev in očal. »V njegovem ravnanju sicer niso bili ugotovljeni znaki kaznivega dejanja ali prekrška, je bilo pa zelo neprimerno, saj so okoliščine glede na lokacijo vzbujale sum, da je nekaj narobe. To se je posledično odrazilo v dveh iskalnih akcijah. Prosimo, ne počnite tega. Če ste obutvi nekaj zamerili, to niso mesta, kamor se odlaga. Postopek je zaključen in predmeti vrnjeni. Vsi pristojni si želimo čim manj takih in podobnih okoliščin ter intervencij, ki so povsem po nepotrebnem zahtevale nujna posredovanja,« je povedal višji inšpektor Bojan Kos.

Dim na cesti

Podbrezje – V torek ponoči in proti jutru je bil zaradi gostega dima v Podbrezjah na avtocesti močno oviran promet. Vzrok je bila kombinacija vremena in kurjenja zaradi zaščite drevja pred pozebo. Podobno, vendar v bistveno manjšem obsegu, se je zgodilo tudi na Dobrem Polju.

Na mizo čakajo že leto dni

Gorenjska sodišča so lani rešila več zadev, kot so jih na novo prejela v reševanje. Kljub kadrovskim in prostorskim težavam postopoma odpravljajo tudi sodne zaostanke.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V kranjskem sodnem okrožju, v katerega poleg Okrožnega sodišča v Kranju spadajo še okrajna sodišča v Kranju, Škofji Loki, Radovljici in na Jesenicah, so v letu 2018 uspešno obvladovali pripad novih zadev in obenem zmanjšali število nerešenih zadev ter sodne zaostanke, je v pogovoru za Gorenjski glas povedala Janja Roblek, ki je bila januarja znova imenovana za predsednico Okrožnega sodišča v Kranju. »Gorenjska sodišča so lani v reševanje prejela skupno 61.453 novih zadev, rešila pa jih 62.137. Pripad novih zadev so uspešno obvladovala prav vsa sodišča. Nerešenih je bilo konec leta 12.135 zadev oziroma 5,5 odstotka manj kot v letu 2017,« je razložila. Za reševanje pomembnejših zadev, pri katerih je – poenostavljeno povedano – treba izvesti glavno obravnavo, so sodišča v povprečju porabila 9,9 meseca, za ostale zadeve pa 1,8 meseca.

Najdaljši so insolventni postopki

Okrožno sodišče v Kranju je lani na novo prejelo 8833 zadev, rešilo jih je 8929, tako da je nerešenih ostalo še 2458 zadev. Pomembnejše zadeve je povprečno rešilo v dobrih trinajstih mesecih, od tega kazenske v 12,2 meseca, ostale zadeve pa v pol meseca. Najdlje (24,9 meseca) traja reševanje insolventnih postopkov, kamor med drugim sodijo stečaji, osebni stečaji in poenostavljene prisilne poravnave. Najuspešnejša pri reševanju zadev sta na okrožnem sodišču kazenski in družinski oddelek, kar je najprej rezultat zavzetega dela sodnic, vsaj deloma pa tudi precej kratkih zakonsko dopustnih rokov. A na drugi strani čas

Janja Roblek, predsednica Okrožnega sodišča v Kranju

reševanja teh postopkov podaljšujejo predvsem težave s pomanjkanjem sodnih izvedencev, kar še zlasti velja za klinične psihologe v družinskih in kazenskih zadevah za mladoletnike, pojavlja se Roblekova. Izjemen napredek so v zadnjih letih naredili tudi na gospodarskem oddelku, kjer so imeli še pred petimi leti več kot 13 tisoč nerešenih zadev, zdaj pa jih imajo manj kot 400.

Sodne zaostanke zmanjšujejo

Tudi sodni zaostanki se na ravni sodnega okrožja konstantno zmanjšujejo. Konec leta je bilo na vseh petih sodiščih v pomembnejših zadevah 3987 nerešenega sodnega zaostanka, od tega na okrožnem sodišču 755. Roblekova je ob tem opozorila, da se je sodni zaostanek z letom 2017 v primerjavi z 2016 povečal zaradi spremembe definicije sodnega zaostanka. Z novim sodnim redom se je namreč s 1. januarjem 2017 bistveno skrajšala doba, po kateri se nerešene zadeve obravnavajo kot sodni zaostanek, in sicer s prejšnjih 18 mesecev na zdajšnjih šest mesecev.

Najstarejša nerešena zadeva na okrožnem sodišču

je sicer kazenska zadeva iz časov osamosvojitvene vojne v letu 1991, ker je še vedno razpisana tiralica za obdolžencem, ki se nahaja v tujini. »Ta zadeva sicer statistično ni prikazana, ker sodišče nanjo objektivno nima vpliva. Podobnih zadev je sicer na našem sodišču še okoli petnajst,« je razložila Roblekova. Najstarejša nerešena pravdna zadeva je iz leta 1998, na gospodarskem oddelku pa so ravno lani rešili zadevo iz 1992, ki je sicer še v pritožbenem postopku, trenutno pa so najstarejše tri zadeve iz leta 2006. Omenjene zadeve se tako dolgo rešujejo zaradi pritožbenih postopkov, v katerih so bile sodbe na višjem in vrhovnem sodišču že večkrat razveljavljene, dodatno pa jih je podaljševalo tudi angažiranje večjega števila sodnih izvedencev, je povedala Roblekova. »K sreči imamo še kar dober pritožbeni rezultat, ki se na okrožnem sodišču giblje okoli sedemdeset odstotkov, kar je nad povprečjem na območju Višjega sodišča v Ljubljani,« je dodala.

Kadrovska problematika

Čas reševanja sodnih postopkov so po gospodarski krizi podaljšali tudi varčevalni ukrepi, zaradi katerih ni bilo možno ne dodatno zaposlovati ne nadomestiti tistih sodnikov, ki so medtem sodišče zapustili. Stanje na kadrovskem področju se zdaj počasi le izboljšuje, pojavila pa se je precejšnja težava z zaposlovanjem strokovnih sodelavcev, za katere sodišča sploh ne dobijo kandidatov, ugotavlja Roblekova. »Ob tem smo tudi nekoliko starejši kolektiv in v naslednjih štirih letih vsaj na gospodarskem oddelku okrožnega sodišča pričakujemo upokožitev šestih sodnikov. To bo kar velik zalogaj, saj

traja kar nekaj časa, da se nadomesti izkušen sodnik,« je izpostavila.

Sodne stavbe so stare

Na skoraj vseh sodiščih je zelo pereča tudi prostorska problematika. Od okrajnih sodišč ima novejša prostora le sodišče v Škofji Loki, pa še ti niso optimalni za delovanje sodišča, saj so v nekdanji vojašnici. V Radovljici in na Jesenicah je zob časa že dober načel obe sodni stavbi, predvsem jeseniška zaradi odpadanja ometa postaja nevarna za okolico, ob tem jim je pred časom odkrilo streho, zato Roblekova upa, da bo vsaj tam čim prej prišlo do nujne sanacije objekta. V Kranju okrožno in okrajno sodišče večinoma delujeta v isti stavbi, posamezne službe oziroma oddelki pa so razpršeni na skupno štiri lokacijah, kar predstavlja nepotreben organizacijski in logistični problem, to pa posledično znižuje učinkovitost sodišč, poudarja. V Kranju čakajo tudi na nujno energetska sanacijo glavne sodne stavbe, prav tako nujna bi bila vgradnja dvigala, s katerim bi invalidom omogočili normalen dostop do vseh obravnavnih dvoran. »Smo edino okrožno sodišče v državi, ki nima dvigala, zato mesečno prejemamo opozorila varuha človekovih pravic, inšpekcij in invalidskih organizacij. Trudimo se sicer, da obravnava, kjer kot stranke nastopajo invalidi, izvedemo v dvoranih v pritličju stavbe, a to zagotovo ni dolgoročna rešitev. Kot javna ustanova si enostavno ne moremo privoščiti, da nimamo urejenih osnovnih pogojev,« razmišlja Roblekova.

Leto dni čakajo na mizo

»Za vzdrževanje sodnih stavb v zadnjih letih praktično ni bilo namenjeno ničesar. Če samo povem, da nam proračun za investicijsko vzdrževanje vseh sodnih stavb na Gorenjskem name ni samo 11 tisoč evrov letno, si lahko predstavljate, da lahko s tem denarjem kupimo nekaj ventilov in stolov, pa smo že pri koncu. Naj povem še en primer: več kot leto dni je že minilo, odkar je na izvršilnem oddelku okrajnega sodišča v Kranju zaposlena nova sodnica, pa od ministrstva še vedno nismo dobili denarja niti za nakup nove mize in omare zanj,« nezavidljive razmere opiše Roblekova.

Sodna stavba v Kranju je že dolgo premajhna za normalno delovanje okrožnega in okrajnega sodišča. / Foto: Simon Šubic

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Strast do oblikovanja nakita

Na zlatarsko-draguljarski razstavi Narava in nakit, ki je na ogled v Galeriji Paviljon v Trzinu, sodeluje več kot štirideset zlatarjev in oblikovalcev nakita.

SUZANA P. KOVAČIČ

Narava je številnim oblikovalcem navdih, iz katerega črpajo zgodbe za ustvarjanje. To obiskovalec vsekar občuti in doživi ob ogledu razstave Narava in nakit, ki so jo v trzinški Galeriji Paviljon odprli v ponedeljek kot uvodni dogodek v 47. Mednarodne dneve mineralov, fosilov in okolja (Minfos), ki ga Trzin gosti jutri in v nedeljo. Razstava unikatnega nakita predstavlja tako motive, povezane z zgodbami iz narave, kot tudi naravne materiale, ki so vdeleni v nakit. »Prav vidi se, kako je ta

Labradorit v srebrnem prstanu, okrašenem z emajlom, oblikovalke Olge Košica / Foto: Tina Dokl

nakit vaš, kako se v njem izrazita vaše osebno, intimno razmišljanje, odnos do življenja in kako zelo so izdelane oblikovalske rešitve. Tukaj je pravljica, so mistični svetovi, poezija, nekaj je humornih pripovedk, družbeno kritičnega angažmaja in ne nazadnje tudi razmislek

o reciklaži, o nekem pravnem odnosu do narave,« je besede zajela Martina Obid Mlakar, ki je skupaj z Mirzo Grošičem postavila razstavo. Oba sta oblikovalca in razstavljalca.

Pričujoča razstava je dragocena priložnost, da zlatarji in oblikovalci nakita pokajo iz svojih studiev, delavnic, dr. Miha Jeršek iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije je celo menil, da tako raznolike razstave s tega področja v Sloveniji še ni bilo. Izjemen je odziv razstavljalcev, več kot štirideset se jih predstavlja; nekateri delujejo samostojno, nekateri v Društvu oblikovalcev Slovenije ali prek Sekcije za zlatarje in draguljarje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Fosili iz omare je ime ogrlice Sandre Kocjančič, ki jo je ustvarila ravno zaradi Minfosa. Še njen besedni opis: »Odločila sem se, da uporabim pozabljene vzorce, ki so že veliko časa samevali ter jih z arheološko natančnostjo izberem in sestavim v ogrlico.«

Huberto Široka se predstavlja z zapestnicami Kelti-ojačevalci, narejenimi iz srebra, medenine, lave. Zraven zapiše: »Skozi zgodovino nakit nikoli ni bil zgolj predmet kitenja, marveč je v sebi nosil mnogo globlja sporočila. Človeku je služil kot neka vrsta "ojačevalca" – amuleta. Človeku je dajal moč, da je spoznaval in razumel svet okoli sebe. Pomagal mu je razumeti ogenj, sonce, smrt, zvezde ... ščitil ga je pred zvermi,

boleznimi, strahovi, ki so bili v njem ... Z "ojačevalci" je poskušal razumeti in sobiti s svetom, ki ga je obdajal.« Sodeluje tudi Zlatarska šola Mengeš. »Učimo tradicionalne zlatarske tehnike, da jih ohranimo, kajti industrija vajeti prevzema tudi na tem področju. Učence učimo še ročne izdelave nakita,« je pojasnil mentor David Kramarič. Ravno je šolanje zaključila prva generacija Zlatarske šole Mengeš; opravili so 120-urno izobraževanje, ki je potekalo v popoldanskem času. In kakšne mojstrice so postale njihove prve učenke!

Prireditelji razstave so Društvo Plac iz Trzinu, Višja strokovna šola Sežana, Društvo oblikovalcev Slovenije, Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, Muzej radovljiške občine in pa Prirodoslovni muzej Slovenije, ki že tretje leto sodeluje v razstavi v Galeriji

V Zlatarski šoli Mengeš ohranjajo tradicionalne zlatarske veščine. Z unikatnim nakitom se na razstavi predstavlja tudi nekaj njihovih učenk. / Foto: Tina Dokl

Vsekakor privlačna razstava je v Galeriji Paviljon na ogled še jutri in v nedeljo. / Foto: Tina Dokl

Paviljon v času Minfosa. Dr. Miha Jeršek se kar ni mogel načuditi raznolikosti materialov, motivov, upodobljenih v nakitu. Razstava ima bogate dopolnitve. V nakit prenesena dediščina je

kolekcija izvorno oblikovanega nakita, ki izhaja iz raznolike naravne, geološke in arheološke dediščine rudnika Sitarjevec v Litiji. Poseben izraz ji dajejo izbrani in umetno zbrušeni minerali hematita z jaspisom, ostanke nekdanjih rudniških surovin, vzajemna interaktivnost med nakitom in njegovim nosilcem ter mojstrsko zlatarsko delo. Višja strokovna šola iz Sežane je pripravila demonstracijo brušenja plemenitih kamnov. To je tudi edina višja šola v regiji, ki študente uči oblikovanja kamna in brušenja plemenitih kamnov.

Muzeji radovljiške občine pa predstavljajo pridobivanje in predelavo železove rude v okolici Kroke.

Predsednik Turističnega društva Plac Peter Miklič je

poudaril, da je tradicijo Minfosa in spremljajočih dogodkov, kot je tudi razstava Narava in nakit, vredno negovati in peljati naprej.

Razstava Narava in nakit preprosto očara. Morje upanja je prstan iz srebra in akvamarina avtorja Roka Široka. Ogrlica Nenavadni cvet je iz kolekcije Skrivnostni vrt Uršule Rihtar, narejena je iz srebra in zelenega ametista. Katja in Nataša Skušek sta ustvarili broško iz zlata in ahata in ima zanimivo ime – Grah. Uhani Eldorado iz pozlačenega bakra in srebra so delo Martine Lončar, turmalin v zlatem okovju na srebrni broški delo oblikovalke Martine Obid Mlakar, tahitijski biser v prstanu iz belega zlata z vdelenimi briljanti je ustvaril zlatar in gravirer Marijan Kosi ...

Zgodbe

Mitja Rakar se je že v ranih letih zapisal športu, v poznih pa je o tem napisal dve knjigi. **Stran 18**

Zanimivosti

Ukrajinec Oleg je v Kranju spoznal Evo, se zaljubil in ostal. **Stran 19**

Obletnice

Andrej Štremfelj in Nejc Zaplotnik sta pred 40 leti osvojila Mount Everest. **Stran 20**

Od petka do petka

Zbrane na srečanju v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije sta nagovorila Jožef Školč in Igor Bavčar. / Foto: Gorazd Kavčič

Poslanska skupina SDS bo vložila interpelacijo zoper ministra za obrambo Karla Erjavca. / Foto: Gorazd Kavčič

Ustanova Anin sklad je v soboto v Šentjakobu ob Savi pripravila tradicionalno srečanje družin z več otroki.

Zahtevali suvereno državo

Letos je minilo trideset let od znamenitega shoda v podporo obtoženim v aferi JBTZ na Kongresnem trgu, na katerem je pesnik Tone Pavček 8. maja 1989 prebral tudi Majniško deklaracijo.

MATEJA RANT

Trideset let Majniške deklaracije

Obletnico Majniške deklaracije, s katero so se podpisniki zavzeli za suvereno državo slovenskega naroda, so prvič zaznamovali tudi na državni ravni. V predsedniški palači so pripravili svečani sprejem v spomin na Majniško deklaracijo, ki jo je pred tridesetimi leti na velikem javnem zborovanju na Kongresnem trgu prebral pesnik Tone Pavček. Predsednik republike Borut Pahor želi na ta način ohraniti zgodovinski spomin na prelomne dogodke, ki so privedli do prvih demokratičnih volitev in odločitve o osamosvojitvi Slovenije. Majniška deklaracija ima po njegovih besedah nepozaben simbolni in stvarni pomen, ki si zasluži trajno mesto v našem kolektivnem spominu. Obenem pa ima po njegovem prepričanju zelo aktualen pomen za prihodnost. »Povezala je demokracijo, državno suverenost in slovensko mesto v prenovljeni Evropi. Vse tri njene prvine morajo biti vselej sveže, žive, prepričljive, če hočemo, da se bomo kot narod in država uspešno razvijali.« Zbrane v predsedniški palači je nagovoril tudi soavtor Majniške deklaracije Dimitrij Rupel,

ki je prav tako spomnil, da so dogodki leta 1989 med drugim privedli do prvih demokratičnih volitev, do plebiscita in odločitve o osamosvojitvi Slovenije ter mednarodnega priznanja Slovenije. Javne seje predsedstva republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije (RK ZSMS), v okviru katere je potekal znameniti shod v podporo Janezu Janši, Ivanu Borštnerju, Davidu Tasiću in Franciju Zavrlu oziroma četverici JBTZ in na kateri so prebrali tudi Majniško deklaracijo, so se v terek spomnili tudi na srečanju v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije. Udeležence srečanja sta nagovorila predsednik RK ZSMS leta 1989 Jožef Školč in Igor Bavčar, predsednik Odbora za varstvo človekovih pravic, ki so ga ustanovili z namenom varstva pravic obtoženih v aferi JBTZ. Kot je poudaril Bavčar, nas ti dogodki še danes opominjajo, kaj je mogoče doseči z vztrajnostjo.

Interpelacija zoper Erjavca

Po poročanju medijev bo poslanska skupina SDS vložila interpelacijo zoper ministra za obrambo Karla Erjavca. V javnosti so se namreč pojavili očitki, da je zlorabil vojaško obveščevalno službo za razrešitev

poveljnika poveljstva sil Slovenske vojske Mihe Škerbinca. Kot je ugotovila komisija državnega zbora za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, je Erjavec na podlagi neregularnega govora o načelnici generalštaba Alenki Ermenec oziroma njenem zdravstvenem stanju, naročil obveščevalno dejavnost. Obveščevalno varnostna služba je v zvezi s tem nato zaslišala 25 vojakov, za kar po mnenju komisije niso imeli zakonske podlage.

Neupravičen pregon novinarjev

Na ljubljanskem okrajnem sodišču se je v sredo začelo sojenje časniku Dnevnik in njegovim nekdanjim novinarjem Primožu Cirmanu, Tomažu Modicu, Suzani Rankov in Vesni Vuković, ki jim tožilstvo očita zlorabo osebnih podatkov z objavo policijskih prisluhov. Zaradi novinarskih prispevkov o ozadju prodaje Mercatorja, v katerih so objavili podatke o pogovorih med ključnimi udeleženci v poslu, jim grozi do leto dni zapora. Po prepričanju Društva novinarjev Slovenije gre za obliko pritiska tako na novinarje, ki so objavljali podatke v javnem interesu, saj je bil Mercator takrat največje slovensko podjetje, ki je bilo v lasti državnih

lastnikov in bank, kot na njihove vire, kar je v popolnem nasprotju z evropsko direktivo o žvižgačih. »Morebitna zahteva po razkritju virov je tudi v nasprotju z mednarodnimi standardi zaščite virov, ki so pogoj za preiskovalno novinarstvo in učinkovit nadzor oblasti.« Zato so tožilstvo pozvali, naj odstopi od pregona, saj bi to lahko pomenilo konec preiskovalnega novinarstva v Sloveniji.

Arbitraža ni bila uspešna

Arbitražni postopek glede aneksa k splošnemu dogovoru, ki ureja primarno zdravstvo, ni bil uspešen. Predstavniki ministrstva za zdravje namreč niso dosegli soglasja z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije o opredeljevanju novih zavarovanih oseb oziroma o pragu za odklanjanje novih bolnikov pri 1895 glavarskih količinah. Končno odločitev o tem bo zato sprejela vlada predvidoma v sredini maja.

Srečanje velikih družin

Ustanova Anin sklad je minulo soboto v Šentjakobu ob Savi pripravila tradicionalno srečanje družin z več otroki, ki se ga je udeležilo več kot 170 otrok iz 45 družin. Srečanje, ki je namenjeno predvsem medsebojnemu druženju velikih družin, so letos pripravili pod naslovom Otroci so dar.

Slovinci v zamejstvu (663)

Janez Sumper, koroški Anton Janša

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Številni popotniki, tudi kolesarji, saj vodi tod znamenita koroška dravska kolesarska pot, se bodo odslej ustavljali ob lipi pod cerkvijo v Ločah / Latschachu pri Šentilju / St. Egydnu na levem bregu Drave, v občini Vrba / Velden. Tu je od sobote naprej postavljen spomenik skoraj pozabljenemu domačinu, vendar znamenitemu duhovniku in čebelarju Janezu Sumperju (1827–1888), ki ga imajo mnogi za koroškega Antona Janšo! Janez Sumper, poznan tudi kot gospodarjen dušni pastir, je že leta 1871 napisal in pri Mohorjevi izdal prvi slovenski čebelarški priročnik v slovenščini z naslovom Slovenski bučelarček. Poleg tega je v bližnjem Skočidolu / Gottestalu, kjer je bil župnik, izdelal poseben »skočidolski panj«, za katerega so značilne

navadne in polovične naklade ter pregrade zoper divjo gradnjo satovja. Odpreti ga je mogoče z vseh strani. Primerek »skočidolskega panja« hrani tudi v Čebelarškem muzeju v Radovljici. Lani pa je Mohorjeva iz Celovca na pobudo koroških slovenskih čebelarjev Karla Grila iz Šmihela pri Pliberku, Jozija Hribarja iz Železne Kaple in Janka Pečnika z Muškave / Muschkauva pri Bilčovsu ponatisnila znameniti Sumperjev Slovenski bučelarček.

Sobotno odkritje spominske plošče v Ločah je bil prvovrstni dogodek, ki ga je s svojim obiskom počastil tudi predsednik koroškega deželnega zbora Reinhard Rohr. Slovenske čebelarje pa je na svečanost pripeljal predsednik Čebelarске zveze Slovenije Boštjan Noč. Pobudo za

Reinhard Rohr, Janko Krištof, Ferdinand Vovk, Meinhard Schoeffmann, Janko Pečnik in Boštjan Noč (od leve) ob spominski plošči, posvečeni Janezu Sumperju v Ločah

postavitev plošče, ki jo krasi ta kelih kot znamenje duhovništva in satje kot znak čebelarstva, so dali slovenski čebelarji na Koroškem in dobili zaveznike v koroški čebelarški zvezi in v županu občine Vrba / Velden Ferdinandu

Vovku ter pri drugih odločujočih dejavnikih. Spomin na skoraj pozabljenega čebelarja je izdelal Alojz Krevh iz Prevalj. O Janezu Sumperju, skrbniku duš in čebel, je najprej govoril 94-letni upokojeni ravnatelj ljudske šole

v Lipi / Lindu Erwin Pinter, ki je bil tudi sam čebelar več kot šestdeset let. Nagovor je sklenil s stavkom: Ko bo umrla zadnja čebela, bo umrl tudi človek! In z mislijo, ki jo ima za 11. božjo zapoved: Če se želiš približati čebeli, moraš imeti mirno srce. Sicer je dolžnost čebel, da te pičijo! O pomenu Janeza Sumperja je govoril tudi eden od pobudnikov za postavitev spomenika dr. Janko Pečnik, ki je tudi sam izdelal skočidolski panj. Svečanost, na kateri je pel cerkveni pevski zbor iz Šentilja, zbrane pa sta nagovorila tudi predsednik koroškega deželnega zbora Reinhard Rohr in predsednik koroške čebelarске zveze Meinhard Schoeffmann, je z blagoslovom sklenil bilčovski in šentiljski župnik, dekan Janko Krištof.

Po svetu

Afričan v Evropi

Ob naslovu Afričan v Evropi najprej pomislimo na tiste Afričane, ki prihajajo v Evropo ilegalno po morskem poti iz Libije v Italijo. Tu pa si preberimo, kako se kot Afričana v Evropi doživlja pisatelj, ki tu deluje kot univerzitetni profesor ...

MIHA NAGLIČ

Kongovec v Gradcu

Tak Afričan je pesnik, pisatelj in dramatik Fiston Mwanza Mujila (roj. 1981), ki na univerzi v Gradcu poučuje afriško književnost. Lani je pri založbi Modrijan izšel njegov prvi roman Tramvaj 83. Napisan je v francoščini, v slovenščino ga je prevedla Katja Zakrajšek. Kako je bodoči pisatelj prišel v Evropo? »Rodil sem se v Lubumbašiju, rudarskem mestu na jugu Konga. Po študiju sem prišel v Evropo, da bi se tu razvil kot pisatelj. Najprej sem živel v Nemčiji, zdaj živim v Avstriji. To se je zgodilo samo od sebe. Po letu ali dveh letih življenja v Avstriji sem se odločil, da ostanem. Še vedno pa sem tesno povezan s Kongom. Obiščem ga dvakrat na leto. Imam dve domovini: v Avstriji se dobro počutim, Kongo pa ostaja del mojega vsakdanjika. Moje stanovanje je kot Kongo v malem, živim kot Kongovec, kuham kongovsko hrano. Kongo vedno nosim s sabo. Pisatelju lahko ta razkorak med jazom nekje drugje in jazom doma le koristi. Spoznavam avstrijsko književnost in kulturo in hkrati ohranjam vez z državo, iz katere prihajam. Življenje v dveh ali treh

kulturnih oziroma jezikovnih okoljih nas bogati, saj nam omogoča kulturni in intelektualni razvoj.« Kako pa svojo rodno celino predstavlja svojim študentom na graški univerzi? »Na začetku jim vedno pokažem zemljevid Afrike, da razumejo, da Afrika ni država, temveč skupaj 55 držav. Je zelo pestra. V nekaterih državah vlada diktatura, v drugih ne; nekatere so pretežno katoliške, druge muslimanske, tretje animistične. Govori se francosko, angleško, portugalsko, bantujski jeziki. Razlike so tudi geografske. Nekdo, ki živi v gorah, ne funkcionira enako kot nekdo, ki živi v dolini. Kdor živi v tropih, razmišlja drugače kot nekdo, ki živi v puščavi. Tudi v Kongu na primer ljudje z juga svet doživljajo drugače od tistih, ki prihajajo iz rudarskih mest. Študentom zato že na začetku razložim, da je Afrika velika, raznovrstna, kozmopolitska; ni celina, na kateri so si vsi podobni. Tudi po videzu smo si različni.« Afričani sebe in Afriko doživljajo povsem drugače, kot jih doživljamo Evropejci in drugi Neafričani. »Ko živiš v Kongu, nisi Afričan, temveč Kongovec. Niti ne Kongovec, temveč človek. Šele ko zapustiš Kongo in potuješ s potnim listom, postaneš Kongovec. Prebivalci Senegala so

Senegalci. Ko pridejo v Evropo, postanejo črnici. Moja družina o meni ne bi rekla, da sem črn. Moji starši niso črni, saj živijo v Kongu. To oznako dobiš šele, ko prideš v Evropo. V Kongu se ljudje ne ukvarjajo s kolonializmom; v Bruslju, na primer, pa nanj spominjajo spomeniki, muzeji ... Tega pri nas ni. Generacij, ki so to doživele, skoraj ni več. Seveda vemo, da nas je Belgija kolonizirala, toda v vsakdanjem življenju imamo druge prioritete. Bolj smo občutljivi za globalizacijo kot na kolonizacijo. Evropa se ukvarja z vprašanji kolonializma in postkolonializma, v Afriki pa se običajni ljudje – ne govorim o univerzitetnih profesorjih – ne obremenjujejo s tem, kaj si Evropejci mislijo o njih, temveč živijo svoje življenje. Požvižgajo se na to. V primeri z Afričani, ki živijo v Evropi in so med drugim izpostavljeni zaradi barve kože, niti nimajo nikogar, s komer bi razpravljali o kolonizaciji. V Kongu je nekaj Belgijcev, ni pa Belgije ...« In tako naprej, več pa v romanu Tramvaj 83. (Vir: Nina Gostiša, intervju na MMC RTV SLO)

Še pomnite, tovariši?

Veliko Afričanov je prišlo tudi na pogreb maršala Tita, ki je bil 8. maja 1980 v

Beogradu. »Njegov pogreb je bil največji zbor državljanov sveta – šefov držav in vlad v svetovni zgodovini, saj se ga je udeležilo 209 delegacij iz 127 držav, štirje kralji, pet princev, šest predsednikov parlamenta, 31 predsednikov držav, 22 predsednikov vlad, 47 zunanjih ministrov ...« (Wikipedija, geslo Smrt in pogreb maršala Tita) Danes si niti misliti ni mogoče, da bi na katerikoli dogodek na tleh nekdanje Jugoslavije prišlo toliko državljanov. V omenjenem članku je tudi zemljevid držav, ki na pogreb niso poslale nikogar. Ni jih veliko, le kak ducat, med njimi pa so tudi tri pomembne: Izrael, Savdska Arabija in Južna Koreja.

V EU smo že petnajst let

V teh dneh ni minilo le 39 let od Titove smrti, ampak tudi 15 let od vstopa Slovenije v EU. »1. maja 2004 smo s Ciprom, Češko, Slovaško, Poljsko, Estonijo, Latvijo, Litvo, Madžarsko in Malto postali polnopravni člani Evropske unije. Širitev je prinesla koristi vsem državam članicam in njenim državljanom.« Tako so na Twitterju zapisali na Ministrstvu za zunanje zadeve RS in s tem se lahko strinjamo.

Afriški pesnik, pisatelj in dramatik Fiston Mwanza Mujila, roj. 1981 v Kongu, med enim od svojih književnih nastopov.

Afričan v Evropi: Tito in etiopski cesar Haile Selassie pred tovarno Tomos v Kopru, pred 60 leti, 1959 / Foto: Wikipedija

Eden od glavnih »arhitektov« slovenskega vstopanja v EU je bil gorenjski rojak Janez Potočnik, tudi gost dveh Glasovih prej. / Foto: Gorazd Kavčič

Za boljše šolo (19)

Petstopenjska pomoč otrokom z učnimi težavami

IVKA SODNIK

V naši osnovni šoli je skoraj petina otrok z učnimi težavami in večina jih je v preteklih letih zelo hitro dobila odločbo o usmeritvi, s katero so dobili pravico do nekaj ur dodatne pomoči pri učenju in prilagojenega izvajanja pouka. Šolska stroka težave pri učenju loči na splošne in specifične učne težave. Prve se kažejo kot slabši učni uspeh in nedoseganje določenih učnih ciljev na več področjih učenja, npr. pri branju, pisanju, računanju, govoru in pomnjenju. Težave so lahko posledica tako zunanjih kot notranjih dejavnikov. Specifične učne težave pa se kažejo kot slabše učno napredovanje na posameznih področjih učenja oz. slabše usvajanje nekaterih veščin (npr.

branja), kljub temu da ima otrok povprečne ali nadpovprečne intelektualne sposobnosti. Težjo obliko specifičnih učnih težav imenujemo primanjkljaji na posameznih področjih učenja. Otroci s takšnimi težavami dobijo odločbo.

Preden pa se začne postopek pridobivanja odločbe, ki ga lahko sprostijo šola ali starši, težave pa diagnosticirajo zunanje institucije, je treba upoštevati petstopenjski model pomoči učencem z učnimi težavami, v vsako stopnjo pa morajo biti vključeni tudi starši (Magajna, Kavkler, Čačinovič-Vogrinič, Pečjak in Bregar-Golobčič, 2008).

Ker otrokove težave prvi zaznajo in prepoznajo učitelji v razredu, morajo na prvi

stopnji otroku najprej pomagati učitelji, in sicer tako, da prilagajajo pouk – čas, metode, prostor in nudijo ustrezne pripomočke. Učenca je treba vključiti v dopolnilni pouk in mu pomagati tudi pri urah podaljšanega bivanja. Na drugi stopnji sledi pomoč šolske svetovalne službe, ki pomaga učitelju narediti individualni načrt dela z otrokom. Če ima otrok še vedno učne težave, se na tretji stopnji vključi v individualno in skupinsko pomoč, ki mora biti organizirana v vsaki šoli. Če ima šola ustrezen kader, se lahko znotraj šole opravijo tudi prvi diagnostični postopki, ki so lahko v veliko pomoč učiteljem in staršem. Delo z otrokom mora biti zabeleženo in ves čas spremljano,

da se vidi, kakšni so rezultati. Kadar pomoč otroku na teh prvih stopnjah ne zadošča, je treba za mnenje zaprositi zunanjo ustanovo, ki izvede diagnostično testiranje otroka in pripravi predlog o nadaljnji obravnavi. Lahko predlagajo, da gre za takšno vrsto učnih težav, da bi otrok potreboval prilagojeno izvajanje pouka in dodatno strokovno pomoč, za katero je potrebna odločba. Tako pridemo do zadnje stopnje pomoči, in sicer do začetka postopka pridobivanja odločbe in vključitve v program s prilagojenim izvajanjem pouka in dodatno strokovno pomočjo. Pred tem komisija za usmerjanje otroka s posebnimi potrebami (KUOPP) na zavodu za šolstvo natančno pregleda poročila o

dosedanjem delu z otrokom v šoli in kakšnih oblik pomoči je bil že deležen. Če šola ni upoštevala petstopenjske pomoči otroku z učnimi težavami, komisija vlogo za odločbo lahko tudi zavrne, s čimer se otroku še naprej dela velika in nepopravljiva škoda.

Zato bi morali že strokovni delavci vrtca in prvega razreda osnovne šole takoj, ko opazijo znake učnih težav pri otroku, nanje opozoriti šolsko svetovalno službo in starše, da bi vsi skupaj lahko otroku čim prej pomagali. Pomagali tudi s tem, da bi kljub težavam prepoznali predvsem otrokova močna področja, na katerih bi gradili in spodbujali učenčev razvoj in njegovo samozavest.

Zgodbe

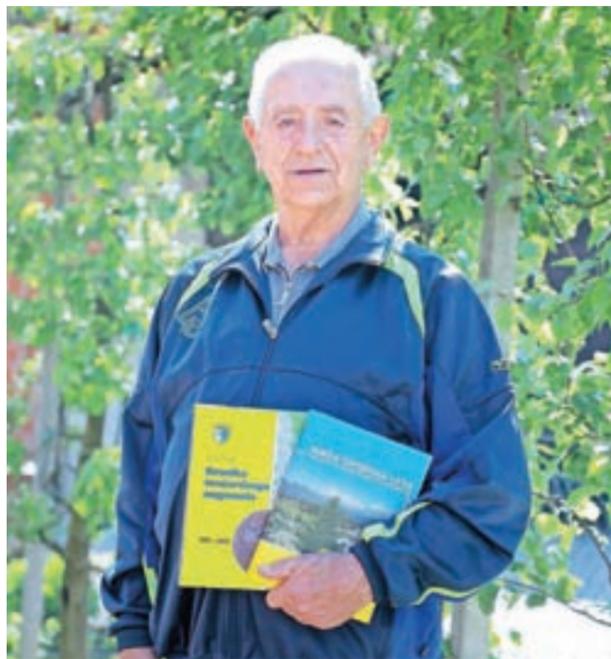
Najzanimivejša je bila žoga

Mitja Rakar iz Srednje vasi pri Šenčurju se je že v ranih letih zapisal športu, v poznih pa je o tem napisal dve knjigi. Posvetil ju je športnemu društvu in nogometu v Šenčurju, kjer je bil v preteklosti igralec in trener nogometa, tajnik v klubu in njegov kronist, danes pa obiskovalec nogometnih tekem in navdušen navijač domačih športnikov.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Športnikom, športnim delavcem in ljubiteljem športa je namenil tudi obe knjigi. Leta 2011 je izšla kronika Športnega društva Šenčur ob 50. obletnici ustanovitve z naslovom Naša športna leta, letos marca pa je ob velikem mladinskem nogometnem turnirju športni javnosti predstavil Kroniko šenčurskega nogometa 1951–2016. »Dolgoletno delovanje in dobri rezultati zavezujejo, da to ohranimo ljudem, saj bi bilo škoda, da bi to utonilo v pozabo,« je o namenu obeh knjig dejal njun avtor. Pri pisanju se je naslonil na arhiv športnega društva in nogometnega kluba (leta 1961 ga je sam vzpostavil), na nekatere zapisnike in biltene nogometnih zvez, dragocen mu je bil tudi arhiv Gorenjskega glasa in seveda osebna pričevanja športnih sodelavcev.

Mitja Rakar, ki je odrasčal v Stražišču, je tam naredil

Mitja Rakar s svojima dvema knjigama o šenčurskem športu

tudi svoje prve nogometne korake. Še bosonogi so se otroci na Pantah podili za nekakšno žogo v velikosti današnje teniške, pozneje pa je na igrišču Savica začel brcati pravo žogo. Ko se

je leta 1959 oženil z Ivanko iz Srednje vasi, so ga še isto leto povabili, naj pride igrati za Šenčur. »Športno delovanje v Šenčurju se je začelo leta 1951, leta 1954 pa je bilo na območju današnjega

pokopališkega parka odprto igrišče, kar je omogočilo razmah nogometa,« Mitja Rakar naniza prve letnice, povezane s šenčurskim športom. Mitja je imel po očetu očitno pedagoško žilico (oče je bil učitelj telesne vzgoje, takratni »prednjak« v društvu Sokol) in leta 1960 je začel v Šenčurju trenirati pionirje. Naslednje leto se je šport, ki je doslej deloval pod okriljem Delavsko prosvetnega društva Svoboda Šenčur, odcepil in začelo je delovati samostojno športno društvo, v njegovem okrilju pa tudi nogometna sekcija. Mitja, ki je bil v desetletjih do danes večkrat tajnik, navaja predsednike, s katerimi je delal in ki so močno zaznamovali šenčurski šport: Martin Balažič, Janez Grilc, Peter Vidmar, Bojan Vidmar, Valentin Prosen, Rudi Puhar ... Leta 1962 so bili pionirji prvič gorenjski prvaki, že naslednje leto drugič, leta 1966 so prvaki postali tudi člani in se uvrstili

v zahodno consko nogometno ligo. Mitja se spominja, v kako težkih razmerah so delali takrat, kako so svoje prve garderobe uredili v lesni baraki, ki jim jo je po opustitvi drevesnice namenilo podjetje KŽK; kako so vse naredili s prostovoljnimi delom; kako so se na bližnje tekme vozili s kolesi, za bolj oddaljene pa težko zbrali denar za avtobusni prevoz, kaj šele za kosila. Tudi zaradi takih razmer so tekme začeli izgubljati in s tem voljo za tekmovanji, izstopili so iz conske lige in se vrnili v gorenjsko. Leta 1978 so tudi mladici postali gorenjski prvaki, nam Mitja niza ključne podatke iz preteklosti šenčurskega nogometa. Pripoveduje tudi, kako so se po tem, ko je bila zgrajena zdajšnja šenčurska šola, lahko pozimi z mlajšimi selekcijami preselili v telovadnico in kako so pri šoli srednjega stoletja začeli graditi nogometno igrišče, ki je

bilo s pripadajočimi objekti slovesno odprto leta 1981. Leta 1996 je bilo zgrajeno še igrišče za mali nogomet (danes je na njem umetna trava), leta 2000 pa člani postanejo gorenjski prvaki in s tem se začnejo novi uspehi šenčurskih moštev.

Mitja dodaja, da so se ob nogometu razvijali tudi odbojka, namizni tenis, košarka in šah. Njemu pa je bil vselej najljubši nogomet. Temu je posvečena njegova druga knjiga (pri prvi je za pomoč hvaležen profesorju Martinu Kadivcu, pri drugi pa Petru Vidmarju, Franciju Erzinu in Bojanu Pintarju). Čeprav zdaj pri 86 letih ni več aktiven športnik, le še pohodnik, pa se rad udeleži nogometne tekme. »Kadar so fantje po kakem porazu pobiti in brez volje, jim vliвам pogum, češ naj ne vržejo puške v koruzo, kajti po dežju vedno posije sonce,« sklene pripoved o šenčurskem športu in nogometu njun veliki navdušenec.

Lepa leta v gorah, s prijatelji

Izšla je knjiga Tista lepa leta o nekdanjem odličnem alpinistu, danes devetdesetletnem Radu Kočevarju z Jesenic. Njegovi alpinistični dosežki so še toliko bolj vredni občudovanja, če vemo, da so bili opravljeni v dobi živilskih nakaznic, »muzejske« alpinistične opreme, vlakov in starih koles ...

URŠA PETERNEL

»V času mojega največjega alpinističnega udejstvovanja je bilo precej drugače kot danes. To je bil povojni čas pomanjkanja ... Vse do leta 1953 so bile v obtoku živilske nakaznice, alpinistična oprema pa je bila v primerjavi z današnjo prav zares muzejska. Za dostop do gora motornih vozil še nismo uporabljali, ceste so bile makadamske, še celo kolesa so bila silno redka dobrina ... Bili smo študentje, večkrat lačni kot siti, in že samo dostop do sten je bil vsakokrat znova svojevrstna dogodivščina. A sem prav zaradi teh razmer lahko še

»Ko sem učil na trgovski šoli v Kranju, sem prosil, naj mi dodelijo učilnico za geografijo tam, kjer je pogled na kamniške gore najlepši. Dijakom in dijakinjam sem ob vsaki priložnosti spregovoril o gorah in poročal o alpinističnih dosežkih naših v Himalaji. Ob športnih dnevih sem jih peljal na Golico, pozimi pa na smučanje. V šoli so mi rekli 'himalajec'.« (iz knjige Tista lepa leta)

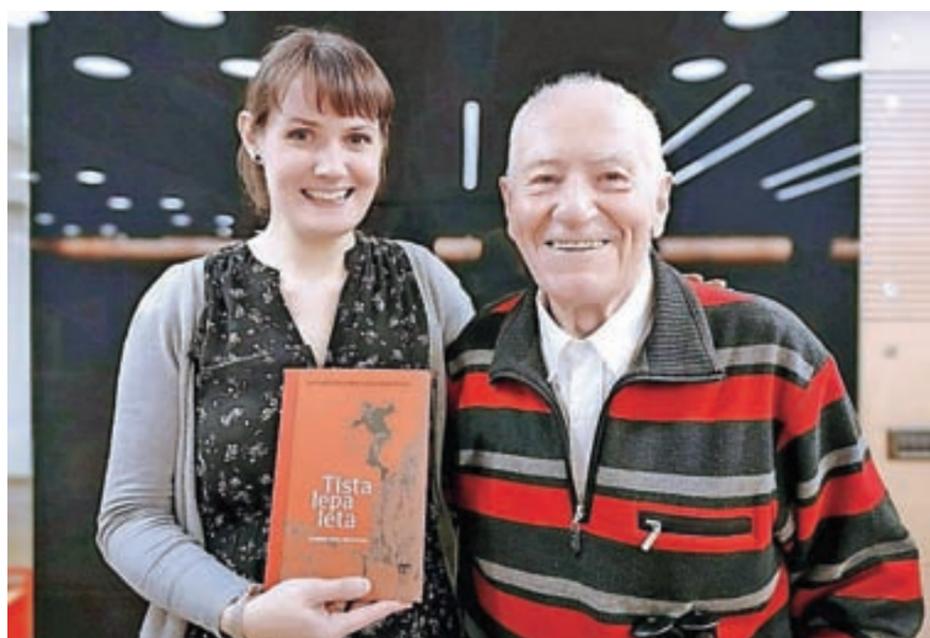
bolj krepil svoj značaj; utrjeval sem voljo in vztrajnost, kar mi je zelo prav prišlo tudi v nadaljnjem poklicnem in družinskem življenju.«

To so besede Rada Kočevarja, odličnega alpinista prve povojne generacije, ki je plezalno pot začel leta 1946, do sredine petdesetih pa se je s številnimi vzponi pete in šeste težavnostne smeri zapisal v zgodovino slovenskega alpinizma. Skupaj z ostalimi izvrstnimi plezanci so se lotevali smeri, ki so bile za tiste čase na meji možnega. Slovel je kot zelo močan, trden, zanesljiv in prečan plezalec, plezal pa je tako doma kot v tujini, zlasti v Centralnih Alpah. Zadnji evidentirani

vzpon je opravil leta 1972, po končani alpinistični poti pa je ostal dejaven kot gorski reševalec, alpinistični inštruktor, gorski vodnik in planinski predavatelj.

Potem ko je leta 2010 o njem nastal dokumentarni film z naslovom Tista lepa leta, je nedavno pri Planinski zvezi Slovenije izšla še knjiga Tista lepa leta: Spomini Rada Kočevarja. Avtorja sta Rado Kočevar in Mojca Volkar Trobevšek. Po besedah slednje Radova zgodba na videz ni dramatična, ni senzacionalna in ni napeta. »Ta zgodba je polna malih korakov, velikih odločitev, trdega dela, tovarštva, pristne ljubezni do gora in sočloveka ter neomajne vztrajnosti, ki so iz Rada ustvarili vrhunskega plezalca in vrhunskega človeka,« je zapisala.

In prav to je poudaril tudi sam Rado Kočevar: da v gorah ni našel le nepozabnih doživetij, temveč je našel še mnogo več: številne prijatelje. »Ne spominjam se več prav vseh podrobnosti smeri

Rado Kočevar s soavtorico knjige Tista lepa leta Mojco Volkar Trobevšek / Foto: Manca Čujež

in tudi kakšno ime sem pozabil, a prijatelj, ki so z mano delili lepo in hudo, ne bom pozabil nikoli.«

Knjigo so nedavno predstavili tudi v Občinski knjižnici Jesenice. Kočevar namreč od leta 1964 živi na Jesenicah, kot učitelj

geografije je najprej poučeval v Kranjski Gori, nekaj časa na Jesenicah, zatem pa na Srednji trgovski šoli v Kranju, kjer se je leta 1991 tudi upokojil.

Tudi v visoki starosti – lani je dopolnil devetdesetlet – pa je ohranil športnega duha.

Vsako jutro telovadi, vozi sobno kolo, še vedno smuča in kolesari. Na predstavitvi na Jesenicah se je brez težav spomnil svojih nekdanjih učencev, ki so se udeležili prireditve. Le dan zatem pa se je z geografi podal na potovanje po Sardiniji ...

Zanimivosti

Filmska zgodba o ljubezni

Med Slovenko in Ukrajincem. Oleg je potoval po Evropi. Za zadnjo državo svojega potovanja si je izbral Slovenijo. V Kranju je spoznal Evo. Zaljubil se je in ostal. Trenutno dela kot prodajalec sadja na stojnici, pridno se uči slovenskega jezika, pogreša pa šport – v Ukrajini je namreč igral mali nogomet.

ALENKA BRUN

Oleg Afonin, 23-letnik iz Ukrajine, prihaja iz mesta Dnipropetrovsk, tretjega največjega mesta v Ukrajini. Po srednji šoli se je sicer odločil za študij na gradbeni fakulteti, a ga je kasneje opustil.

Razmišljal je o potovanju po Evropi oziroma štopanju in t. i. couchsurfingu, kjer posamezniki popotnikom oddajajo namestitev brezplačno. Zaposlil se je kot natak, delal kot barman in v enem letu prihranil nekaj denarja. Tako je pripravil nahrbtnik in se s petsto evri v žepu podal na pot. Najprej je načrtoval le obisk Španije, Poljske, Francije, Nemčije in Italije, a je na koncu videl precej več držav.

Zadnja naj bi bila Italija. Tu je bil že malce utrujen, razmišljal je o vrnitvi domov. Pojavilo se je vprašanje, ali se bo vračal prek Madžarske ali prek Slovenije. »Izbral sem Slovenijo, čeprav o nobeni od dežel

Oleg Afonin / Foto: Tina Dokl

nisem vedel nič,« pripoveduje simpatični in pozitivni Ukrajinec, ki na življenje gleda z nasmehom. Z avtoštopom je iz Benetk najprej prišel do Kopra, po srečnem naključju je nato dobil prevoz do Ljubljane in naprej v Kranj, kjer je bil dogovorjen za namestitev.

Kot velik ljubitelj lokalne piva je kmalu po prihodu povprašal sina gospe, ki ga je gostila, ali v Kranju obstaja pivnica. Ta mu je predstavil Kranjsko pivnico in tam je Oleg prvič srečal Evo. Takoj sta se ujela. Nadaljnje štiri dni sta tičala skupaj, potem se je Oleg vrnil domov. Evi je

obljubil, da jo obišče naslednje poletje. Nadaljuje, da je bila vez zares močna in Eva ga je kmalu obiskala v Dnipropetrovskem. Ostala je štirinajst dni. Ugotovila sta, da sta za skupaj.

Tako je Oleg drugič obiskal Slovenijo, ostal tri mesece, a ker ni našel službe,

se je vrnil v Ukrajino. V tem času pa se je pokazala priljubljenost in po mesecu dni je še tretjič prišel v Kranj ter ostal. Sedaj dela kot prodajalec sadja na stojnici. Trenutno na eni od stojnic v bližnji okolici Kranja pri njem lahko kupite jagode.

Za cilj si je zadal tudi, da se nauči slovensko. Z Evo in okolico komunicira angleško ter v polomljeni slovenščini, ki jo že kar razume; včasih pa uporabi tudi še kakšno ukrajinsko besedo.

»Slovnica je težka, nekatere besede obeh jezikov so si med seboj podobne. Ko govorim, še delam napake, ker mešam vrstni red v stavkih. Znam slovensko besedo, potem pa naredim napačen sklon ali uporabim slovnico materinščine,« razlaga Oleg.

Domotožje ima, a ni prehud. V Ukrajini je živel z mamo in staro mamo, ki na začetku nista podpirali njegove odločitve o potovanju po Evropi. Ko pa se je vrnil domov, sta mu začeli

zaupati in sedaj ga v njegovih dejanjih in odločitvah podpirata. Tako sta tudi Evo lepo sprejeli.

Morda Oleg še najbolj pogreša šport, mali nogomet. Doma je bil član kar močnega amaterskega oziroma polprofesionalnega moštva, tako da je bil mali nogomet zanj precej več kot samo hobi. Upa, da najde kakšen klub v bližnji ali širši okolici Kranja, da bi spet lahko igral.

Pravi, da za vse Slovence ne more reči, kakšni so, a tisti, s katerimi prihaja v stik, so enostavni in prijazni. »V Ukrajini ljudi večinoma skrbi njihov obstoj, zanimajo jih le lepe reči. Tu ljudje uživajo življenje takšno, kot je. Ko na stojnici prodajam sadje, se mi nasmehnejo, mi dajo napitnino, me povprašajo, kako sem, se zahvalijo, mi zaželijo lep dan ... To je zame skoraj neverjetno. Ne zanima jih toliko Ukrajina, bolj to, kaj me je pripeljalo v Slovenijo.« In Oleg ne skriva, da je bila to ljubezen.

Pes – naš najboljši prijatelj

Celo več, skorajda enakovreden družinski član. Pa je naš odnos do hišnih ljubljencev pravi? David Pogačnik s Prebačevega, ki že 25 let praktične izkušnje in strokovno znanje usmerja v vzgojo in šolanje psov ter izobraževanje njihovih skrbnikov, je pojasnil, kako pravilno vzgajati psa in kakšne napake delamo.

MAŠA LIKOSAR

David Pogačnik, ki je pomagal pri vzgoji in prevzgoji že več tisoč psov, med drugim je vzgajal tudi pse kurdistskega predsednika in njegove družine, skrbnikom psov želi na inovativne načine približati znanje o pasjem vedenju ter napredne metode šolanja. Pri tem izbira individualni pristop, kjer se prilagodi pasemskim posebnostim, edinstveni genetiki, življenjskemu okolju in slogu skrbnikov ter njihovi vlogi v skupnosti. Svoje pse je izšolal na različnih področjih – na področju reševanja, iskanja različnih substanc ter na področju lovske kinologije; z njimi je sodeloval na več kot dvesto reševalnih akcijah. Z letošnjim letom sta s kolegom Andrejem Žuničem, ki skupaj vodita pasjo šolo Canispoint, dobila tudi licenco za učenje psov pomočnikov za težje in najtežje gibalno ovirane invalide in licenco za šolanje psov vodnikov slepih.

Pogačnik pojasni, da pse oblikujejo nagoni, temperament, genetika in predvsem okolje, kjer se zaradi nepoznavanja učnih procesov pojavlja največ nezaželenih vedenj. »Ljudje psom pripisujejo človeške lastnosti, kot na primer zamerljivost ali užaljenost. Pes je žival, zato mu moramo nuditi to, kar potrebujejo živali – usmeritve skozi sobivanje z nami, korekten odnos s skrbnikom in izpolnitev njihovih nagonov.« Velja rek, da so psi naši najboljši prijatelji, a Pogačnik meni, da se psi s tem ne bi strinjali. »Psom pogosto razlagamo svoje vsakodnevne probleme in opravila, misleč, da nas razumejo in sočustvujejo z nami, ampak psom je popolnoma vseeno za naše skrbi, ker živijo za ta trenutek, se ne obremenjuje s preteklostjo in nikakor ne načrtujejo prihodnosti. Psi so oportunisti in delajo izključno za svoje dobro in za to, kar se jim splača. Sledijo načelu nagona, saj so lovci in plenilci, v njihovi

naravi je lov za hrano, zanj se morajo truditi, saj je to ena od glavnih nalog v njihovem življenju.«

Skrbnik naj s psom vzpostavi zaupljiv odnos, pravi Pogačnik. »Pri grajenju odnosov je pomembno, da psu najprej na njemu razumljiv način pokažemo, katero vedenje je sprejemljivo. Pes ne razume slovensko, razume pa telesno mimiko. Z njo oblikujemo vedenje, ki ga kasneje poimenujemo ter utrjujemo v različnih okoljih. Potrebno je od pet do deset tisoč ponovitev, da psu vedenje pride v navado in da od njega lahko zahtevamo naučeno vedenje. Pomembno je, da psa za vsako pravilno izvedeno vajo nagradimo, a poudariti je treba, da nagrajevanje ni enako podkupovanju s priboljški niti ni vseživljenjsko, temveč je smiselno le v fazi učnega procesa. V tej fazi mora biti pes pod nadzorom, saj v primeru absolutne svobode dobimo številna nezaželena vedenja, ki nam kasneje ne ustrezajo,

David Pogačnik / Foto: Tina Dokl

kot na primer kopanje lujenj, preganjanje mačk, lajanje na poštarja.« Zavedati se moramo, da pes naredi nekaj narobe zato, ker smo dopustili tako vedenje, ter da smo za njegovo neželeno vedenje odgovorni skrbniki, še pove Pogačnik in doda, da če takega vedenja ne ustavimo

takoj, je psa nesmiselno karati, saj tako dobi le našo pozornost, svoje napake pa se nikoli ne bo zavedal. »Vedno je lažje delati s psi kot z ljudmi,« nam je še zaupal Pogačnik, ki je skozi pradeljenje odgovorni skrbniki, še pove Pogačnik in doda, da če takega vedenja ne ustavimo

razumljive njim, ljudem pa težavne, saj morajo ti med učnim procesom veliko razmišljati. »Največjo nagrado in priznanje mi predstavlja stisk roke, ko se mi skrbnik zahvali, češ da sem mu pomagal prevzgojiti psa,« je sklenil David Pogačnik.

Obletnice

Spomini na Everest ne bledijo

V ponedeljek, 13. maja, bo minilo štirideset let od takrat, ko smo Slovenci prvič stopili na najvišjo goro sveta, Mount Everest. Prva, ki sta dosegla vrh, sta bila Kranjčana Andrej Štremfelj in Nejc Zaplotnik, na vrh pa sta se povzpela po prvenstveni smeri prek njenega do takrat še nepreplezanega zahodnega grebena. V številni, takrat jugoslovanski odpravi je bilo kar trinajst Gorenjcev.

JASNA PALADIN

Priprave na največjo in najbolj zahtevno odpravo v zgodovini slovenskega himalajizma so vsem vpletenim vzele več kot dve leti, s člani takrat jugoslovanske odprave – ta je štela 25 alpinistov, od tega 21 Slovencev, dva Hrvata in dva Bosanca, dva zdravnika ter šest spremljevalcev (dva radioamaterja, dva novinarja, snemalec in slikar) – pa je širša jugoslovanska javnost dihala kar tri mesece, od konca februarja 1979 pa vse do 13. maja 1979, ko je po radijski vezi v bazi natanko ob 13.51 po nepalskem času (oz. ob 9.51 po našem) zaškrtało: »Tone, na vrhu sva! Sedi-va pri kitajski piramidi in ne veva, kaj bi!«

Za nepopisno veselje v baznem taboru sta s temi preprostimi in iskrenimi besedami poskrbela Nejc Zaplotnik in Andrej Štremfelj, mlada Kranjčana, ki sta se na najvišjo goro sveta povzpela po prvenstveni smeri prek njenega do takrat še nepreplezanega zahodnega grebena. Dva dni za njima so vrh dosegli še Stane Belak, Hrvat Stipe Božić in vodja šerp Ang Phu, ki pa je pri sestopu omahnil v globino in umrl, kar je vse člane odprave močno pretreslo. A kljub tej žalosti je bilo veselje nepopisno in vsi vpleteni še danes poudarjajo, da gre zaslugo za osvojitve Everesta pripisati prav vsem članom odprave, ki so ves ta čas na gori neutrudno delali kot eno.

Člani alpinistične himalajske odprave so bili deležni tudi izjemnega sprejema, ki so jim ga 8. junija pripravili ob vrnitvi na brniško letališče, za tem pa še v središču

Zmagovalca Andrej in Nejc ob vrnitvi v bazo / Foto: Muhamed Šišić

Kranja. »Dolgo ne bomo pozabili petkovega sprejema himalajcev na Trgu revolucije v Kranju. Zaradi zamude letala je skoraj 5000 ljudi dve uri vztrajalo, da bi videlo junake. Prišli so srečni in presenečeni nad takšnim sprejemom, obenem pa skromni, kot so jih naučile stene,« smo ob tem velikem dogodku v Gorenjskem glasu poročali 12. junija 1979. In še: »Pričakovali smo bolj glasen sprejem, takšnega pa ne. Jugoslavija ima veliko gora, vendar je Triglav le eden. Tudi svet ima mnogo gora,

vendar je Everest en sam, pa smo ga premagali. Pet smeri vodi na Everest, vendar je naša najtežja. Everest je bil krut in neodpušljiv. Vendar smo šli v bitko, ki jo je bilo treba dobiti. Dobili smo jo, ker smo in bomo hrabri vojaki. Delali smo eden za vse in vsak za vsakega. Zato se nam zdi, kot da bi vsi stopili na vrh. Bili smo enotni in uspešni, čeprav je gora kruto vračala. Zmaga lahko le takšna ekipa,« so besede, ki jih je na sprejemu takrat izrekel vodja odprave Tone Škarja in povzel bistvo odprave, ki

s časovno oddaljenostjo le še dobiva svojo vrednost.

In kako močni so spomini štirideset let kasneje? Deset članov odprave jih ne more več obujati, med njimi tudi Nejc Zaplotnik in Stane Belak ne. Andrej Štremfelj se te dni mudi v Nepal, zato smo poklicali vodjo odprave Tone Škarjo.

Kako živi so danes vaši spomini na pomlad leta 1979, ki ste jo preživeli na odpravi na Everest, sam vzpon in prihod v domovino?

»Čas spomine omili, jim odbrusi ostrino, se pa v posameznih delih včasih vrnejo v polni vrednosti. To se pojavi ob kakih posnetkih, branju takratnega besedila in podobno. Tako se mi je zgodilo ob prvič videnem posnetku vrnitve na Brnik, ko iz srede medijske gneče na daleč pozdravljam domače.«

Ima ta odprava pri vas posebno mesto?

»Vsaka odprava je drugačna, ne pozabi se nobena, ta pa

V številni odpravi je bilo tudi veliko Gorenjcev, in sicer: Tone Škarja iz Mengša, Stane Belak, Bojan Pollak in Dušan Podbevšek iz Kamnika, Tomaž Jamnik, Andrej Štremfelj, Marko Štremfelj in Nejc Zaplotnik iz Kranja, Roman Robas iz Medvod, Zvone Andrejčič iz Studenčic pri Radovljici, Borut Bergant iz Podljubelja, Stane Klemenc z Vira pri Domžalah in Marjan Manfreda z Bohinjske Bele.

je posebna zaradi zapletenosti. Že izbor smeri, izbiranje moštva, vmes otepanje vodstva pa obseg in čas same odprave. O tem je napisanih nekaj sto strani samo v eni knjigi, jih je pa več.«

Bili ste vodja odprave, ki ni bila majhna, pričakovanja javnosti so bila zelo velika ... Je bilo to za vas posebno breme, spodbuda?

»Vsaka odprava ima za cilj uspeh in včasih jo je treba ponoviti, da se ta doseže. Pri tej je prav zaradi javnosti, ki jo je lahko sproti spremljala, odgovornost bila še večja. Ne gre le za to, da je Everest najvišji, temveč za zavedanje, da je to odpravo zaradi sprotne poročanja jugoslovanska javnost zares vzele za svojo, za dokaz tudi svoje vrednosti. Kako napredujemo, je bil prvi jutranji problem beograjskih branjev. Vse druge odprave, čeprav tudi jugoslovanske, so bile pač le 'slovenske' ali še bolj lokalne. Jugoslavija je bila pretirano samozavestna in vse, česar se je lotila, je moralo vsaj za ljudstvo biti uspešno. In kako naj bi to ne bilo breme?!«

Znana je Zaplotnikova izjava: »Tone, na vrhu sva! Sedi-va pri kitajski piramidi in ne veva, kaj bi!« Kaj ste jima takrat sporočili na vrh? Kako ste obvestili javnost doma? Kako ste osebno doživeli ta uspeh, ta klic?

»Napačen vrstni red vprašanj! Zadnje je v resnici prvo. To je klic, ne le pri tej odpravi, ki ti najprej zruši notranji svet, zgrajen iz ene same napetosti, potem ga pa spet sestavljaš, a zdaj že iz dejstev. Seveda najprej po sapo, da sploh lahko zavpiješ čestitko, potem nasvet, naj se čim prej spravita dol na varno, potem kratke stavke uradnega obvestila, ki ga

radijca pošljejo v domovino, nepalski vladi in v svet.«

Primerjave s himalajskimi odpravami takrat in danes praktično ni. Če drugega ne, se je izjemno spremenila sama oprema. Nam zaupate kakšno zanimivost v zvezi s tem? Bi danes še šlo na tak način?

»Še vedno so tudi velike odprave, ker najtežjih problemov najvišjih gora še ni mogoče premagati na preprostem način. Prav zdaj so Korejci v južni steni Lotseja na klasični način. Sta pa problem s časom ter želja sponzorjev po zagotovljenem uspehu preoblikovala odprave. Zdaj se jih večina usmerja v nižje, do 7000 m visoke gore, a s težkimi skalnimi in ledenimi stenami. Orodje in velika treniranost omogočata stvari, ki jih včasih ni bilo mogoče početi, individualizem je osnovna značilnost te dobe. Ali se bo skozi to pojavilo spet kaj velikega, saj je nekaj naj-naj problemov še nedotaknjenih, bomo pa videli. Slovencem manjka združevalna sila, ki smo jo včasih premogli. A to je že politično in sociološko vprašanje.«

Ob prihodu domov vas je v Kranju pričakala množica ljudi. Tudi štirideset let kasneje je zanimanje javnosti za ta uspeh še vedno veliko. Kaj vam to pomeni?

»Kranja se spomnim, kako so ljudje potrpežljivo prenesli dveurno letalsko zamudo in s kakšnim navdušenjem so nas pozdravili na Brniku in še bolj v Kranju. Očitno vrednost tistega dejanja z leti celo narašča.«

V ponedeljek, na samo obletnico, se boste srečali s člani odprave. Si imate po vseh teh letih o tem podvigu sploh še kaj povedati?

»Ta srečanja so dovolj redka, da se jih nismo naveličali in da si zares imamo vedno kaj novega povedati. Spomini na Everest 1979 so knjiga s še vedno neprebranimi listi.«

Delitev pošte v baznem taboru / Foto: Tone Škarja

Člani odprave Everest 1979 se bodo znova srečali v ponedeljek, 13. maja, v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani, kjer se bo uradna slovesnost začela ob natanko 13.51.

Na robu

Napake, ki nas lahko drago stanejo, 2. del

Ko je pameti bolj malo

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Četudi se z Igorjem uradno še nisva ločila, me je spodbujala, da sem se lepo oblačila, da sem bila urejena, lepa in privlačna. Svojih sanj, da bi se vame zaljubil kakšen zdravnik, še ni pokopala. Po tistem, ko je noč in dan sedela pred TV-nadaljevanko o Esmeraldi, pa sploh ne!«

Polona upa, da se ob njeni zgodbi ne bo nihče smejal. Pravi, da od kolegic v službi tako in tako sliši še veliko neverjetnejše in bizarne usode, kot je njena.

»Še danes ne vem, zakaj je bila mama tako zelo obsedena z Esmeraldo. Prav tako ne vem, zakaj točno si je izbrala ravno zdravniški poklic, v katerem je zame iskala idealnega partnerja. Če bi obnovila vse pogovore, ki sva jih imeli na to temo, ne bi verjeli. Njen moto je bil, da če je Esmeraldi uspelo, bi moralo tudi meni. Spominjam se podobne histerije, ki se je odvijala ob knjigi Petdeset odtentkov sive. Vse kolegice so jo prebirale, še tiste, ki pred tem knjige niso nikoli imele v roki. Ob kavi ali v nočni izmeni smo se pogovarjale o sadomazohizmu. Večina je za to obliko spolnosti slišala prvič. A vseeno bi pristale nanjo, da bi jih moški, v katerega bi se zaljubile, nosil po rokah na podoben način kot glavno junakinjo te zgodbe.

Moja mama je izraz pedofil odkrila precej pozno. Sicer je vedela, da obstajajo moški, ki tekajo za otroki, ampak ker so bili v vasi bolj redki, če sploh, se ni menila zanje. Potem pa se je v časopisih na veliko pisalo o nekem znanem pisatelju.

Dobila je fiksno idejo, da je tudi Igor točno tak. Da se ga je treba varovati in da ne smem dovoliti, da bi ga Emica obiskovala. Eno in isto sem od nje poslušala dan za dnem. Prišlo je celo tako daleč, da sem začela tudi sama razmišljati, kaj pa, če je res. Emica je svojega očija pogosto poljubljala, on pa njo, tudi sicer sta se veliko objemala. Mama je spet ukrepala po svoji pameti in na CSD napisala pismo, polno obtožb na Igorjev račun. Skoraj me je kap, ko me je moja socialna delavka poklicala na razgovor in mi pokazala pismo. Tokrat mi ni več verjela, da ga je napisala sama. Z leti se ni postarala le mama, ampak tudi njena pisava. Zelo ostro me je prijela. Na ušesa ji je prišlo marsikaj, kar ni bilo v mojo korist. Zagrozila mi je, da če ne bom doma uredila zadev z mamo in njenimi norimi idejami, bo naredila vse, da bo razmislila o primernosti otrokovega bivanja v takšnem, precej shizofrenem okolju. Od nje sem odšla kot polit cucek! Neštetokrat sem slišala, da se sistem zmeraj postavi na stran ženske, zakaj se to ne zgodi tudi v mojem primeru?! Zdelo se mi je, da mi socialna delavka dela veliko krivico. Slabe

volje sem se potem potožila sodelavkam. Tudi pri njih nisem naletela na odobravanje. Večina med njimi je Igorja poznala, vedele so, kako dolgo je vztrajal pod našo streho, vedele so tudi, kako lepo skrbi za Emico. Tako in tako pa so se za moj hrbtom večkrat norčevale na račun pobožnih želja, ki jih je mama gojila glede zdravnikov.

Dale so mi vedeti, da nimam prav in da bi bil že skrajni čas, da se odselim od doma. Bilo mi je, kot bi me s kolom po glavi. Želele so, da se moj ljubi svet, v katerem je bilo vse na svojem mestu, zruši in ponovno sestavi po nekih čisto drugih pravilih. Nemogoče! Čisto nemogoče!

Bila sem izgubljena in jezna na ves svet. Mama je vendar zlata, če kdo, ima mama vedno prav, ker ji je mar za lastnega otroka!

Nisem si hotela priznati, da bi bila z Igorjem še zmeraj družina, lahko bi imele celo že dva ali tri otroke, če najine zveze mama ne bi razdrlo.

Mama je še naprej rovarila, a brez moje vednosti. Na podlagi njenih pisem so Igorja poklicali na razgovor na policijo. O njem kot o morebitnem pedofilu se je tudi pisalo, na srečo

le z inicialkami. Šok, šok, šok! Tega si Igor ni zaslužil! Ni! Oba sva jokala, ko so naju soočili. Povedala sem, da ni nič res, da je vse zakuhalo moja mama. Kriminalistka, ki je bila prisotna, ni varčevala besed. "Gospa," mi je rekla, "mar ste še otrok, da dovolite mami, da manipulira z vami in vašimi najdražjimi?!"

Njene besede so se mi zdele bogokletne. Mama je ena sama. Še četrta božja zapoved pravi, da moraš starše spoštovati, če hočeš, da ti je dobro na zemlji.

Potem se je tudi psiholog pogovoril z Emico. Ko smo na koncu vsi trije, tudi Igor, sedeli pri njem, se je stiskala v očkovem objemu, ne v mojem. Srce se mi je hotelo razleteti od žalosti.

Gospod me je prosil, da tudi sama obiščem psihoterapevta. Uprla sem se, češ da nisem nora. A je vztrajal.

S težkim srcem sem ga ubogala. Okoli sebe sem videla toliko krivice, da sem se že resno bala, da me bo pogoltnila.

Psihoterapevta sem obiskovala v kraju, v katerem je živel Igor. "Da ti ne bo treba zvečer domov, ostani z Emico pri meni," mi je predlagal. Zgrozila sem se. "Kaj bo pa mama rekla?!" A sem ga ubogala, četudi je mama naredila vik in krik. Vsega, kar mi je zmetala v obraz po telefonu, si ne upam niti ponoviti.

Pogovori s strokovnjakom so zelo počasi rojevali sodeve. Ni bilo lahko, saj sem imela na vsakem srečanju

boleč občutek, da govorimo o mami grdo in da jo hočemo raniti in ponižati. Spominjam se, da me je gospa psihoterapevta nekoč vprašala, ali sem edinka. "Ne," imam še brata." Na vprašanje, kje je in kaj počne, nisem znala odgovoriti. Počutila sem se krivo, ker me ni nikoli zanimalo, zakaj je šel od doma. Zmeraj sem se zadovoljila z odgovorom, da je že tako moralo biti prav, če ga je mama napodila.

Bolj ko sem se trudila najti prave odgovore, bolj sva se zblíževala tudi z Igorjem. To sicer ni bila ljubezen, bilo pa je prijateljstvo. V veliko pomoč mi je bilo ponovno srečanje z bratom. Moje življenje je po pogovoru z njim dobilo čisto drugo podobo.

Začela sem tudi hujšati. Zaradi težav, ki sem jih imele, sem se krepko zredila. Mama mi je sicer dopovedovala, da sem še zmeraj lepa, da kakšen kilogram ni odveč, da me bodo imeli moški še raje. Verjela sem ji – kot vse ostalo, kar mi je govorila.

Po vseh terapijah, ki so že za mano, se mi zdi, da sem danes drug človek. Veliko se posvečam sebi, ker je vzorec, ki se jih moram znebiti, še nešteto. Preselila sem se tudi na svoje, v stanovanje, ki je blizu Igorjevemu. Emica lahko gre po šoli tudi k njemu, če imam popoldanski ali nočni turnus. Pretrgati popkovo z mamo je misija nemogoče. In to čeprav mi je naredila veliko hudega. Se pa trudim, res se trudim.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Hafner, vodja upora slovenskih vojakov

PETER COLNAR

Na Godešiču pri Škofji Loki se je 6. maja 1887 rodil Anton Hafner. Bil je glavni vodja vojaškega upora slovenskih vojakov iz 17. pešpolka v Judenburgu od 12. do 15. maja 1918. Po poklicu je bil tesar in železniški delavec. Leta 1914 je bil poslan na fronto v Galicijo, kjer je bil dvakrat ranjen. Aprila 1918 je bil ponovno vpoklican v vojaško službo v dopolnilni bataljon 17. pešpolka v Judenburgu.

V četrtem letu vojne je naraščala vojna utrujenost, pomanjkanje je bilo vedno večje, prehrana in vsa oskrba v vojski je bila čedalje slabša. Iz ruskega ujetništva so se vračali vojaki z zavestjo, da je zanje vojne konec. V Avstriji je zavladal zaostreni nemški kurz.

Ta se je pokazal na ošabnem in surovem ravnanju nemških nacionalističnih častnikov proti drugorodnemu moštvu. Takrat je slovenske dežele zajelo močno radikalizirano jugoslovansko gibanje. Na shodih so se ljudje sklicevali na pravico do narodne samoodločbe. Zahtevali so ustanovitev samostojne države Jugoslavije skupaj s Hrvati in Srbi. Ko je Hafner okrog 20. aprila prišel v Judenburg, je poveljstvo dopolnilnega bataljona postavljalo nove maršformacije. Ker so dali vojakom bojno opremo, so se zavedli, da bodo kmalu odšli na fronto. Hafner se je seznanil s fanti, ki so sklenili, da se bodo uprli in napravili konec vojni ter odšli domov. Posamezniki so že

odrekli pokorščino. Hudo kri je povzročala tudi slaba hrana. Oficirjeva psica je imela na primer boljšo hrano kot vojaki. Ko je oficir ukazal aretacijo enega izmed ožjega voditeljskega kroga upornikov, so ga vojaki pod vodstvom Hafnerja osvobodili.

V nedeljo, 12. maja, je vojaštvo izvedelo, da bo moralo v nekaj dneh oditi na fronto. V ponedeljek, 13. maja, naj bi opravilo še običajno spoved. Ob desetih se je Hafner dvignil in pozval k uporu, k boju za svobodo in k oborožitvi. Vojaško zavzemanje Judenburga kaže, da je šlo za odločno, dobro vodstvo. Na največje težave so uporniki naleteli pri poslopju, kjer je bil nastanjen oddelk strojnih pušk. Padlo je 17

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Bohinjski Bistrici se je 7. 5. 1891 rodil slovenski skladatelj in pianist Janko Ravnik.
- V Škofji Loki se je 10. 5. 1892 rodil slikar in likovni pedagog Janez Potočnik - Januš.
- V Kranju se je 12. 5. 1820 rodil podobar Alojzij Goetzel.
- V Preski pri Medvodah se je 12. 5. 1897 rodil muzealec, letalec, fotograf, lutkar in izdelovalec maket Janko Vertin. Leta 1917 je postal pilot lovec ter izvidnik na soški fronti.

upornikov, več pa jih je bilo ranjenih. Po pripovedovanju Prežihovega Voranca je tudi napad na vojašnico vodil Hafner. Zaklenjena vrata vojašnice so uporniki razbili s puškinimi kopiti. Častniki so se iz oficirske menze rešili s skokom skozi okno prvega nadstropja. Hafnerja po glavi je oplazil strel ...

Pomožne čete so obkobile Judenburg. Hafner je bil z najožjimi sodelavci aretiran in postavljen pred naglo sodišče. Sodba je bila razglašena 16. maja 1918 ob tri četrt na 12, eksekucija štirih na smrt z ustrelitvijo obsojencek strojnih pušk. Padlo je 17

Štefaniča in Davtoviča) pa je bila izvršena že ob tri četrt na dve popoldne. Ko so Hafnerju hoteli zavezati oči, je to hvaležno odklonil, obrnil se je tja, kjer so stali slovenski fantje, in zaklical: Z Bogom, fantje! Krvniki so mu na silo zavezali oči, vendar je obsojeni z energično kretnjo snel robec, segel v roke poveljniku dopolnilnega bataljona, ki so ga vojaki zaradi njegove pravičnosti cenili, in dejal, da umira pri polni zavesti, da bo njegova kri tekla za pravično stvar. Nato se je obrnil k Madžarom v strelnem vodu in zaklical: »Dobro streljajte!«

Palica in podplati

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Palica se je zdela čarobna in prav tako podplati. Oboje je bilo slavna značilnost ameriškega igralca, pevca in koreografa Freda Astaire. Starša sta pripotovala iz Evrope s trebuhom za kruhom. Mati je bila iz vzhodne Prusije, oče pa iz avstrijskega Linza. Visok, zelo slok plesalec s hudomušnim nasmeškom se je rodil 1899 v mestu Omaha v državi Nebraska. Plesati je začel že kot otrok skupaj s tri leta starejšo sestro Adele. Nastopala sta v kabareti, vaudevilih in na koncertnih odrih. Ko je bil star enajst let, je že spravljal v evforijo vse generacije žensk. Adele pa se je

zgodaj poročila in zaključila umetniško kariero. Ko se je prvič predstavil v Hollywoodu, je bilo v opazkah zapisano: »Ne zna peti, ne zna igrati, plesati pa malo zna.« Z znamenito Ginger Rodgers sta posnela deset plesnih filmov in postala eden najbolje plačanih parov v Hollywoodu. Fred je bil posebej ples, izjemno eleganten, sprehajalno palico je vihtel, obračal, sukal, da se je zdelo, kakor da jo vodi nevidni čarovnik. Njegovi podplati so bili »kot vražji trilek nog«, kakor je nekoč zapisal neki novinar. Vse koreografije, ki jih je odplesal, so bile njegove. Izkazal se je tudi za kamero z novimi pogledi in napotki. Poleg Ginger Rodgers so bile njegove partnerke še slovite Cid Charisse, Rita Hayworth, Leslie Caron in Audrey Hepburn. Plesal je 76 let, kar je najdaljša plesna in nadvse uspešna kariera. Po letu 1960 je zajadral predvsem v igralske vode in se izkazal tudi kot karakterni igralec. Bil je dvakrat poročen, imel je sina in hčerko. Ameriški filmski inštitut ga je med petindvajsetimi moškimi legendami filma v 20. st. uvrstil na peto mesto. Ima tudi svojo zvezdo na pločniku slavnih v Hollywoodu. Umrl je v Kaliforniji, za pljučnico, star 88 let.

Znana sta njegova reka o plesu: »Ples je esperanto z vsem telesom!« in »Ples je brzovavka zemlji s prošnjo, naj odpravi težnost!«

Piščanec »Nebraska«

Za večjo družbo (8–9 oseb) potrebujemo: 2 piščanca po 1 kg, sol, poper, 3 vejice stebelne zelene, 2 veliki, grobo narezani čebuli, 2 stroka česna, 2 žlici svežega žajblja, 6 žlic ne preveč sladkega medu, 8 sladkih krompirjev, 2 žlici drobnjaka, 1 žlico sesekljanih praženih bučnih semen.

Pečico ogrejemo na 175 °C. Piščanca, ki ima sobno temperaturo, zunaj in znotraj dobro oplaknemo in osušimo s papirnato brisačko. V notranjost damo žajbelj in strok česna. Piščanca stegna povežemo s kuhinjsko vrstico.

Piščanca premažemo z medom, solimo in popramo ter ga damo v pekač. Dodamo še stebelno zeleno in čebulo. Pečemo približno pol ure. Medtem očistimo krompir in ga dobro prebodemo z vilicami. Dodamo k piščancu in pečemo še približno uro, dokler se krompir ne zmehča, in napravimo preskus z iglo ali vilicami in zabodemo v najdebelejši del. Če priteče prosojen sok, je piščanec pečen. Piščanca pustimo počivati 10 minut in ga narahlo ovijemo z alufolijo.

Krompir razpremo z vilicami, ga posujemo s praženimi bučnimi semeni, drobnjakom in pokapamo s preostalim medom. Piščanca razrežemo, obložimo s krompirjem in ponudimo z zeleno solato.

Pa dober tek!

Vaš razgled

S prireditvijo Mozaik prihodnosti je Slovenija na Brdu zaznamovala petnajstletnico članstva v Evropski uniji. Pomembni gostje so se na dogodek pripeljali z vozili prestižnih avtomobilskih znamk, med katerimi pa je izstopal francoski Citroën, ki letos praznuje sto let in velja za eno najbolj prepoznavnih znamk. V tem času je – tako kot tudi Evropska unija – doživel mnogo vzponov in padcev, poskrbel pa je za številne zanimive avtomobile in inovacije, ki jih uporabljamo še danes. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Simpatična podoba na ptičji hišici mnogim vzbuja nostalgčne spomine na čase, ko so nas mali družinski avtomobili, četudi brez modernih klimatskih naprav, zapeljali po cestah širnega sveta – ali pa vsaj na romantične počitnice do morske obale. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (485)

Gorniška potepanja z otroki

MIHA NAGLIČ

»Ko se parom, ki so vaje ni zahajati na vršace brez nadobudne mladeži, pridružijo otroci in želijo starši stik z gorami ohraniti tudi z njimi, se gorniške ture zagotovo spremenijo. Cilji postanejo lažji, ture krajše, priprave nanje pa dopolnjene z mnogimi stvarmi, na katere prej ni bilo treba misliti. V uvodnem delu bom skušal na podlagi lastnih izkušenj razložiti, kako sva se z ženo prilagodila novemu načinu obiskovanja in doživljanja gora, ki je že skoraj desetletje obogateno z vedoželjnostjo otrok. Ne bi bilo res, če bi napisal, da ob načrtovanju družine nisva razmišljala tudi o tem, kako bomo odtlej zahajali v gore. Vedela

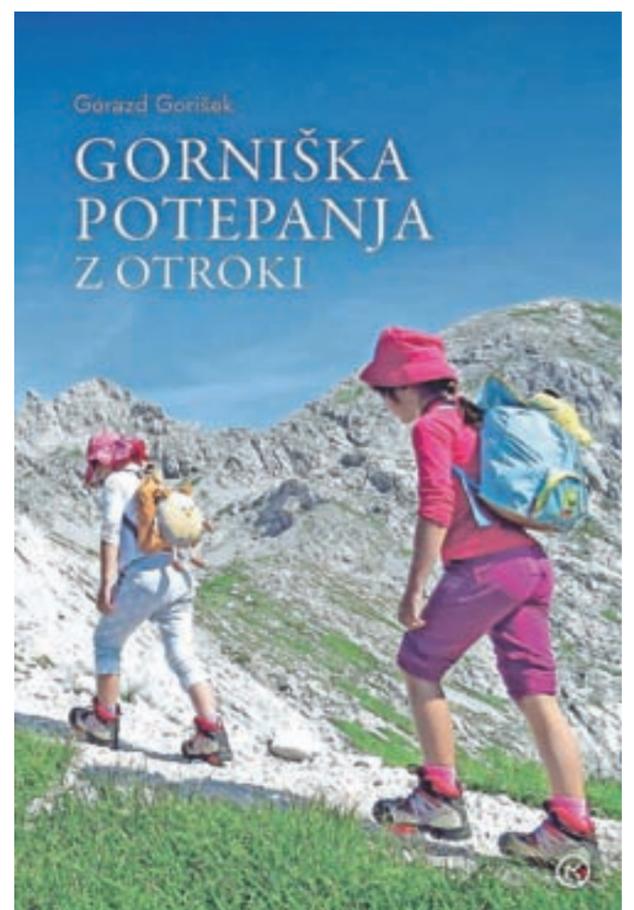
sva, da bo drugače kot prej, da bo zahtevnost tur manjša, da ne bova več zaspala tam, kjer naju bo ujela noč, da ne bova več – v hribih in sicer v življenju – odgovorna le sama zase, da bo treba misliti tudi na otroke, skratka, da tistega 'ah, bo že neka' ne bo več. Pohodništvo je pač taka 'disciplina' gorniškega udejstvovanja, da je treba otroke, vsaj dokler ne shodijo in še nekaj časa za tem, prenesti od izhodišča do vrha gore, kočice ali planine in nazaj. Drugače, morda malo na trdo povedano, da so ves čas starševskih dejavnosti bolj ali manj 'prisiljeni v sodelovanje'. Pozneje, pri kakšnem letu in pol, ko njihov korak postane zanesljivejši in se vse bolj zavedajo sveta okoli sebe, pa jim, take

vsaj so najine izkušnje, narava postane zelo zanimiva. Čedalje bolj so radovedni, obrnili bi vsak list, sprašujejo, kaj je to in ono, vidijo stvari, ki jih odrasli z meter 'višjimi' očmi navadno sploh ne opazimo in s tem tudi oni nam pokažejo kaj novega. So pa tudi zelo dovtetni in hitro učljivi. Kmalu razumejo, da je treba smeti pospraviti za seboj in jih v nahrbtniku odnesti do smetnjaka v dolini. Naučeno v hribih bodo zelo verjetno upoštevali tudi v dolini, med sprehodi po vasi, parku ali ob morju. Da pozneje morda ne bi pozabil, bom že kar takoj zapisal: kdor bi izgovor, zakaj

(še) nima otrok, želel najti v besedah 'ja, saj bi jih imel, pa potem precej let ne bi mogel v hribe', bo moral najti boljši in tehtnejši razlog ...« (Str. 9–10)

Avtorju prav rad in iz lastnih izkušenj pritrdim v ugotovitvah iz uvoda v to zelo uporabno in prijazno knjigo. Vsebuje opise 55 izletov s podatki o dolžini, zahtevnosti, višinskih razlikah, zanimivostih ob poti in v bližini, pa GPS- in QR-kode izhodišč, zemljevide izletov, bogato fotografsko gradivo s poti in celo osem ilustriranih ljudskih pripovedk, povezanih z izleti ... Se vidimo na potepih.

Gorazd Gorišek, Gorniška potepanja z otroki, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2019, 256 strani

RAZGLASILA

GG

CVET SLOVENSКИH RESTAVRACIJ IN GOSTILN

V torek se je zaključil tretji izbor najboljših slovenskih restavracij The Slovenia Restaurant Awards 2019 by Diners Club. Razglasitev sta gostila idilično okolje golfskega igrišča Diners CUBO ter restavracija Evergreen v Smledniku. Gorenjci so bili med finalisti, a najvišjo stopničko je osvojila le Vila Podvin.

Alenka Brun

Zmagovalcev je bilo kar nekaj, med najboljše tri, absolutno trojico na nacionalnem nivoju, pa so se uvrstile Hiša Franko, Vila Podvin in Gostilna pri Lojzetu – Dvorec

Zemeno. Razglasili so še naslednje najboljše: najboljša restavracija letošnje alpske Slovenije je postala Hiša Franko, mediteranske in kraške Slovenije Gostilna pri Lojzetu – Dvorec Zemeno, termalno-panonske Slovenije Hiša Denk, Ljubljane in osrednje Slovenije Restavracija JB, najboljša gostilna

ravno tako Gostilna pri Lojzetu – Dvorec Zemeno, najboljšo hotelsko restavracijo ima Grad Otočec, najboljši novinec med restavracijami je Domačija Belica, najboljši družabni profil restavracij ima Družina Bazilika, za spletna kulinaricnega vplivneža so razglasili Jerneja Zvera in Majo Galuf

ter njun kulinaricni blog Jernej Kitchen, za najboljši servis by Diners Club Exclusive pa izbrali Restavracijo Cubo. Ljudje pa so v kategoriji Vox Populi izglasovali Hišo Franko.

Med finalisti pa smo zasledili tudi gorenjske gostilne in restavracije. Nekatere med njimi so bile

Glavna kuharica gostilne Mihovec Mojca Trnovec je skrbela tudi za lačne želodčke prisotnih.

Gorenjec Bine Volčič, znan tudi kot televizijski kuharski mojster, sicer pa nominiran s svojim Monstera bistrojem, v družbi Krisa Pavlina; pravijo, da lahko Bineta z njegovimi okusi v prihodnosti pričakujemo v Kranju.

Najboljši trije na nacionalni ravni: Ana Roš in Valter Kramar iz Hiše Franko, Uroš Štefelin iz Vile Podvin in Tomaž Kavčič iz Gostilne pri Lojzetu – Dvorca Zemeno

Roka Dobnikarja smo bolj navajeni z mešalnikom za koktajle v rokah, tokrat pa sta skupaj s kuharico Mojco Mlinar predstavljala domačo gostilno Dobnikar.

Gorenjski trio: kuharski mojster gostilne Krištof Uroš Gorjanc, Dejan Habinc, Fiducia, in Marko Magdič iz družinske gostilne Ančka

Francois Botton, vinar posestva Domaine Slapšak, Jasna Petan, Vila Herberstein, in Damir Salkić iz Hotela Triglav Bled – Restavracija 1906

nominirane celo v več kategorijah. Recimo Gostilna Dvor Jezeršek je bila že ena takih. Med finalisti pa so bile še gostilna Lectar, Mihovec, Skaručna, Ančka, Krištof, Vila Prešern, restavracija Vile Bled in hotela Triglav Bled – 1906 Restavracija ter hotela Skipass iz Kranjske Gore. Največ gorenjskih predstavnic smo našli v kategoriji najboljših gostiln in pa med finalisti alpske Slovenije. A kot smo že omenili, je po najvišjem mestu posegla le Vila Podvin. Njen glavni kuhar Uroš Štefelin se je zahvalil za zaupanje in nagrado, poudaril pa povezovanje v regiji in širše, kar je v teh časih bistvenega pomena za gostince. Lokalno okolje, če se le bolj ozreš okoli sebe, ponuja kvalitetne produkte

s kmetij, domačih pridelovalcev, iz katerih kuharji lahko ustvarjajo odlične okuse.

Torkovo razglasitev in podelitev priznanj najboljšim slovenskim restavracijam po oceni Gastronomske Akademije in širše javnosti je spremljal tudi celodnevni glasbeno-kulinaricni program, popestrile so jo izobraževalne delavnice, okrogla miza s strokovnjaki s področja gastronomije, dogajanje pa se je zaključilo s šestnajstodnevno dobrodelno večerjo, na kateri so sodelovala številna priznana imena slovenskega kuharskega sveta. Večerjo so letos organizirali prvič, celodnevni dogodek pa je bil prava poslastica informacij in okusov za vsakega kulinaricnega navdušenca.

Eva Kelih in Bogdan Capuder (skrajno levo in desno) iz Garden Vilagea Bled, Tomaž Tolar iz Zavoda za turizem v Cerkljah ter »Krištofov Tomaž« oziroma Tomaž Bolka iz gostilne Krištof

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Iskali boste bližnjice na poti do svojega cilja in do konca tedna spoznali, da vam to ne more uspeti. Prav kmalu se vam bo ponudila zelo dobra priložnost – in tokrat boste naredili vse, da vam uspe. Nekdo vas bo resnično prese- netil.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Ljudje pridejo in gredo, a resnični prijatelji ostanejo za vedno. Žal je tako, da pravih prijateljev ne spoznamo takrat, ko sije sonce, ampak v situacijah, ko ni vse rožnato. Potrebni ste sprostivne in dobre družbe, česar vam ne bo manjkalo.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

So dnevi, ko mislite, da vam gre vse narobe in se je celo veselje zarotilo proti vam. In spet drugič ste polni energije in počutite se tako močni, da bi lahko gore premikali. Tega slednjega boste imeli v izobilju, čisto vse bo mogoče in izvedljivo.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Na delovnem področju pričakujte večje spremembe in ne smete se ustrašiti nalog, ki vam jih bodo naložili. Sposobni ste več, kot si mislite in ravno sedaj bo tista priložnost, kjer se lahko izkažete. Vsi bodo na vaši strani, brez skrbi.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Želeli boste doseči stvari v nekaj dneh, se jezili nad seboj, ko ne bo šlo vse tako kot ste pričakovali. Ampak zmaga zdrava pamet in spoznanje, da se vse zgodi v ravno pravem času. Vse bo tako kot mora biti in plan bo dosežen.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Vedno znova iščete potrditve ali za svoje delo ali za ose- bno življenje. Ko boste prišli do tega, da tega ne potrebu- jete in da ste sami tisti, ki štejete svoje vzpone in včasih padce, vam bo precej lažje. Svet je lep in čaka na vas, da se prebudite.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Občutek, da na svojem hrbtu nosite težko breme, bo v teh dneh minil in zadihali boste s polnimi pljuči. Brez slabe vesti si boste vzeli nekaj časa samo zase. To ne pomeni, da vam ne bo mar za druge, le sebe boste imeli najraje.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Iz vseh strani vas bodo okupirali ljudje, vsak s svojimi žel- jami in pričakovanji. Nikogar ne boste razočarali, v bistvu vam bo občutek, da vas potrebujejo, dobro del. Na ose- bnem področju se vam bo končno izpolnila stara skrita želja.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Obeta se vam daljše potovanje, ki sicer ni pričakovano, a zato ne bo nič manj lepše in kvalitetno. Govorniške sposo- bnosti vam bodo prišle zelo prav, saj bo veliko komunikaci- je. Pravi stiki in poznanstva vam utrejo novo poslovno pot.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Zadnje čase ste srčne zadeve in splošno ljubezen potiskali v ozadje in si govorili, da imate še dovolj časa in da so druge stvari pomembnejše. V tem tednu vas predramijo čustva osebe, ki vam veliko pomeni. Čaka vas sreča v dvoje.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Ravno v trenutku, ko boste podvomili o svojih delovnih spo- sobnostih in da projekt, v katerega ste vložili veliko časa in truda, ne bo izpeljan, dobite povabilo za razgovor in sodelo- vanje. Pred vam je niz uspehov in blesteli boste v vseh pogle- dih.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Ljudje, ki vas že dolgo poznajo, enostavno ne bodo verjeli spremembam, ki jih bodo videli na vas. Nekaterih stvari se niti ne zavedate, kot bi vse drugo šlo mimo vas. Lebdenje nad tlemi, dobro počutje, biti ljubljen in to vračati. Nepo- pisno.

TA JE DOBRA

Gradbeno dovoljenje

Medved, lisica in osel se odločijo, da bodo gradili. Odpra- vijo se na upravno enoto po gradbeno dovoljenje.

Prvi vstopi medved, ker je največji in najmočnejši. Čez nekaj časa se vrne in ostalima dvema prizna: »Žal mi ni uspelo.«

Druga gre noter lisica, ki bo poskusila z zvijačo. Ta je še hitreje zunaj: »Vse sem poskusila, a tudi meni ni uspelo.«

Trojici ni preostalo drugega, kot da v pisarno pošljejo še zadnje upanje – osla. Kmalu pride ven z vsemi potrebnimi papirji in reče: »Že jutri lahko začnemo graditi.«

»Kako pa to, da je tebi uspelo?« ga presenečena vprašata druga dva.

»Z lahkoto. Pridem noter in v pisarni – sami moji sošolci!«

Iznajdljivi pes

»Imam čudovitega psa,« prijateljem v gostilni razlaga Janez: »Vsak torek in petek mi na posteljo prinese Gorenjski glas.«

»To pa res ni nič takega,« se zasmejijo prijatelji.

»Kako ne? Jaz na Gorenjski glas sploh nisem naročen.«

Mali hoče pravljico

Otrok se zbudi ob štirih zjutraj in prosi mamo, naj mu pove pravljico.

Mama mu odvrne: »Počakaj, sinko, ko pride očka domov, jo bo obema povedal.«

Sin ima novo dekle

Sine: »Oči, a veš, da imam novo punco?«

Oče: »A res? A se tastare ni dalo več zaflikat?«

Slovenska policija

Polijski minister: »Mi lovimo tudi velike ribe, a jih kot pravi športni ribiči potem takoj izpustimo.«

LAŽJI SUDOKU

7				1	6				
9	6					8			
			8			7	5		
8			9	5		3			
3	5						9	4	
		4		7	1			2	
	7	2			8				
		6					2	5	
			2	6					

Rešitev:

8	2	9	9	2	6	1	7	8	5
5	2	6	2	1	9	9	9	9	9
6	1	8	6	7	2	7	5	5	5
2	8	1	7	8	7	6	9	6	9
7	6	1	2	8	9	2	5	6	6
4	9	5	9	6	2	5	2	9	9
2	2	9	1	7	6	8	8	8	8
1	7	6	8	9	1	2	2	2	2
8	1	6	7	2	5	9	6	6	6
6	2	9	1	9	7	7	2	2	2

TEŽJI SUDOKU

9	8			3		2		6	
		5		4					8
2			6				5		
						5			
6	4							3	9
		7							
	9				1				2
4				2		7			
5		3		6				9	1

Rešitev:

1	8	9	7	2	6	5	4	3	2
5	2	6	2	6	1	7	9	8	7
2	7	1	5	8	9	6	2	4	3
7	8	2	6	8	2	5	1	3	4
6	1	8	2	5	2	7	9	6	3
2	2	9	1	7	6	8	8	8	8
1	7	6	8	9	1	2	2	2	2
8	1	6	7	2	5	9	6	6	6
6	2	9	1	7	7	2	2	2	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

MARIJA

PREČISTA, VSEH MILOSTI VIR

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE BREZJE

Petek, 24. maj 2019, ob 20.00 Trg pred baziliko Marije Pomagaj

Prireditev ob prazniku Marije Pomagaj v zahvalo in priprošnja.

NASTOPAJOČI

Modrijani, Prifarski muzikanti, Luka Sešek, Slovenski citrarski kvartet, Klemen Torkar, Eva Černe, Godba Dobrova - Polhov Gradec, 101ka band, Kvintet Dori, br. Alessandro Brustenghi (Assisi).

POVEZUJETA

Bernarda Žarn in Jure Sešek

Več informacij:
www.marija.si
Romarski urad Brezje

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	LIK IZ MOLIEROVE KOMEDIJE, SCAPIN	MESTO V SEVERNIM ITALIJI	OKRAS V ARABSKEM SLOGU	ROK PETROVIČ	KLAVIRSKA TIPKA	OČE	SREDNJE- VEŠKI KONJENIK	GORENJSKI GLAS	JAPONSKI MODNI KREATOR (ISEJ)	SODELAVEC TAJNE SLUŽBE	BAJKA TOYOTIN DŽIP	9	RAME, OPLEČJE	KOŽNA LUKNJICA			PETER AMBROŽ	HAZARDNA IGRA
VODJA UPORA RIMSKIH SUŽNJEV	15							ŠTAJER- SKA PRE- STOLNICA					KUHINJSKA POSODA	ANGLEŠKA IGRALKA (HELEN)				14
GOROVJE V VZHODNI EVROPI								LÉTOVIŠČE V ČRNI GORI					IGRALEC DELON				60 MINUT	ANTIČNO RAČUNALO, ABAKUS
PESNIKA SKERL				GL. MESTO BOSNE				STAR GERMAN					MESTO V TURČIJI	OTOŽEN TONSKI NAČIN		PARADNA OBLEKA	19	ŠAHISTKA KUŠNIR
SPRAVA				GLASBENIK BRAJKO				STRIPOVSKI JUNAK FORD	8		VRSTA POSTRVI						DRUGA ČRKA GR. ABECEDA	
TENIŠKA IGRALKA BENEŠOVA								VERSKA LOČINA						2		KEMIJSKA SPOJINA V FEKALIJA		
AMERIŠKI KARIKA- TURIST (THOMAS)					NOGOMETAS CIMIROTIČ (VZDEVEK)			MEHKOTA								GLAVNO MESTO TURČIJE		
ELBASAN IPERIT MIJAKE NAVISAN REDESKINI	SRAJCI PODOBNO OBLAČILO	APARAT ZA SNEMANJE VRH NAD VELIKO PLANINO			17			MESTO V ITALIJI		ODPRTA POŠKODBA PREDEL V LJUBLJANI	4							
STARO IME DVEH MESECEV (MALI IN VELIKI)								ZDRAVILO PROTI VRTO- GLAVICI ATLETINJA ZUPIN										
UROŠ ZORMAN		TRMA						LOLEK (SLABS.)					SESTAVINA V MALTI	NAČRT				
STANJE BREZ MOČI								LAKOTA					NAPUŠČ					
INOSLAV INOCENC								NAŠE IME REKE PO V ITALIJI						PETER LOVŠIN				
TISOČ VATOV	12							HOTELSKO STANO- VANJE	11					IGOR SAKSIDA				
ČRTA NA ZACETKU NOTNEGA CRTOVJA								OTTO LOEVI										
								NIVO, RAVEN (ZAST.)			3							
								TEKSTILNA TALNA OBLOGA										

Nagrade: 3-krat komplet spominkov ob 10-letnici Romarskega urada Brezje (čokolada, rožni venec, obesek, blokec)

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 22. maja 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21			

DRUŽABNA KRONIKA

KULINARIČNI FESTIVAL

Zgornjesavska lepota Kranjska Gora je ta teden gostila četrti mednarodni kulinarčni festival, ki je bil več kot le strokovno tekmovanje. Na Večerji pod Alpami smo okušali mednarodno hrano, vina je z jedmi povezala direktorica Gault & Millau Slovenija Mira Šemič, ki je spregovorila tudi o združenju samem.

Alenka Brun

Mednarodni kulinarčni festival Kranjska Gora se je odvil pod okriljem hotelske družbe Hit Alpinea. Začel se je v torek, 7. maja, zaključuje pa se danes.

Boštjan Kovačič, idejni vodja festivala, sicer vodja kuhinje hotela Ramada Resort Kranjska Gora, je vesel, da je festival od začetka do danes tako napredoval. Letos je gostil več kot sto tekmovalcev. Poleg Ukrajincev in Slovencev so bili med

tekmovalci še predstavniki Turčije, Srbije, Črne gore, Hrvaške, Italije, Makedonije, Avstrije, Rusije, Mongolije. Slednji so se tekmovanja udeležili prvič in bili navdušeni.

Tekmovalci so moči merili dva dni. Pripravljali so nacionalne jedi iz države tekmovalca na sodoben način, se spopadali z moderno kuhinjo, največ pogledov pa so na koncu zagotovo pritegnili izdelki iz artistike in slaščičarstva. Pri artistiki so izstopali Turki, medtem ko smo bili Slovenci močni pri tortah. Boštjana Kovačiča pa preseneča, da so bili »juniorji od seniorjev mnogo

boljši«. To niti ni slabo, ker bi lahko skleпали, da potencial pri mladih je.

Organizatorji so k sodelovanju pri odprtju festivala tudi letos povabili gostinske ponudnike iz Kranjske Gore, kot novost pa pripravili »kulinarčni masterclass«, ki ga je vodil vodja kuhinje v Grand Hotelu Toplice Bled Simon Bertonecelj. V Ramada Hotel & Suites Kranjska Gora so organizirali Večerjo pod Alpami, kjer je prisotne nagovorila tudi Mira Šemič, direktorica Gault & Millau Slovenija. Na kratko je predstavila kulinarčni vodnik in vinsko spremljavo. Za okusni štirihodni meni pa so

tokrat poskrbeli Slovenca, Hrvat in Italijanka. Klemen Drole iz Ramade Hotela & Suites je pripravil pozdrav iz kuhinje, kjer je svoje mesto dobila tudi njegova salama z ocvirki. Sledila je topla predjed Fabricia Vežnaverja iz restavracije Pergola v Savudriji. Dalibor Janačković iz restavracije Calypso, Perla, Resort & Entertainment iz Nove Gorice je glavno jed poimenoval kar Deževni maj, opečnemu telečjemu hrbtu pa namenil na krožniku glavno vlogo. Sladko čokolado, maline in lešnike pa je na zadnjem krožniku združila Ilaria Gentile iz slaščičarne Ily iz Trsta.

Kuharski četverček Večerje pod Alpami: Fabricio Vežnaver, Klemen Drole, Ilaria Gentile in Dalibor Janačković

Mira Šemič, direktorica Gault & Millau Slovenija, je pred vsakim hodom predstavila tudi vinsko spremljavo.

Boštjan Kovačič, idejni vodja festivala, sicer vodja kuhinje hotela Ramada Resort Kranjska Gora

Cecilija Per in Alma Rekič; prva je ocenjevala torte, druga je bila v komisiji za ocenjevanje kulinarčne artistike.

V artistiki so tokrat pritegnili pozornost Turki. Njihovi sladki izdelki so bili prave male umetnine.

V torti Slovenke Adele Kolar so se prepletali okusi kostanja, kisle brusnice in sladke karamelje.

VRTIMO GLOBUS

Vojvodinja in igralka rodili na isti dan

Nekoč igralski kolegici vojvodinja **Meghan Markle (37)** in komičarka **Amy Schumer (37)** sta se na isti dan razveselili rojstva sinov. Britanska kraljeva družina je sporočila, da se deček, ki je

ob rojstvu tehtal 3,3 kilograma in nosi ime Archie Harrison Mountbatten-Windsor, in mamica počutita odlično. Amy je ob rojstvu sina hudomušno zapisala: »In rodil se je najin kraljevi otrok.« S partnerjem sta mu nadela ime Gene Attell Fischer. Za obe je to prvi otrok.

Justin in Ed ponovno združujeta moči

Justin Bieber (25) in **Ed Sheeran (28)** delata na novem singlu. Dvojec je oboževalce že razveselil z izsekom pesmi I Don't Care. Glasbenika sta prvič sodelovala pred štirimi leti pri pesmi

Love Yourself. Bieber je nazadnje izdal album Purpose leta 2015, Sheeran pa leta 2017 album Divide. Obeta se tudi izid albuma, na to, ali se bosta poden podpisala oba pevca, pa bomo morali še malce počakati.

Na naslovnici v kopalkah pri petinštiridesetih

Manekenka **Tyra Banks (45)** je po dveh desetletjih zopet pozirala v kopalkah za naslovnico revije Sports Illustrated. Bila je prva Afroameričanka na naslovnici omenjene revije, sedaj pa je uradno postala še najstarejša. Manekenka tokrat tretjič krasi naslovnico. V posebni izdaji omenjene revije je kar nekaj znanih obrazov, smučarka Lindsey Vonn, igralka Olivia Culpo, manekenka Halima Aden in druge, ki skupaj širijo tematiko enakopravnosti žensk.

Madonna napovedala izid albuma

Pop kraljica **Madonna (60)** bo junija izdala nov album z naslovom Madame X, načrtuje pa tudi turnejo, obiskati namerava nekatere evropske prestolnice. To bo njen štirinajsti album, nazadnje je leta 2015 izdala Rebel Heart. Pevka zadnja leta živi v Lizboni, zato bodo pesmi na plošči v treh jezikih: portugalsčini, španščini in angleščini.

Kmetija Pustotnik je v Gorenji vasi. Najbolj so znani po svojih sirih. Dvajsetletna Elizabeta Brence je tokrat razvajala brbončice gostov z različnimi okusi sirov v Smledniku, na finalni razglasitvi najboljših slovenskih restavracij za letošnje leto. / Foto: A. B.

Prijatelji Štefanje gore

Na Kmečkem turizmu Pri Mežnarju so že dvaindvajsetič podelili priznanja in nagrade najvztrajnejšim pohodnikom, ki so se na Štefanjo goro povzpeli od lanskega 1. maja do letošnjega 30. aprila. V vpisni knjigi je bilo v zadnjem letu 18.200 vpisov.

JANEZ KUJAR

Štefanja Gora – Letos je bilo deset pohodnikov, ki so se več kot tristokrat povzpeli do Kmečkega turizma Pri Mežnarju. Med najbolj vztrajnimi obiskovalci, ki se je v zadnjem letu kar 362-krat podal na Štefanjo Goro, je bil Janez Vertnik s Spodnjega Brnika, drugi je bil Viktor Pungartnik iz Adergasa, ki se je povzpel 356-krat, Ančka in Feliks Grkman s Klanca pri Komendi pa 355-krat. Sledijo Bojan Bajželj iz Senčurja s 354 vzponi, Janez Žaler z Visokega s 351 vzponi, Marjan Koglar iz Cerkelj s 333 vzponi, Suzana Umnik iz Senčurja s 331 vzponi, Peter Kavran iz Adergasa s 313 vzponi in Ana Blažun iz Velesovega s 308 vzponi.

Do Štefanje gore vodijo označene pešpoti iz Adergasa, Olševka, Češnjevka, Dvorij, Grada, Možjance in

Pohodniki, ki so bili v enem letu več kot tristokrat na Štefanji gori. Od desetih pohodnikov na sliki manjkata Viktor Pungartnik iz Adergasa in Suzana Umnik iz Senčurja.

Velesovega in so primerne za vsakega pohodnika, cilj pa je pri Mežnarju.

»Kmečki turizem smo odprli pred 25 leti, vpisno knjigo pa smo prvič nameslili leta 1997 in od takrat dalje prirejamo tudi srečanja ob zaključku sezone. Prvo

leto smo našli okoli tisoč vpisov, letos pa 18.200. Ob 25-letnici pohodniške koče pa so vse pohodnike nagradili z domačim sladkim pecivom,« nam je povedala Jožica Banovšek, ki skupaj z družino skrbi za pohodnike na Štefanji gori. Največji

ljubitelji tega vrha z idiličnim razgledom so se povezali v Klub K-100. Ta združuje vse, ki se v eni sezoni na Štefanjo goro povzpnejo vsaj stokrat. Teh je bilo letos na podelitvi 73 pohodnikov, enajst pohodnikov je doseglo petdeset obiskov in prejelo bronasto medaljo, pet pohodnikov s 75 obiski srebrno medaljo in 73 pohodnikov z več kot sto obiski zlato. Trinajst pohodnikov pa je bilo na Štefanji gori več kot tristokrat. Najstarejši pohodnik je bil 87-letni Mitja Rakar iz Srednje vasi pri Senčurju, ki je v letošnji sezoni dosegel 122 obiskov, najstarejši ženski 80-letni Cvetka Čebulj in Dragica Zarnik z Olševka s po 151 obiskov, najmlajši član pa je sedemletni Lovro Grkman s Klanca pri Komendi, ki je s pomočjo dedka in babice dosegel 105 obiskov.

Plakat miru v kranjski Mestni knjižnici

V ponedeljek, 13. maja, ob šestih popoldne bodo v Mestni knjižnici Kranj odprli razstavo Plakat miru.

ILIJA BREGAR

Kranj – Razstavo je pripravil kranjski Lions klub v okviru mednarodnega natečaja, ki letos poteka pod geslom Bodimo prijazni. Mednarodno združenje Lions klubov je to akcijo prvič organiziralo leta 1987, deset let kasneje so se v to družino vključili slovenski, štiri leta za tem pa tudi kranjski Lionsi. Namen tega natečaja je spodbuditi otroke, stare od 11 do 13 let, k razmišljanju o življenju, miru na svetu, prihodnosti, ljubezni in medsebojnem razumevanju. Otroci svoja razmišljanja s pomočjo mentorjev in z različnimi tehnikami predstavljajo v obliki likovnih del, ki jih posebne komisije najprej ocenijo na klubski ravni, potem v okviru distrikta in tako naprej, dokler na koncu ne izberejo 24 najboljših, ki predstavljajo delo okoli štiristo tisoč otrok iz različnih

koncev sveta. Število otrok, ki v teh natečajih sicer sodelujejo, pa je po grobih ocenah organizatorjev približno desetkrat večje. Število otrok, ki v teh natečajih sicer sodelujejo, pa je po grobih ocenah organizatorjev približno desetkrat večje.

Za letošnjo izvedbo akcije Plakat miru je pri kranjskih Lionsih zadolžena njihova članica Sonja Toporš, ki je med drugim povedala: »V letošnji akciji je sodelovalo več kot sto otrok iz treh kranjskih osnovnih šol: OŠ Orehek, na kateri je bila pod mentorstvom Maje Draksler najboljša Janja Jandrič, OŠ Predoslje pod mentorstvom Eve Puhar Račič in z zmagovalko Špelo Tomše ter OŠ Helene Puhar, na kateri se je s pomočjo mentorice Vere Zorenč najbolje odrezal Florjan Iballi. Pri izbiri najboljših nam je pomagala akademska slikarka Kaja Urh.«

Razstava ročnih del

Železniki – Jutri ob 10. uri bodo v večnamenskem prostoru Osnovne šole Železniki odprli razstavo ročnih del. Na ogled bodo vezeni in kvačkani izdelki učencev, vezenine članic skupine Rože, ki deluje pod okriljem Društva upokojencev za Selško dolino, članice upokojenske sekcije Štrence pa se bodo predstavile s pletenimi in kvačkanimi copatki za novorojenčke. Razstavljeni bodo tudi vezenine otrok in odraslih z delavnic v krajevni knjižnici Železniki, kvačkani izdelki udeleženk delavnic v Lokalnem učnem središču Železniki in oljne slike Minke Gačnik. Razstava bo odprta jutri in v nedeljo med 10. in 18. uro. Oba dneva bodo potekale tudi delavnice: vezenje za otroke ob 10.30, vezenje na karo blago za odrasle ob 14. uri in kvačkanje za odrasle ob 16. uri.

Voden pohod po bosonogi poti

Snovik – Turistična zveza Slovenije, Terme Snovik, Zavod za gozdove Slovenije ter GIZ Pohodništvo in kolesarjenje vabijo v soboto, 11. maja, na okroglo mizo na temo tematskih poti, ki se bo v šotoru pri Termah Snovik začela ob 10. uri. Ob 11.30 bo sledil voden pohod po 3,2 kilometra dolgi bosonogi poti, ki je bila lanske leto na Dnevih slovenskega turizma razglašena za najboljšo tematsko pot leta 2018.

Usposabljanje za kulturne mediatorje

Kamnik – Občina Kamnik vabi na dvodnevno usposabljanje za kulturne mediatorje, ki bo potekalo v okviru projekta PlurAlps, in sicer 14. in 15. maja od 10. do 15. ure v samostanu Mekinje. Usposabljanje je brezplačno in je usmerjeno v razvoj medkulturnih kompetenc za kvalitetnejšo socialno integracijo priseljencev v lokalno okolje. Prijave lahko pošljete na elektronski naslov barbara.strajnar@kamnik.si.

Jelena Justin
POZDRAVLJENE, GORE 4

7 poglavij
7 gorskih skupin
70 planinskih tur

20 EUR

Jelena Justin je ob 70-letnici Gorenjskega glasa izbrala 70 najlepših planinskih tur iz sedmih gorskih skupin: Dolomiti, Karnijske Alpe, Zahodne Julijske Alpe, Vzhodne Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe in Alpsko predgorje. Vodnik je prava planinska poslastica.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Za dostavo po pošti se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V ŽIVO 2019

UMBERTO TOZZI & BAND

KONCERT NA PROSTEM, SCHLOSSWIESE, MOŽBERK / MOOSBURG, AVSTRIJA

SREDA, 14.08.2019

VSTOP: 18.00 | PREDKUPINA: HIT ITALY, 20.00 | ZAČETEK: 21.00

VSTOPNICE SO NA VOLJO NA PRODAJNIH MESTIH EVENTIMA EVENTIM.SI

WWW.SEMTAINMENT.AT
WWW.FACEBOOK.COM/SEM TAINMENT
WWW.FACEBOOK.COM/SCHLOSSWIESEMOOSBURG

oeticket.com

WOCHENZEITUNG

WELLCARD PORSCHE RAiffeisen Meise Bank X CLUB Kronen Zeitung Stryter Almdudler

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 11. 5.

18.15 BEN SEVRAČA

16.10 BREZ DOTIKA

14.35 GRDE LUTKE: POPOLNO NEPOPOLNE, sinhro.

20.10 MAŠČEVALCI: ZAKLJUČEK

13.00 ČUDEŽNI PARK, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 11. 5.

18.00, 20.00 BREZ DOTIKA

13.40, 15.40, 17.40 GRDE LUTKE: POPOLNO NEPOPOLNE, sinhro.

17.30, 20.20, 22.15 ZAPELJIME, ČE ME MOREŠ

21.00 ČISTA ZLOBA

15.30 DROBIŽKI 2, sinhro.

13.30 DROBIŽKI 2, 3D, sinhro.

17.15, 19.40 MAŠČEVALCI: ZAKLJUČEK

13.50, 20.40 MAŠČEVALCI:

ZAKLJUČEK, 3D

18.50 PRVIČ

14.50, 16.50 ČUDEŽNI PARK, sinhro.

14.00, 16.00 KORG: KRALJEVSKI KUŽA

ZVELIKIM SRCEM, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 10. 5., sobota, 11. 5.

18.00 OVCE IN VOLKOVI 2, sinhro.

20.00 BEN SEVRAČA

Nedelja, 12. 5.

17.00 OVCE IN VOLKOVI 2, sinhro.

19.00 NEPOŠKODOVANE

20.00 BEN SEVRAČA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Tržič menja zeleno

Tržič – V soboto, 11. maja, bodo od 10. do 12. ure na hodniku Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Tržič že sedmo leto zapored menjali sadike, semena, pridelke in še mnogo drugih stvari pod novim, skupnim imenom Tržič menja zeleno. Cilj dogodka je izmenjava vrtnih presežkov, spodbujanje solidarnosti med krajanji in zmanjševanje količine pridelkov z vrta, ki končajo na kompostniku. Menjalno valuto določita menjalca sama. V knjižnici bo obenem ob 10. uri predavanje Adrijane Meglič z naslovom Zdrava rast rastlin: praktični primeri.

LOTO

Rezultati 37. kroga – 8. maja 2019
7, 8, 21, 25, 30, 35, 37 in 14

Loto PLUS: 3, 10, 16, 18, 28, 30, 38 in 9
Lotko: 9 4 2 1 2 0

Sklad 38. kroga za Sedmico: 2.080.000 EUR
Sklad 38. kroga za PLUS: 580.000 EUR
Sklad 38. kroga za Lotka: 100.000 EUR

GGIZLET // PETEK, 17. MAJA 2019

PTUJ, KURENTIJE, KONJENIŠKI PARK

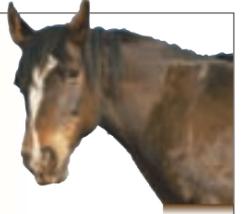
Vabimo vas, da se nam pridružite na izletu na Ptuj in v njegovo okolico. Najprej si bomo ogledali, kako izdelujejo kurentije – znane maske iz okolice Ptuja. Nato si bomo ogledali Ptuj in spoznali njegovo zgodovino. V Salonu umetnosti si bomo ogledali zanimivo razstavo znane ptujske rodbine. Po kosilu v bližnji gostilni se bomo odpravili še v Konjeniški park Starošince, kjer bo prireditev Dan družin. Na stojnicah bo veliko zanimivega. **Vabljeni!**

Cena izleta je 32 EUR.

Cena vključuje: prevoz, ogled izdelovanja kurentij, ogled Ptuja, kosilo, prireditev Dan družin v konjiškem parku in DDV.

Odhodi avtobusa: z AP Radovljica ob 7.00, z AP Creina Kranj ob 7.25, z AP Mercator Primskovo ob 7.35, z AP Škofja Loka ob 7.55
Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 21. ure.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. **04 201 42 41**, se oglasite osebno na **Nazorjevi ulici 1 v Kranju** ali pišite na **narocnine@g-glas.si**. Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Gorenjski Glas

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 11. maja

19.30 Eva Ostanek: NOVA POMLAD (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 13. maja

10.00, 11.15 Boris A. Novak: KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 10. maja

19.30 Koncert ob 145-letnici Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora

Sobota, 11. maja

19.30 Gledališki biser CUDV Radovljica in GTČ Jesenice: VIDEO KLUB

PTUJ

KURENTIJE

DAN DRUŽIN

IGOR Štefančič

MIHA Barborič

KLARA Mrak

MITJA Urbančič

**Vsak dan z vami in
vašimi najljubšimi hiti**

RADIO KRANJ 97.3
GORENJSKI megasrček

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 22. 5., 12. 6.; KOPALNI DOLENJSKE TOPLICE: 3. 6.; VELIKI KLEK / GROSSGLOKNER: 3. 7.; DOLOMITI: 8. 7.; ROMUNIJA: 30. 5.–5. 6.; MADŽARKE TOPLICE: 30. 5.–2. 6.; MORJE: DUGI OTOK, OREBIČ. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Rumi in kapitan

Bled – Vsestranski umetnici Ejti Štih in Saša Pavček predstavljata skupni projekt – pesniško zbirko Rumi in kapitan. Odprtje razstave ilustracij Ejti Štih s predstavitvijo pesniške zbirke Saše Pavček bo v petek, 10. maja, ob 17. uri Festivalni dvorani Bled. Na predstavitvi bo Saša Pavček interpretirala pesniško zbirko ob projekciji ilustracij Ejti Štih.

Slikarsko srečanje v Hiši čez cesto na Miljah

Milje – V soboto, 11. maja, bodo imeli v Hiši čez cesto na Miljah slikarsko srečanje. Udeležilo se ga bo kar 29 slikarjev iz treh slikarskih društev. Slikali bodo krajino in kulturno dediščino v občini Šenčur. Ker dogodek sovpada s tednom ljubiteljske kulture in vseživljenjskega učenja, bo ob 16. uri župan Šenčurja Ciril Kozjek posadil vinsko trto. To bo že peto sadno drevo, posajeno na Frančevem vrtu. Potekal bo tudi kratek kulturni program.

Medgeneracijske dejavnosti

Kranj, Cerklje, Šenčur, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Kranj bo v petek, 10. maja, ob 18. uri filmski večer Aftermathz (maščevanje), v torek, 14. maja, bo ob 17. uri ustvarjalna delavnica za vse generacije Mandele, ob 17.30 pa srečanje pogovorne skupine Starševstvo – ni panike. V Cerkljah bo v torek, 14. maja, ob 17. uri ustvarjalna šiviljska delavnica, v Šenčurju bodo isti dan ob 9.30 Vesele urice nemščine, v Preddvoru pa bo v sredo, 15. maja, ob 19. uri delavnica izdelave rož iz krep papirja. Za vse dejavnosti so obvezne prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

V Strunjan

Kranj – Gorenjska podružnica Društva za zdravje srca in ožilja v torek, 21. maja, vabi na izlet v Strunjan. Izlet vključuje kopanje v bazenih in samopostrežno kosilo v hotelu Svoboda. Avtobus bo odpeljal ob 8. uri izpred Sloge v Kranju. Prijave bo do srede, 15. maja, zbirala Inge Sajovic na telefonski številki 030 673 541.

Lovrenška jezera, Ribniški vrh

Iskra – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 1. junija, na planinarjenje po Pohorju. Hojo boste začeli na Rogli. Nezahtevne hoje bo skupaj pet ur in pol. Odhod s posebnim avtobusom izpred Mercatorjevega centra na Primskovem v Kranju bo ob 6. uri. Prijave, vplačila in dodatne informacije sprejemajo oz. dajejo v društveni pisarni ob sredah med 17. in 18. uro in na društveni tekoči račun. Informacije dobite pri vodnikih: Uroš Prelovšek, prelovsek@gmail.com, tel. 040 255 163, ali Žiga Hočvar, ziga.hocevar@gmail.com, tel. 031 304 040.

Planinarjenje po Krških Alpah

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 8. junija, na planinarjenje po Nockbergih, na Eisenhut, najvišji vrh celotnih Krških Alp. Razgledi z gore obsegajo najvzhodnejše avstrijske Alpe, Julijce, Visoke Ture ... Hoje – nezahtevne, ponekod do srednje zahtevnosti – bo skupaj sedem ur. Odhod s posebnim avtobusom izpred Mercatorjevega centra na Primskovem v Kranju bo ob 5. uri. Prijave in dodatne informacije: pisarna društva ob sredah med 17. in 18. uro; Uroš

Prelovšek, 040/255 163; prelovsek@gmail.com; Stanko Dolensek, 040/206 164, stanko.dolensek@gmail.com.

Srečanje pohodnikov društev upokojencev Gorenjske

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na srečanje pohodnikov društev upokojencev Gorenjske, ki bo v četrtek, 23. maja, z začetkom ob 8. uri v Motniku. Podali se boste po krajši motniški turistični poti ali po daljši poti na relaciji Motnik–Srobotno–Slopi in nazaj na izhodišče. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do srede, 15. maja.

Srečanje upokojencev Gorenjske

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 6. junija, na srečanje upokojencev Gorenjske, ki se bo ob 10. uri začelo na prireditvenem prostoru pri Termah Snovik. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 20. maja.

Šenčur – Društvo upokojencev (DU) Šenčur vabi svoje članice in člane v četrtek, 6. junija, na srečanje upokojencev Gorenjske v Terme Snovik. Prijave z vplačili zbirajo do torka, 21. maja, poverjeniki društva, Franci Erzin, tel. 041 875 812, in v času uradnih ur v prostorih DU Šenčur, Gasilska cesta 4.

Na Prevalo

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi vse pohodnike v torek, 14. maja, na planino Prevala. Zbor pohodnikov v Naklem pri Domu upokojencev bo ob 8. uri, v Dupljah pri Gasilskem domu pa ob 8.10. Začetek pohoda bo pri zapori ceste v Podljubelju. Predviden čas hoje je eno uro in pol. Koča na Prevali je odprta.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Preddvor–Bašelj–Trstenik–Kranj, ki bo v torek, 14. maja, z odhodom ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici. V primeru dežja izlet odpade in se kolesarji dobite v Baru Zdravljica ob 9. uri.

PREDAVANJA

Obvladovanje bolečin mišic, kosti in sklepov

Žirovnica – Sekcija za kulturo in izobraževanje pri Društvu upokojencev Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje na zdravstveno predavanje pod naslovom Obvladovanje bolečin mišic, kosti in sklepov. Predavala bosta Ksenija Noč, mag. zdr. neg., in Jasna Harej, dipl. fth. Predavanje bo v ponedeljek, 13. maja, ob 19. uri v dvorani Gostišča Oswald.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 11. maja, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Kraljevska ljubezenska pesem ob 9. uri ter predavanje Koši in košare ob 10.30.

OBVESTILA

Test hoje na dva kilometra

Radovljica – V soboto, 11. maja, bo od 7.30 do 9. ure pred Zdravstvenim domom Radovljica start testa hoje na dva kilometra. Trasa preizkusa je okoli Oble gorice. V primeru slabega vremena bo test odpadel.

Kranj – Zdravstveni dom Kranj – Center za krepitev zdravja, Mestna občina Kranj in Zavod za šport Kranj v soboto, 11. maja, vabijo v Športni park (Stadion) Kranj, Partizanska cesta 37, kjer bo od 9. do 11. ure potekal preizkus hoje na dva kilometra. Na podlagi rezultatov bodo strokovnjaki ocenili vašo telesno zmogljivost in vam za ohranitev zdravja svetovali primerno telesno dejavnost.

Arhitekturna delavnica za otroke

Begunje – Tokratna brezplačna otroška delavnica, namenjena otrokom od petega do dvanajstega leta starosti, bo potekala v naravi v petek, 10. maja. Zbor bo ob 17. uri na makadamskem parkirišču pri otroškem igrišču v Krpinu pri Begunjah. Delavnica je iz cikla delavnic Igriva arhitektura – program izobraževanja za otroke na področju arhitekture in prostora, ki deluje pod okriljem Centra arhitekture in ga

podpira tudi Občina Radovljica. Vodil jo bo Sebastjan Piber, abs. arh. Prijave niso potrebne.

Voden ogled vrta Tomaža Kržišnika s čajanko

Žiri – V soboto, 11. maja, Krajevna Knjižnica Žiri vabi na brezplačen voden sprehod po vrtu akademskega slikarja Tomaža Kržišnika, ki ga je uredila vrtna arhitektka Jutta Krulc. Vrt obsega skoraj dva hektarja urejene krajine s številnimi avtohtonimi in vzgojenimi rastlinami. Po ogledu bo sledila čajanka. Zbor bo ob 15. uri na Bencinskem servisu Petrol, Jobstova cesta 35, Žir. Zaželeno so prijave na tel. 04 50 60 222 ali e-naslov jerneja.lotric@ra-sora.si.

KONCERTI

Koncert zbora Vivo z gosti

Zgornje Gorje – V soboto, 11. maja, se bo ob 19. uri v cerkvi sv. Jurija začel koncert zbora Vivo, ki ga vodi Janja Hvala. Na orgle in klavir bo igrala Špela Torkar, kot gost pa bo nastopil otroški pevski zbor OtAnaBer z Ano Medja ob klavirju.

Vabilo na jubilejni koncert

40 let

Kulturno društvo
Pevski zbor Lubnik
Škofja Loka
Zborovodja:
Urban Tozon

Sobota, 18.5.2019, ob 19. uri
Kristalna dvorana Sokolskega doma
v Škofji Loki

Medijski pokrovitelj:
Gorenjski Glas

Vstopnina 10 EUR

ALPETOUR
Potovalna agencija

Južna Srbija
Topola, Niš, NP Kopaonik, Đavolja Varoš...
12. 6., 5 dni **od 265,00 EUR**

Sarajevo
Travnik, Banjaluka
18. 5., 2 dni **od 85,00 EUR**

Zlata Praga
Hradčani, Krumlov...
8. 6., 2 dni **od 99,00 EUR**

Vlak čez 100 dolin in jezero Maggiore
25. 5., 2 dni **od 165,00 EUR**

Gardaland, dnevni zabava za stare in mlade
18. 5., 25. 5., 1 dan **od 59,50 EUR**

Solni rudnik in in Orlovo gnezdo
15. 6., 1 dan **od 71,00 EUR**

Dolomiti, mogočno gorovje
22. 6., 3 dni **od 219,00 EUR**

Črna gora in NP Durmitor
Črno in Skadarsko jezero, Virpazar, Cetinje, Kotor...
12. 6., 5 dni **od 279,00 EUR**

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

www.alpetour.si
Part of Arriva – a company

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek
neprekinjeno od 8. do 16. ure,
sreda od 8. do 17. ure,
petek od 8. do 15. ure,
sobote, nedelje in prazniki
zaprti.**NEPREMIČNINE
STANOVANJA

PRODAM

NA Jesenicah, v centru Plavža, 22 m²
veliko garsonjero, opremljeno, cena
30.000 EUR, tel.: 040/696-985
19001335ENOSOBNO stanovanje v Frankovem
naselju v Škofji Loki, tel.: 031/721-
835 19001332

ODDAM

ENOSOBNO stanovanje na Jeseni-
cah, 37 m², C. revolucije, opremljeno,
največ 2 osebi, tel.: 031/734-103
19001276

NAJAMEM

PREDDVOR z okolico, najamem stan-
ovanje ali hišo, lahko starejšo, tel.:
041/967-331 19001319

POSESTI

PRODAM

TRI gozdne parcele na pobočju Po-
toške gore, 9.000 m², 14.000 m²,
17.000 m², tel.: 04/52-21-463,
040/574-078 19001331FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.siNagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: MALI KU-
HARJI, objavljene v Gorenjskem glasu 19. aprila 2019, ki
prejmejo nagrado, so: 1. nagrado, vzglavnik Slovenska
postelja, dobi **Vida Dobrin** iz Tržiča; 2. nagrado, knjigo Melan-
da, **Valerija Ceferin** iz Sorice; 3. nagrado, knjigo Melanda, pa
Angelca Bizovičar iz Gorenje vasei.Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji
Kranjčanka v torek, 16. aprila 2019, z geslom VELIKONOČNE
DOBROTE ČADEŽ je bilo podjetje **ČADEŽ, D. O. O.** Nagrajenci
so: 1. nagrado: BON ZA 20 € prejme **Jana Prešern**, Žirovnica,
2. nagrado: BON ZA 20 € prejme **Roman Šalomon**, Kranj,
3. nagrado: BON ZA 20 € prejme **Ljuba Šolar**, Škofja Loka.
Nagrajencem čestitamo.Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.siV zadovoljstvo naših strank upravljamo
zanesljivo in varne storitve posredovanja v
prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.siV Strahinju pri Naklem prodam parcelo
1.026 m², ob robu gozda, z nedokon-
čano hišo, tel.: 051/334-765
19001316V BLIŽINI Trebnjega prodam vinograd
z bivalno zidnico, tel.: 031/766-840
19001297

ODDAM

ZELENJAVNI vrt, ograjen, voda
na parceli, zraven vrtna uta, tel.:
041/753-532 19001351PAŠNIK za ovce ali koze, brezplačno,
tel.: 041/409-904 19001311

GARAŽE

PRODAM

GARAŽO v Kranju, za pošto, dvizna
vrata, cena 10.500 EUR, tel.:
041/920-056 19001336

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

HYUNDAI Elantra 2.0 CRDi, klima,
diesel, 82 kw, limuzina, letnik 2002, 1.
lastnik, tel.: 041/532-467
19001288HYUNDAI Elantra 1.6, letnik 2012,
prvi lastnik, maksimalna oprema, redno
servisirana, potrjena servisna knjiga,
lepo ohranjena. Avto Lušina, d.o.o.,
Gosteče 8, Škofja Loka, 04/50-22-
000, 041/630-754 19001344HYUNDAI Santa FE 2.2. CRDI VGT
4WD, 7-sedežno vozilo, letnik 2008,
prvi lastnik, redno servisirano. Avto Lu-
šina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja Loka,
04/50-22-000, 041/630-754 19001345MERCEDES oldtimer 220 diesel, letnik
1977, s certifikatom, registriran, tel.:
051/368-115 19001339RENAULT Laguna 1.9 D, karavan, let.
2006, 270.000 km, reg. do 4/2020,
garažirana, vsa oprema, tel.: 040/285-
748 19001296RENAULT Megan 1,5 DCI karavan,
letnik 2007, 160.000 km, lepo ohran-
jen, tel.: 041/227-338 19001328SUZUKI S-CROSS 1.4 WD Elegance,
letnik 2018, 4700 km, prvi lastnik.
Avto Lušina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja
Loka, 04/50-22-000, 041/630-754
19001346ZELO dobro ohranjen VW Vento, letnik
1995, prevoženih 170.000 km, reg.
do 9/2019, tel.: 030/291-101
19001295

TEHNIKA

PRODAM

TV Samsung 108 cm, nov, še v em-
balaži, za močno znižano ceno, tel.:
031/553-495 19001302

STROJI IN ORODJA

PRODAM

CIRKULAR 1 F, črpalko za odpadno
vodo - gnojekvo, aluminij ohišje za
vrtno kosilnico, tel.: 041/858-149
19001322ŠKARJE za rezanje betonskega žele-
za, večje, za 30 EUR, tel.: 041/564-
366 19001317GRADBENI
MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

3 LETA star hrast, 52 mm in 32 mm,
tel.: 041/577-533 19001293BETONSKE stebre od kozolca, 6
kom., tel.: 040/830-453 19001323GRADBENI nivelir, Edo, Naklo, tel.:
031/608-847 19001321SUHE hrastove in bukovke plohe, tel.:
031/496-497 19001330

IŠČEM

RABLJENE tlakovce, pravokotnih ob-
lik, odpeljem, tel.: 031/817-768
19001289

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

2 NOVI okni, dimenzije 156 x 127,
dvokrilni, cena 300 EUR/okno, tel.:
04/51-46-244, 031/545-085
19001308NOVA, lesena, vhodna vrata, 45 % ce-
neje, tel.: 041/271-953 19001349OHRANJENA garažna vrata s kovinsko
mrežo na oknih, v. 2,25 m, š. 2,20 m,
tel.: 04/53-15-802 19001337

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019 19001234KOVINSKO cisterno, 2000-litrsko, in
oljni gorilec, tel.: 070/480-907
19001303SUHA bukova drva, žagana na 1 m,
cena 65 EUR/m³, tel.: 031/668-290
19001341STANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

2 KAVČA, en je raztegljiv, tel.:
031/451-167 19001309KUHNJSKO mizo in 5 stolov, hrast,
50 EUR, in podarim stenski opaž, visok
150 cm, tel.: 051/302-375 19001310ZELEN kavč z možnostjo dveh ležišč,
dolžina 2,10 m, tel.: 041/333-524
19001320

PODARIM

RABLJEN jedilni kot, mizo in 2 stola,
tel.: 031/584-730 19001281

IŠČEM

GARDEROBNO sobno omaro, če mi
jo lahko nekdo podari, hvala. Franc,
tel.: 031/562-415 19001326GOSPODINJSKI
APARATI

PRODAM

POMIVALNO korito in mizo, dolžina 1
m, širina 70 cm, ostalo po dogovoru,
tel.: 04/20-41-431, 040/552-894
19001294

VRTNA OPREMA

PRODAM

VRTNO garnituro - masiva in tri stare
pluge, tel.: 04/25-01-453, 040/239-
277 19001315

GLASBILA

PRODAM

KLARINET Buffet - Crampon a Paris
- B - 10, brezhiben, malo rabljen, vse
v originalu, 450 EUR, tel.: 041/651-
766 19001333ŠPORT,
REKREACIJA

PRODAM

MLADINSKO kolo Fuji Nevada 1.9, 26
col, zelene barve, rabljen 2 sezoni, od-
lično ohranjen, tel.: 051/370-928
19001184TROKOLO Pony s košaro, kolesa 20
col, za invalide, starejše, cena 200
EUR, tel.: 070/701-962 19001280

TURIZEM

ODDAM

KAMP prikolico, Cres - Kovačine, v av-
gustu, 2 odrasla + 2 otroka do 12 let,
1.500 EUR, tel.: 041/530-467 19001347

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, tema Tarot, strogi unika-
ti, velikost 130 x 80 cm, 28 izd., tel.:
040/567-544 19001277

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike,
značke, srebrnino, luči, kipe in drugo,
tel.: 030/670-770 19001343STARINE: mizarski ponk, skrinje,
razglednice, kipe in drobnarije, tel.:
051/258-936 19001240OBLAČILA
IN OBUTEV

PRODAM

LEPO ohranjene obleke št. 52 in sraj-
ce, po nizki ceni, tel.: 04/25-03-289,
051/415-568 19001327

ŽIVALI IN RASTLINE

KUPIM

MLADO psičko labradorko svetle bar-
ve, tel.: 01/36-27-028 19001353

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

KOSILNICO BCS, greben 127, z vo-
zičkom, obračalnik Sip 220, puhalnik
Tajfun, tel.: 040/739-512 19001279KULTIVATOR Gorenc širine 180, z ježi
in valjarjem, tel.: 041/692-736
19001306MLIN za sadje z enofaznim elek. mo-
torjem, 1,5 kw, in leseno čvrsto lestev
dolžine 5 m, tel.: 041/686-713 19001287NAKLADALKO Sip, 19-kubično, BCS
kosilnico, tel.: 040/686-553 19001282NAKLADALKO Evropa, rotacijsko ko-
silnico BCS 250, zgrabljajnik Sip 350,
obračalnik Sip 250, tel.: 041/547-
994 19001307ROTACIJSKO kosilnico Sip, roto
165G, dobro ohranjeno, tel.:
041/200-831 19001324SEJALNICO za koruzo Olt, dvoredno,
tel.: 031/883-183 19001290TRAKTOR goseničar, malo rabljen,
318 ur, tel.: 041/603-332 19001300TRAKTOR T. Vinkovič 420, lepo ohran-
jen s prikolico, in dva pluga, komplet
cena 2.000 EUR, tel.: 051/423-322
19001314V AGROIZBIRI Prosen v Črčah ugo-
dno: stekla za kabine, alternatorji, za-
ganjači, deli za kosilnice BCS, SIP ...
Agroizbira Kranj, d.o.o., Smedniška
cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-
802 19001150VOZIČEK za les, od žičnice, dobro ohran-
jen, tel.: 040/398-008 19001334

KUPIM

DVOBRAZNI obračalni plug in prodam
poljske brane, tel.: 041/220-640
19001338TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager,
tel.: 031/500-933 19001282

PODARIM

CEVI, fi 40 cm, s tračnicami, dolžine
15 m, za sušilno, tel.: 031/699-145
19001283KULTIVATOR, 2 m širine, z ježem, tel.:
031/699-145 19001284TROSILEC hlevskega gnoja, pokončni
valji, tel.: 031/699-145 19001285

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČI sadjavec in zmrznjene
jurčke, tel.: 041/989-571 19001318FIŽOL v zrnju - češnjevcev, tel.:
040/750-993 19001301KROMPIR za krmo, tel.: 041/416-241
19001352OREHE v lupini, tel.: 031/855-705
19001348VINO cviček, možna dostava, tel.:
031/206-874, Tone 19001350

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

ČB teličko, staro 3 tedne, tel.: 04/25-
03-043, 031/210-494 19001298KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave in
bele, pred nesnostjo, in KG piščanci.
Pripeljemo na dom, Matej Bulovec,
s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.:
041/710-113 19001237KRAVO s teletom, pašna, ekološka
reja, tel.: 04/59-45-146, 041/912-
435 19001312

V peti, dopolnjeni izdaji praktičnega priročnika najdete nasvete o izbiri sadne vrste glede na lego in tla, na kakšno podlago in razdaljo jo posaditi, kako oblikovati krošnjo. Rez je natančno predstavljen pri jablani, hruški, breskvi, češnji, višnji, slivi, malini, orehu in številnih drugih vrstah.

Redna cena priročnika je 13 EUR. Če priročnik kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **10 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

DALMATINSKI VEČER
Klapa MASLINA
in KVATROPIRCISobota, 18. maj, ob 20. uri
Dvorana Biotehniškega centra Naklo

Predprodaja cenejših vstopnic:

KUZ SLOGA KRANJ, LOŠKA ZADRUGA NAKLO IN ŠKOFJA LOKA TRATA, MESARJA TIŠLER V PODREZJAN IN NAKLEM, BS LOGO TUPALUČE, GRAŠKA KRŽEŽE IN 051 697 737

Medijski pokrovitelj: Gorenjski Glas

Gaj les

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

Ljubljana

STORITVE

NUDIM

SENCILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.ne

19001235

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si

19001239

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvaliteto, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

19001243

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166

19001342

BELJENJE in glajenje sten, barvanje fasad, napuščev, ograj, nadstreškov, sanacija plesni, dekorativni ometi in opleski, vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

19000979

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

19001238

LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo nudimo zaključena gradbena dela, urejanje dvorišč ter fasaderska dela, adaptacije stanovanj in hiš, suhomonataža Knauf, dimniki, škarpe, ometi, izkopji ..., tel.: 041/583-163

19001244

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419

19001232

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

19001165

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kallišnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

19001233

IŠČEM

IŠČEM osebo za izdelavo zaključnih lesenih del pri seniku, montaža, tel.: 040/244-011

19001286

IŠČEM pomoč na zelenjadarski kmetiji v okolici Kranja, od maja do novembra, tel.: 041/768-987

19001354

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378

19001241

RAZNO

PRODAM

GORSKO kolo, pokončni baterijski sešalec, slike, tel.: 040/705-145

19001313

KOLO Pony touring in stekleno mizo širine 1 meter, ugodno, tel.: 040/372-355

19001292

STRANIŠČE za invalide, cena 40 EUR, tel.: 040/669-856

19001299

KUPIM

MACESNOVO in smrekovo hlodovino, tel.: 040/800-611

19001329

IŠČEM

STARE nedelujoče pralne stroje, računal., klime, pipe, železo, odpeljem brezplačno, tel.: 070/385-956

19001278

»Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družji nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.«
(Mila Kacič)

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi sodelavec

GREGOR MEGLIČ

Spomin nanj ostaja v naših srcih.
Njegovim najdražjim izrekamo globoko sožalje.

Vodstvo in sodelavci Gorenjske banke, d. d., Kranj

Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
Takrat, zvonovi, zvonite ...
(Anton Martin Slomšek)

ZAHVALA

V 90. letu starosti je odšla od nas draga žena, mama, sestra, teta, stara mama in prababica

MARIJA STRNIŠNIK

roj. Ziherl, p. d. Rotova Milka iz Zg. Bitenj

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, darovane svete maše, cvetje in sveče. Iskrena hvala gospodu župniku Bojanu Likarju, gospodu Stanislavu Dolšaku, pevcem, praporščakom in pogrebni službi Komunale Kranj za lep poslovlilni obred, Maruši Kržišnik za besede zahvale in Minki Stenovec za molitev rožnega venca. Hvaležni smo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Mož Gustl in vsi njeni

Ko umre človek,
ki rad ga imaš,
se v trenutku ustavi čas.
Želiš nazaj ga zavrteti
in z njim vso radost
življenja še enkrat doživeti.

ZAHVALA

V 82. letu starosti se je od nas poslovila naša draga mama

FRANCKA POTOČNIK

iz Crngroba

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili v teh žalostnih trenutkih v oporo in ste z nami sočustvovali. Hvala za vsak prisrčen stisk roke, izrečena pisna in ustna sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala negovalkam, centru starejših Škofja Loka in patronažni sestri Olgi za vso pomoč. Hvala g. župniku Alojzu Snoju in bratu kapucinu Marjanu za vse besede ob slovesu in lep pogrebni obred. Hvaležni smo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem ter pogrebni službi Jerič, trobentaču in pevcem za lepo petje. Mateji hvala za čuten govor ter hvala vsem, ki ste našo mammo obiskovali, ji kakor koli polepšali jesen življenja ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni
Crngrob, april 2019

OSMRTNICA

Pot preizkušelj se je končala,
v noči tiho si zaspal,
odšel si tja, kjer ni trpljenja,
v naših srcih boš vedno ostal.

V 66. letu je odšel naš dragi mož, ati, dedek, brat, stric

MILOŠ STANONIK

Brdarjev iz Vinharjev pri Poljanah nad Škofjo Loko

Od pokojnega se bomo poslovili v soboto, 11. maja 2019, ob 16. uri na pokopališču v Poljanah. Žara bo od petka, 10. maja, od 16. ure naprej na njegovem domu.

Njegovi žalujoci
Vinharje, Loke, Maribor, Predmost, Luša

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami si.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mami, babi, sestre, tete in tašče

FRANČIŠKE CANKAR

rojene Jugovic iz Brebovnice

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in mašne darove. Zahvala velja tudi pogrebni službi Akris, pevcem, citrarki, patru Bernardu in bratu Pavlu za lepo opravljeno sveto mašo in pogreb. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste našo Francko v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: hčerka Polona z družino in sin Rihard z ženo Majo

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica

KRISTINA ZOREC

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Hvala tudi dr. Tatjani Primožič, sestri Andreji Zorec, g. župniku Jožetu Klunu, pevcem, praporščakom in pogrebni službi Navček. Hvaležni smo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni
Kokrica, 26. aprila 2019

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 89. letu starosti se je od nas poslovila draga mama, babica, prababica, tašča, sestra, sestrična, teta in botra

MARIJA EKAR

roj. Šavs, p. d. Šlepetinova mama iz Preddvora

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, za darovano cvetje, sveče, za svete maše, iskren stisk roke in tolažilne besede. Najlepše se zahvaljujemo ekipi NMP Kranj za hitro pomoč. Hvala gospodu župniku, pevcem ter pogrebni službi za lep poslovlilni obred. Vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu, iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame, babice in prababice

MARIJE POGAČNIK

s Prezrenj

se iz srca zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znancem za pomoč, izrečena besede sožalja, za darovane sveče in svete maše. Zahvaljujemo se tudi župniku za lepo opravljeno pogrebni obred, vsem pevcem za zapete žalostinke, govornici Aniti Peterman in vsem, ki ste nam stali ob strani in jo v velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot.

Žalujoci vsi njeni

ANKETA

Po petnajstih letih v EU

ALEŠ SENOŽETNIK

Pred dnevi smo obeležili petnajsto obletnico vstopa v Evropsko unijo. Kako zadovoljni smo kot državljani EU, kaj je Slovenija s članstvom pridobila ali izgubila in kaj bi veljalo spremeniti, smo povprašali mimoidoče na kranjskih ulicah. / Foto: Tina Dokl

Matic Mokorel, Tržič:

»Zagotovo je Slovenija s članstvom v EU pridobila, največ na gospodarskem področju. Enotni trg je vsekakor ena izmed največjih prednosti članstva v Evropski uniji.«

Edita Oblak, Kranj:

»Mislim, da je bila to prava odločitev, še posebno je članstvo pomembno za mlade, ki imajo zaradi tega več priložnosti za šolanje in zaposlitev. Za nas, starejše, pa že ni več tako pomembno.«

Fata Avdić, Radovljica:

»Članstvo ima po mojem prednosti in slabosti. Prosti trg in odprte meje so gotovo pozitivne, mislim pa, da se premalo gleda na dobrobit preprostih ljudi, tukaj bi lahko članstvo bolje izkoristili.«

Rado Jaušovec, Ljubljana:

»Za politike je bila to gotovo dobra odločitev, kar se tiče ljudstva, je pa druga zgodba. Cene so se zvišale, standard pa je ostal enak. Dobro pa je, da so meje odprte in je več možnosti povezav s tujino.«

Zoran Joksimović, Kranj:

»Mislim, da je bila to dobra odločitev, posebej za mlade se odpira več priložnosti. Ker pa so cene primerljive z evropskimi, bi veljalo tudi plače približati evropskim. Tu še precej zaostajamo.«

Obsežnejše pozebe ni bilo, nekaj škode pa je

Pozeba je največ škode povzročila pridelovalcem sadja, jagod in belušev.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Noč s ponedeljka na torek je bila hladna, ponekod so se temperature spustile tudi pod ničlo in povzročile pozebo. Kot kažejo prvi podatki in informacije, katastrofe, kakršna je bila pred dvema letoma, tokrat ni bilo, nekaj škode pa je vendarle. Najbolj jo bodo občutili pridelovalci sadja, jagod in zelenjave, še zlasti belušev. V sadovnjaku Kmetijsko gozdarske zadruga Sava Lesce na Resju pri Podvinu, kjer je v rodnosti 25 hektarov jablan in drugega sadnega drevja, bo letos pridelek zaradi pozebe zanesljivo nekaj manjši od običajnega, je povedala vodja sadovnjaka Tatjana Zupan in dodala, da bodo rodni brsti, ki so med pozebo pomrznili, odpadli v enem tednu, poškodbe na plodovih pa bodo vidne šele v zgodnjem poletju. V nasadu so ponoči izmerili najnižjo temperaturo minus 1,6 stopinj Celzija, temperatura pod ničlo pa je trajala od štiri do pet ur.

Poklicni in ljubiteljski sadjarji bodo v prihodnjih dneh zaskrbljeno opazovali, koliko brstov bo zaradi pozebe odpadlo z dreves.

Na pozebe so se pripravili z ukrepi pasivne zaščite (mulčenje, gnojenje), učinkovitejša zaščita pa bi bila stroškovno velik zalogaj. Oroševanje, ki je najučinkovitejše, bi jih stalo toliko kot postavitve mrež za zaščito pred

točo, zaščita s svečami, ki bi jih prižgali ob pozebi, pa bi jih stala od 2000 do 3500 evrov na hektar.

Sadjar Janez Markuta iz Čadovelj, ki poleg jablan in drugega sadja prideluje tudi jagode, je dan po hladni noči

dejal: »Jagode bodo, a jih bo zaradi pozebe malo manj, saj je nekaj cvetov pozeblo. Pri sadju za zdaj ni videti posledic pozebe, natančnejša slika bo čez en teden oziroma v zgodnjem poletju.« Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je povedala, da je pozeba nekoliko prizadela nasade zgodnjega krompirja, ki niso pod prekrivno kopreno, vendar bo to povzročilo le zastoj v rasti in razvoju. Od ostalih vrtnin so bili med pozebo najbolj na udaru beluši. Miro Rogelj, ki na ekološki kmetiji Pr' Kovač na Primskovem v Kranju prideluje beluše na en hektar veliki površini, je povedal, da so beluši občutljivi na temperature, nižje od štiri stopinj Celzija, v noči s ponedeljka na torek pa je bilo dve stopinji pod ničlo. »Pozeba je bila prav v času, ko je bilo največ mladih poganjkov. Škoda je precejšnja, izpada bo približno polovico tedenskega pridelka.«

V Alpini bodo poiskali novo vodstvo

MATEJA RANT

Žiri – Neizvršni direktorji Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) so za nova izvršna direktorja imenovali Andraža Gruma in Bojana Gantarja, ki bosta funkciji predvidoma nastopila konec meseca, so v sredo sporočili iz DUTB. Takrat se bosta pridružila glavnemu izvršnemu direktorju, Kranjčanu Mateju Pircu, ki so ga na to funkcijo imenovali konec aprila, tako da bo izvršno vodstvo kmalu začelo delovati v polni sestavi. Konec maja bo upravni odbor DUTB določil tudi področja

vodenja vsakega od izvršnih direktorjev. Kot so še sporočili iz DUTB, bodo prve naloge izvršne ekipe dokončna stabilizacija družbe z izboljšanjem upravljanja, izvedba mehke reorganizacije, optimizacija notranjih postopkov in zagotovitev kakovostnega delovnega okolja za zaposlene, vse z namenom maksimiranja iztržka iz prodaje premoženja ob transparentnem poslovanju družbe. Ker je Bojan Gantar doslej vodil žirovske podjetje Alpina, bodo morali v DUTB, ki je edini lastnik Alpine, omenjenemu podjetju poiskati novo vodstvo.

Maj se je na Golici začel zimsko

Jesenice – Maj se je na Golici in na nižjih pobočjih začel povsem zimsko. Pri koči, ki so jo člani Planinskega društva Jesenice odprli pred prvomajskimi prazniki, so v nedeljo popoldne namerili več kot šestdeset centimetrov snega, višje ga je bilo še več. Najprej so morali pri koči odpovedati kresovanje. Pot do kočice oziroma na vrh Golice planincem še nekaj dni odsvetujejo; ko se bo otopilo, se bodo prožili plazovi. Zaradi snežnih razmer so se na društvu tudi odločili, da spremenijo lokacijo napovedane predstavitev pesniške zbirke z naslovom Pesmi Golice. Predstavitev in srečanje bosta tako v danes, v petek, ob 17.30 namesto v koči v dvorani krajevne skupnosti v Planini pod Golico. Zbirka vsebuje pesmi, ki opevajo ta priljubljeni vrh v Karavankah. Priložnostni pevski zbor jih bo tudi zapel, tako kot včasih, ko so se predvsem fantje zbrali v koči na Golici ali ob kakšni drugi priložnosti in zapeli.

Konec tedna Dnevi mineralov, fosilov in okolja

Tržič – V Tržiču bodo jutri in v nedeljo v Dvorani tržiških olimpijcev potekali že 47. Mednarodni dnevi mineralov, fosilov in okolja (Minfos) v organizaciji Turističnega društva Plac Tržič, Društva prijateljev mineralov in fosilov Slovenije ter v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije. Letošnja osrednja strokovna tema je Geološko bogastvo Posavskega hribovja, Posotolja in Haloz. Obiskovalce vabijo na ogled jutri od 9.30 do 19. ure in v nedeljo od 9. do 18. ure. Vrata za ogled zbirk bodo odprli tržiške galerije in muzeji, tudi Kosmačev rov, pripravljajo vodene ogledne v Dovžanovo sotesko, Šentanski rudnik ...

Kolegice vabijo iskalke zaposlitve

Kranj – Na Zavodu Nefiks v maju začinjajo s projektom Kolegice v Kranju. Gre za projekt, s katerim v okviru mentorskega sodelovanja z uspešnimi ženskami mladim iskalkam prve zaposlitve in študentkam višjih letnikov omogočajo lažji in bolj suveren prehod na trg dela. Kot sporočajo, še vedno zbirajo prijave, saj želijo povabiti čim širši krog deklet. Več lahko izveste na spletni strani Zavoda Nefiks pod zavahkom Kolegice.

vremenska napoved

Danes bo delno jasno, po nižinah bo zjutraj megla ali nizka oblačnost. Popoldne bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, nastajale bodo plohe. Jutri bo zmerno do pretežno oblačno in večinoma suho. V noči na nedeljo bo začelo deževati. Padavine bodo v nedeljo popoldne oslabele in ponekod ponehale.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

4/18 °C

SOBOTA

5/20 °C

NEDELJA

7/15 °C

